

Ukiumoortumik
nalunaarusiaq
2018

Ukiumoortumik
nalunaarusiaq
2018

NUKISSIORFIIT

Aallaqqaasiut

Anguniagaqarusulluni iliuuseqarneq

Nukissiorfiit inuiaqatigiinnut akisussaaqataalluinnarput. Nukissiorfiit akisussaafigaat nuna tamakkerlugu ilaqutariit aamma inuussutissarsiortut innaallagissamik imermillu minguitsumik aamma aalaakkaasumik pitsaalluinnartumik pissarsisinaanissaannut. Nukissiorfiit akisussaafigaat akigitinneqartut sapinngisamik appasinnerpaajunissaat kikkunnut tamanut iluaqutaasumik. Nukissiorfiit avatangiisinut aamma silaannarmut anner-tuumik akisussaaqqarsaqartut, tassuunakkut kissaatigaarput sulissutigis-sallutigu nunatsinni nukissiat sillimmatit ataavartuusut imminut akilersin-naasumik atorluarneqarnissaat. Kingullertut minnerunngitsumilli akisus-saafigaarput Nukissiorfinni sulisut sulinerminnik, iluarisimaarinninnissaat ineriartortinneqarnissaallu.

2018 takutitsivoq akisussaafigisatsinnut tunngasunik anguniakkatsin-ik naammassinnikkiartuuartugut. Minnerunngitsumik Nukissiuuteqar-nermut Imermillu pilersuinermik Immikkoortumut Pilersaarummi anguni-akkat aamma Nukissiorfiit 2018-imiit 2022-mut siunissami iliuusissatut pi-lersaarutiminni anguniagaat.

ATAAVARTUMIK NUKISSIAQ ATUSSAVARPUT NUKISSIAMILLU PILERSUINEQ NUTARTERLUGU

Tamanna anguniagaq nutaajunggilaq. Imermit nukissiaq ukiuni 25-ni ator-nera ukioq manna nalliuttorsiuugaarput. Imermit nukissiamut aningaa-saliissuteqarneq inuiaqatigiinni aalajangerneqarmat takutinneqarpoq tamanna silatusaernerusoq pitsaalluinnartoq. Imermit nukissiaqarnermut suliniutit nutaat piareersarneranni Nukissiorfinnut 2018 siumukarluarfio-voq. Tamanna ilutigalugu ataavartumik nukissiaqarnermut teknologit al-lat misilerarneqarput, soorlu anorimit nukissiorneq aamma atortunik katiterilluni nukissiorfiit (hybrid) seqernup qinngornerinik katersuisartunik (solceller) aamma batteriit toqqorsiviit. Pingaartuuvoq uagut nutaalior-nissarput, salliuniarnissarput aamma aaqqiissutinik nutaanik misilit-taarussuseqarnissarput, tamakkunatigut nukissiamik pilersuinerup aningaasatigut aamma avatangiisitigut pitsaanerpaamik periuseqarnik-kut nutarterilissammata.

ERNGUP PITSAASSUSIA PITSAALLUINNARTUUSSAAQ

2014-imiilli erngup pitsaanerulernissaa immikkut qitiutissimavarput, ingammik nunaqarfinni. 2018-imi imermik qalaasseqqaarnissamik inas-suteqaatit tamaasa atorunnaarsinnissaat angungajalluinnarneqarput. Maannakkut taamaallaat sumiiffimmi ataatsimi atulersinnagu erngup qa-laateqqaarnissaanik pisortat suli innersuussuteqarput. Naatsorsuutigaar-put aammattaaq tamanna qalasseqqaarnissamik innersuussinerup 2019-imi atorunnaarsinnissaa.

AKIGITINNEQARTUT APPASITSINNEQASSAPPUT

2018-imi innaallagissamut aamma imermut kikkunnut tamanut akigitin-neqartut appartinneqarput assigiimmik akeqartitsinissamut aaqqissuus-seqqinnerup kinguneranik. Taamatut akeqartitsineq 2019-imi attatiinnar-put. Nukissiorfiit niuernerup ineriartortinneqarnerani siunissami taamatut ingerlaannarnissap periarfissaqarnissaa kissaatigaat.

SULISUT SULINERMANNIK ILUARISIMAARINNISSAPPUT

2017-imiilli suliffimmi iluarisimaarinninneq aamma ineriartortitsineq im-mikkut qitiutissimavavut. Nuannaajallannartorujussuuvoq sulisut iluarisi-maarinninnerat ukiumoortumik misissuinerup takutimmagu sulinermik nuannarinninnerup qaffasissorujussuunera aamma Kalaallit Nunaanni aamma Danmarkimi pitsaanerpaat 25 %-it ilagimassuk. Uagulli sulissuti-guaannarparput sulisut suli iluarisimaarinninneruleriartornissaat.

Sulisut tamaasa qutsavigerujussuarpavut. Periarfissaqanngilaq pilersaa-rutip piviusunngortinneqarnissaa ulluinnarni ingerlatsinerup sapinngisa-mik pitsaasuunissaanik qulakkeerinninniarlutik sulisut ilungersorlutik su-lissutigisangippassuk, aamma siunissami pilersuinermut isumassarsiat-sialannik siunnersuuteqartangikkunik.

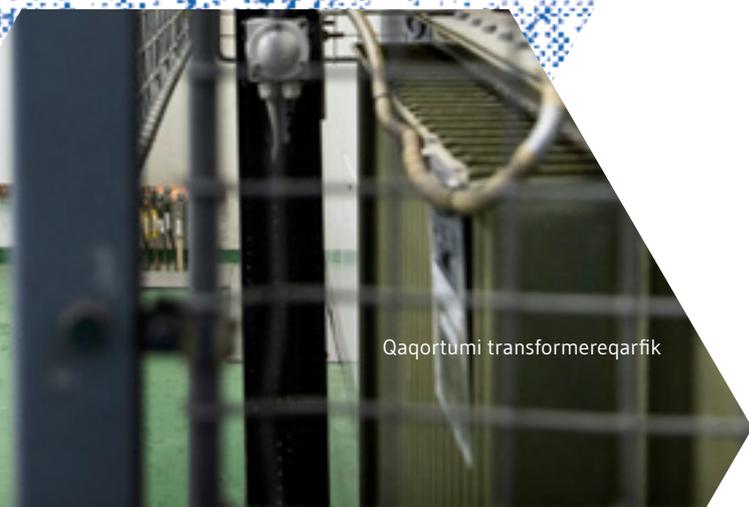
Michael Pedersen

Nukissiorfinni pisortaaneq

Nukissiorfiit
Issortarfimmut 3
Postboks 1080
3900 Nuuk
Kalaallit Nunaat

Oqa.: +299 34 95 00
Fax: +299 34 96 00

nukissiorfiit@nukissiorfiit.gl
www.nukissiorfiit.gl

Ukiuoorfik nalunaaruisiaq 2018

Assit Christian Klindt Sølbeck, Nukissiorfiit (Saqqa, qupp. 19)

Ilusilersornera Nuisi grafik

Naqiterneqarfia DAM grafik

Qaqortumi transformereqarfik

Imai

- 9 KISITSISIT PINGAARNERIT AAMMA
KISITSISIT NAJOQQUTASSAT
- 10 AQUTSISUT OQAASEQAATAAT
- 11 KUKKUNERSIUISUP ARLAANNUT
ATTUUMASSUTEQANNGITSUP OQAASEQAATAA
- 14 NUKISSIORFIIT UKIOQ 2018-IMI
- 17 AQUTSISUT NALUNAARUSIAAT
  - 17 Pilersuineq
  - 26 Siumut iliuusissatut pilersaarutit
  - 28 Nunap immikkoortui ukiumi 2018-imi
  - 30 Assigiimmik akeqartitsinissamut
aaqqissusseqqinnerup kinguneri
  - 32 Inuiaqatigiinnut akisussaaffik
  - 40 2019-imut isumalluarnerit
  - 42 Aningaasaqarneq
  - 44 Soqutiginnittut/soqutigisat
  - 46 Nalorninartoorfusinnaasunik aqutsineq
- 48 UKIUMOORTUMIK NAATSORSUUTINUT OQAASEQAATIT
- 51 NAATSORSUUSIORNERMI PERIUSEQ ATORNEQARTOQ
- 54 NAATSORSUUTITIGUT ANGUSAT
NALUNAARSORNEQARNERAT
- 55 OQIMAAQATIGIISSITSINEQ
  - 55 Pigisat nalillit
  - 56 Akiitsut
- 57 ANINGAASAT KAAVIAARNERISA
NALUNAARSORNERAT
- 58 NASSUIAATIT
- 66 ILANNGUSSAQ: AGGUAASSINERMUT NAATSORSUUTIT

Kisitsisit pingaarnert aamma kisitsisit najoqqutassat

mio. koruunit

	2018	2017	2016	2015	2014
NAATSORSUUTITIGUT ANGUSAT					
Ilangaaseereerluni kaaviiartitat	781,9	836,1	825,4	852,3	825,8
Nioqutissiornermi atukkat	(196,2)	(204,5)	(203,7)	(223,3)	(213,7)
Ingerlatsinermit aningaasartuutit	(368,8)	(309,8)	(302,2)	(308,8)	(296,6)
Nalikiilliinerit	(127,0)	(241,9)	(244,6)	(237,8)	(232,6)
Erniat	(85,4)	(92,9)	(100,7)	(109,0)	(116,2)
Ukiumi angusat ingerlatsinermit tapiissutit pinnagit	4,6	(12,9)	(23,5)	(23,2)	(52,7)
Ingerlatsinermit tapiissutit	0,0	13,7	24,0	34,4	45,5
Ukiumi angusat ingerlatsinermit aningaasartuutit kingornatigut	4,6	0,8	0,5	11,2	(7,2)
OQIMAAQATIGISSIONEQ					
Naliliutit sanaartugaanngitsut	1,4	16,0	26,1	22,4	5,8
Sanaartukkanit naliliutit	2.773,3	4.320,5	4.411,1	4.510,9	4.633,6
Kaaviiartitsinermi naliliutit	246,6	266,5	255,7	301,8	309,1
Namminerisamik aningaasaatit	1.376,2	2.996,6	2.995,8	2.993,4	2.980,4
Akiitsut piffissami sivisuumi akilersugassat	1.480,0	1.466,4	1.466,9	1.596,7	1.729,5
Oqimaaqatigiissitsinerup katinnera	3.021,3	4.603,0	4.692,9	4.835,2	4.948,5
ANINGAASANIK KAAVIAARTITSINEQ					
Ingerlatsinikkut ingerlanneqartut	165,1	189,6	279,1	227,1	333,7
Aningaasalersuinikkut ingerlatat	(190,2)	(141,3)	(148,5)	(131,7)	(116,0)
Aningaasaliissuteqarnikkut ingerlatat	18,7	(69,8)	(132,8)	(135,4)	(177,6)
Aningaasat tigorianaanaat allannguutaat	(6,5)	(21,6)	(2,2)	(40,0)	40,1
KISITSISIT NAJOQQUTASSAT					
EBITDA	217,0	321,9	319,5	320,9	315,4
Immikkut inissitat ilanngunnagit angusat	4,6	(12,9)	(25,8)	(26,7)	(33,4)
Aningaasalersuinermit iluanaarutit annertussusiat ingerlatsinermit tapiissutit pinnagit	0,1 %	(0,3 %)	(0,5 %)	(0,5 %)	(1,1 %)
Akiliisinnaassuseqarneq	45,5 %	65,1 %	63,8 %	61,9 %	60,2 %
Nukissiorfiit ilanngaaseereerluni Landskarsip tigorianaanaataanut sunniutai	(10,4)	198,0	215,8	185,5	146,1
NAATSORSOQQISSAAKKAT					
Innaallagialq atuisunut nalinginnaasunut tunisq (GWh)	317	303	293	293	296
Innaallagialq aalisakkanik suliffissuarnut tunisq (GWh)	39	36	39	39	35
Imeq atuisunut nalinginnaasunut tunisq (mio. m ³)	2,5	2,4	2,5	2,5	2,5
Imeq aalisakkanik suliffissuarnut tunisq (mio. m ³)	2,3	2,0	1,9	1,9	1,7
Kiak kiassaanermut tunisq (GWh)	224	210	203	203	210
Sulisut ukiumut sulisutut naatsorsorlugit amerlassusiat	388	374	375	372	373

Aqutsisut oqaaseqaataat

Ullumi ulloq manna Nukissiorfiit ukiumoortumik nalunaarusiaat aamma ukiumoortumik naatsorsuutaat 01.01.2018 - 31.12.2018 oqaluuseraavut aamma akuersissutugalugit.

Ukiumoortumik naatsorsuutit Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaasa nammineertit naatsorsuusiortarnerat pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 24, 22. december 2017-imeersoq naapertorlugu saqqummiunneqarput.

Nalunaarummi aalajangerneqarpoq ukiumoortumik nalunaarusiaq ukiumoortumik naatsorsuusiortarneq pillugu inatsit pillugu peqqussut qaqugukkulluunniit atuuttoq naapertorlugu saqqummiunneqartassasoq, suliffeqarfittut Namminersorlutik Oqartussat pigisaattut ingerlanneqartuunermi kingunerisaanik inuiaqatigiit isiginiarlugit, immikkut inatsit tunngavigalugu maleruagassiorneqarnermini nikingassutit atorlugit.

Matumuuna uppernarsarparput:

- Ukiumoortumik nalunaarusiaq eqqortumik takussutissiisoq – tassa imaappoq ukiumoortumik nalunaarusiaq pingaaruteqartunik ilanngutinngitsuukkanik imaluunniit kukkusumik paasisutissiinernik imaqqanngilaq
- Iliuserineqarsimasuni naatsorsuutunik saqqummiussinermi ilanngunneqartuni aammattaaq isumaqatigiissutit isumaqatigiissutigineqarsimasut aamma nalinginnaasumik iliuitsit, inatsisit aamma peqqussutit allat naapertorlugit ingerlanneqarsimasut
- Suleriaasissanik pilersitsisoqarsimasoq tapiissutinik, ukiumoortumik nalunaarusiami ilanngunneqartunik, aqutsineq aningaasaqarnikkut tulluurtumik pinissaa tamatumuunakkut qulakkeerneqarluni.

Inatsisartunut inassutigineqarpoq ukiumoortumik nalunaarusiap akuersissutigineqarnissaa.

Nuuk, ulloq 26. aprili 2019

Inuussutissiarsiornermut, Nukissiuuteqarnermut
Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfik

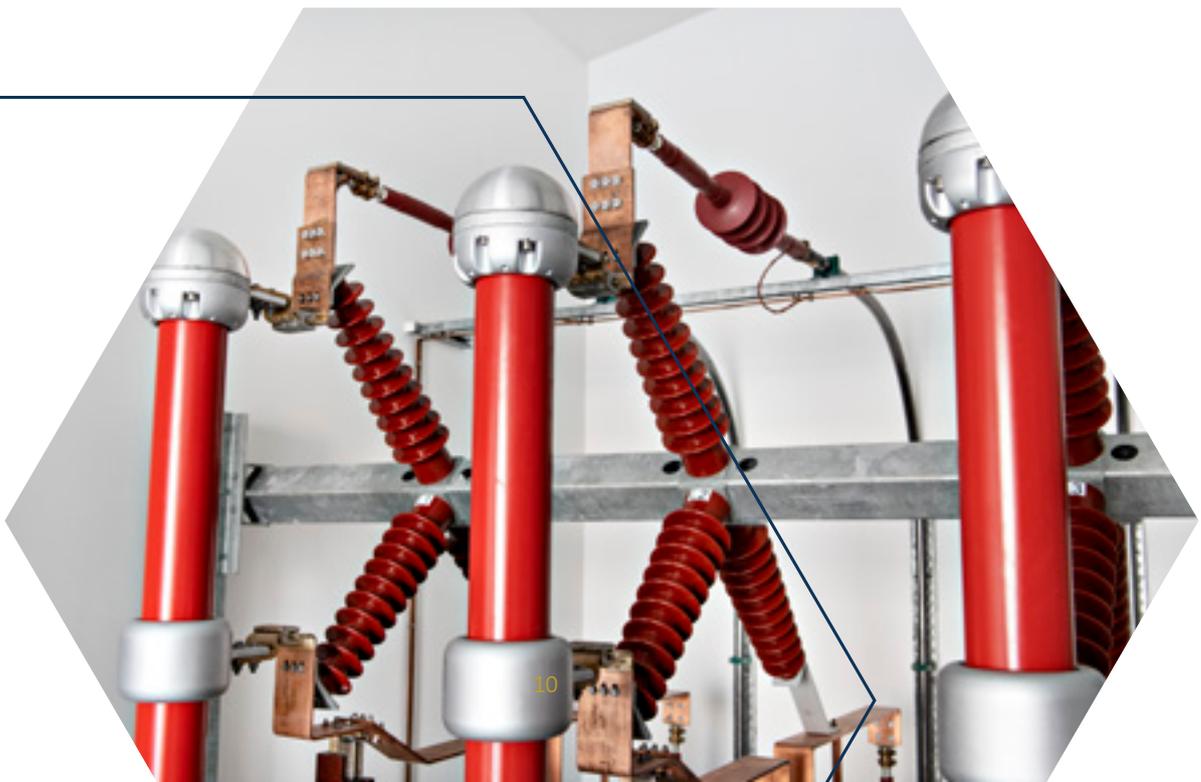

Jørn Skov Nielsen
Naalakkersuisoqarfimmi pisortaaneq

Nukissiorfiit

Michael Pedersen
Nukissiorfiit pisortaanerit

Kukkunersiuisup arlaannut attuumassuteqanngitsup oqaaseqaataa

INATSISARTUNUT NUKISSIORFINNUT

Inerniliineq

Nukissiorfiit ukiumoortumik naatsorsuutaat ukiumut naatsorsuusiortumut 01.01.2018 - 31.12.2018-mut kukkunersiorpagut, taakkununga ilaapput naatsorsuutitigut angusat nalunaarsorneqarnerat, oqimaaqati-giissitsineq, aningasaniik kaaviaartitsinerup nalunaarsorneqarnera aamma nassuiaatit, tassunga ilaavoq naatsorsuusiortumik periuseq atornerqartoq. Ukiumoortumik naatsorsuutit Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaasa nammieertit naatsorsuusiortarnerat pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 24, 22. december 2017-imeersoq (matuma kingornatigut nalunaarut) naapertorlugu saqqummiunneqarput. Nalunaarummi aalajangerneqarpoq ukiumoortumik nalunaarusaq ukiumoortumik naatsorsuusiortarneq pillugu inatsit pillugu peqqussut qaqugukkulluunniit atuuttoq naapertorlugu saqqummiunneqartassasoq, suliffeqarfittut Namminersorlutik Oqartussat pigisaattut ingerlanneqar-tuenermi kingunerisaaniik inuiaqatigiit isiginiarlugit, immikkut inatsit tunngavigalugu maleruagassiornernermi nikingassutit atorlugit.

Uagut isumaqarpugut ukiumoortumik naatsorsuutit suliffeqarfiup pigisa-nik nalilinnik, akiitsuunik aamma aningaasaqarnikkut inissisimanagerik 31.12.2018 killigalugu eqqortumik takussutissiisut, aammattaq inger-latsiviup ukiumi naatsorsuusiortumut 01.01.2018 - 31.12.2018-imut inger-latsinermini angusai Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaasa nammieertit naatsorsuusiortarnerat pillugu Namminersorlutik Oqar-tussat nalunaarutaat nr. 24, 22. december 2017-imeersumut naapertuut-tut.

Inerniliinermut tunngavioq

Kukkunersiuinerup ingerlapparput nunat tamalaat akornanni kukkunersiuineq pillugu maleruagassat nalinginnaasut tunngavigalugit aamma piumasaqaatit sulii allat Kalaallit Nunaanni atuuttut tunngavigalugit, aam-mattaq pisortat suliffeqarfiutaannit kukkunersiuinermi nalinginnaasut, tassami kukkunersiuineq nalunaarut naapertorlugu ingerlanneqarmat. Taakku maleruagassat nalinginnaasut malillugit uagut akisussaaffipput aamma piumasaqaatit kukkunersiuisup oqaaseqaataani immikkoortumi uani "Kukkunersiuisup naatsorsuutit kukkunersiuinermini akisussaaf-fia" nassuiaassutigineqarput. Ingerlatsivimmuut attuumassuteqanngilugit nunat tamalaat akornanni kukkunersiuisunut ileqqorissaarnissamut male-ruaqqusat naapertorlugit (IESBA's Etiske regler – [IESBA-p Ileqqorissaarnissamut maleruagassat]) aamma piumasaqaatit sulii allat Kalaallit Nu-naanni atuuttut tunngavigalugit, taamatuttaq uagut maleruagassat aamma piumasaqaatit taakkua naapertorlugit ileqqorissaarnissamut pi-sussaaffigut naammassillugit. Uagut isumarput malillugu kukkunersiuiner-mi uppersaasiineq naammattoq anguneqarpoq, aamma inerniliinis-satsinnut tunngavissat naleqquppoq.

Aqutsisut ukiumoortumik naatsorsuutit akisussaaffat

Aqutsisut akisussaaffigaat ukiumoortumik naatsorsuutit nalunaarut naa-pertorlugu eqqortumik takussutissiisut suliarissallugit. Taamatuttaq aqutsisut akisussaaffigaat suliffeqarfimmi namminermi misissuisarnerit, ukiumoortumik naatsorsuutit eqqortumik takussutissiisunik pingaar-tilinnillu kukkusumik paasisutissiinngitsumik suliaqarnissamut aqutsi-sunit isigineqartut, tamanna peqqusersiornermik imaluunniit kukkunermik tunngaveqaraluarpuunniit.

Naatsorsuutit suliarineqarnerannut atatillugu aqutsisut akisussaassuse-qarfigaat suliffeqarfiup ingerlatsinerminik ingerlatsiinnarnissaminut pi-ginnaaneqarnera nalilissallugu, ilisimatitsissutigissallugit pissutsit inger-latsinerminik ingerlatitseqqinnissamut tunngasut, tamanna naleqquppat, aammattaq ukiumoortumik naatsorsuutit suliarissallugit ingerlatseq-qinnarnissaq tunngavigalugu naatsorsuusiortumik periutsit tunngavi-galugit, imaanngippat aqutsisut siunertaralugu suliffeqarfiup uniinnarnis-saa, ingerlatsineq unissanersoq imaluunniit allamik piusumik periarfissa-qannginnersoq taamaaliornissarluni kiserngorulluni.

Kukkunersiuisup ukiumoortumik naatsorsuutit akisussaaffia

Uagut anguniagarput tassaavoq annertunerpaamik qularnaarniarlugu ukiumoortumik naatsorsuutit tamakkiisumik isigalugit pingaarutilinnik kukkusumik ilisimatitsinnginnerat, tamanna peqqusersiornermik imaluun-niit kukkunermik tunngaveqaraluarpuunniit, kiisalu kukkunersiuisut oqaaseqaataannik inerniliinertalimmik tunniussinissarput. Annertunerpaamik qularnaarinninneq tassaavoq qularnaarinninneq qaffassissoq, kisianni kukkunersiuineq tamanna nunani tamalaani maleruagassat nalinginnaa-sut malillugit aamma piumasaqaatit sulii allat Kalaallit Nunaanni atuuttut tunngavigalugit suliarineqartoq, aammattaq pisortat suliffeqarfiutaan-nik kukkunersiuinermi nalinginnaasut tunngavigalugit, annertuumik kuk-kusumik ilisimatitsinerminik, taamaattoqarsinappat, tamatigut qulaajaa-sinnaanerani qularnaarinerunngilaq. Kukkusumik ilisimatitsineq peqqu-sersiornermik imaluunniit kukkunermik tunngaveqartumik pilersinnaavoq aamma pingaaruteqartut isigineqarsinnaavoq tupigissaanngitsumik naatsorsuutiginarsinnaappat, taakku ataasiakkaarlutik imaluunniit ataatsimoorlutik aningaasaqarnermut tunngatillugu aalajangiinertut sun-niuteqarpat, naatsorsuutit atuisuusut ukiumoortumik naatsorsuutit tunngavigalugit aalajangiinertut.

Kukkunersiuinitsinnut atatillugu nunani tamalaani maleruagassat nali-nginnaasut malillugit aamma piumasaqaatit sulii allat Kalaallit Nunaanni atuuttut, aammattaq pisortat suliffeqarfiutaannik kukkunersiuiner-mi nalinginnaasut tunngavigalugit ingerlanneqartumi, suliatigut nalilersuineq ingerlapparput aamma kukkunersiuinerup ingerlanneqarnerani ilinni-akkavut tunngavigalugit qularnartoqartitsineq atorparput. Tamakku saniatigut:

- Ukiumoortumik naatsorsuutit paasiinertarparput aamma nalilersor-tarlutigu pingaaruteqartumik kukkusumik ilisimatitsisoqarsinnaanera-

nut nalorninartuusinnaasut, tamanna peqqusersiornermik imaluunniit kukkuneramik tunngaveqaraluarpalluunniit, kukkuneruinermi ingerlatsinerit ilusilersortapavut aamma ingerlattarlutigik tamakkunani nalorninartuusinnaasut qisuariarfigalugit aammattaaq kukkuneruinermi uppersaaneq angusarparput, naammaginatussaasoq aamma atornerqarsinnaasussaq inerniliinissatsinnut tunngavigineqarsinnaasut. Pingaarutilinnik kukkusumik ilisimatitsinerit peqqusersiornermik pissuteqartut paasinnginnissaannut nalorninartut annertunerupput pingaarutilinnik kukkusumik ilisimatitsinerit kukkuneramik pissuteqartunut naleqqiussilluni, tassa peqqusersiornermit ilaasinnaammata peqquserlunnialuni peqatigiinniapiilunnerit, peqquserlulluni uppersaasersuusiornerit, piaarluneerluni ilanngussinnginnerit, salloqittanerit imaluunniit suliffeqarfimmi namminerimi nakkutilliinermik sumiginnaaneq.

- Suliffeqarfimmi namminerimi nakkutilliinermik kukkuneruinermit paasininneq angusarparput, tassa kukkuneruinermik naleqquttumik pissuseqartuusumik ingerlatsinerit ilusilersuisinnaanitsinnut attuumassuteqartoq, kisianni suliffeqarfiup namminerimmi nakkutilliinera ta pitsaassusia pillugu inerniliinermik saqqummiussinissaq anguniarnatigu.
- Isummerfigisarpavut naatsorsuusiaaseq aqutsisunit atornerqartoq naleqquttuunersoq, taamatuttaaq naatsorsuutitut tunngatillugu aamma paasissutissanut taakkununga attuumassuteqartunut nalilersuineq aqutsisunit suliarineqarsimasoq naammaginatuuersoq.
- Inerniliigutta, tassa aqutsisut ukiumoortumik naatsorsuutit suli ingerlaqqinnissaq tunngavigalugu naatsorsuusiornermit periuiseq tunngavioseq suliaqarsimanagera naleqquttuusoq, taamatuttaaq kukkuneruinermit uppersaaneermik angusaq tunngavigalugu malunnaateqarluartumik qularnartoqarnerisooq pisunut imaluunniit pissutsinut attuumassuteqartunik, tamakku suliffeqarfiup ingerlatsinermik nangitsinissamut piginnaaneqarnerannik annertuumik qularnermik pilersitsisinnaallutik. Uagut inerniliigutta malunnaateqarluartumik qularnartoqarnera, taava uagut kukkuneruinermi oqaaseqaatitsinni tamanna pillugu paasissutissat eqqumaffigeqqussavagut naatsorsuutini, imaluunniit paasissutissat taamaattut amigarpata inerniliinerput naleqqussassavarput. Uagut inerniliinitsinnut tungaviuvoq kukkuneruinermi uppersaanaat, kukkuneruinermit atsiornitsinni qaammatisiutit ulluat taanna tikillugu angusarput. Taamaattorli siunissami pisut imaluunniit pissutsit suliffeqarfiup ingerlatsinerinik ingerlatsisinnajunnaarnera kingunerisinnaavaat.

Aqutsisut qullersaanut attaveqatigisarpagut ilaatigut kukkuneruinerup annertussusissaatut pilersaarut aamma piffissami qaqugu ingerlanneqarnissaanut tunngatillugu, aammattaaq kukkuneruinermit malugisavut malunnaateqarluartut pillugit, tamatumunnga ilanngullugit suliffeqarfimmi namminerimi nakkutilliinermut amigaataajunnartut malunnaateqarluartut kukkuneruinermit paasisavut pillugit.

Aqutsisut nalunaarusiaat pillugu oqaaseqaat

Aqutsisut nalunaarusiaannut aqutsisut akisussaassuseqartuupput.

Ukiumoortumik naatsorsuutit pillugit inerniliinitsinnut aqutsisut nalunaarusiaat ilanngunneqanngilaq, kiisalu aqutsisut nalunaarusiaat pillugu sumilluunniit qularnaatsumik inerniliussamik saqqummiussinngilagut.

Kukkuneruinermit atatillugu uagut akisussaaffigaarput aqutsisut nalunaarusiaat atuassallugu aamma tamatumunnga atatillugu aqutsisut nalunaarusiaat pingaaruteqartutit naatsorsuutitut imaluunniit uagut kukkuneruinermit atatillugu ilisimasalikkatsinnut naleqqutinnginnerisooq imaluunniit allatigut pingaaruteqartunik kukkusumik ilisimatitsinermit imaqarnerisooq eqqarsaatigissallugu.

Tamatuma saniatigut uagut akisussaaffigaarput aqutsisut nalunaarusiaat ukiumoortumik naatsorsuusiortarnermit inatsimmi piumasagaataasunik paasissutissanik ilaqarnerisooq eqqarsaatigissallutigu.

Suliarisimasarput tunngavigalugu uagut isumaqarpugut aqutsisut nalunaarusiaat ukiumoortumik naatsorsuutitut naleqquttuq, kiisalu ukiumoortumik naatsorsuutit ukiumoortumik naatsorsuusiortarnermit inatsit tunngavigalugu piumasagaataasut naapertorlugit suliarineqarsimasoq. Aqutsisut nalunaarusiaanni pingaaruteqartunik kukkusumik ilisimatitsisooqarsimanagera naammattuunngilagut.

Inatsit aamma maleruagassat allat naapertorlugit uppersaaneq

Inatsinik - sukumiisumik tunngaveqarluni kukkuneruineq aamma ingerlatsivinnik kukkuneruineq pillugit oqaaseqaat

Aqutsisut akisussaaffigaat iliuutsit naatsorsuutit saqqummiusinermit ilanngunneqartut aningaasaliissutitut nalunaarutigineqartunut, inatsisinit aamma najoqqutassanut allanut aammattaaq isumaqatigiissutitut isumaqatigiissutigineqarsimasunut aamma nalinginnaasumik periutsinut naapertuuttuunerat. Aqutsisut aammattaaq akisussaaffigaat aningaasaqarnermit tunngatillugu tapiissutit aqunneqarnerisa mianerineqarnerat, tassa ukiumoortumik naatsorsuutitut ilanngunneqarsimasunut tunngatillugu. Tamatumunnga atatillugu aqutsisut akisussaaffigaat atortunik aamma periutsinik pilersitsisooqarsimanagera, taakkua sipaarnarnermit, niqqutissiornermit aamma aallussilluarnermit tapertaassallutik.

Ukiumoortumik naatsorsuutunik kukkuniisuinitsinnut atatillugu uagut akisussaaffigaarput inatsisunik - sukumiisumik tunngaveqarluta kukkuniisuineq aamma ingerlatsivinnik kukkuniisuineq ingerlatissallugit pisortat suliffeqarfiutaannik nalinginnaasumik kukkuniisuinermi sammisat toqqakkat kukkuniisuussallugit. Inatsisunik – sukumiisumik tunngaveqarluta kukkuniisuinitsinni sammisat toqqarneqartut isumannaatsumik misissortarpavut, iliuitsit misissorneqartut naatsorsuutunik saqqummiussinermi ilaatinneqartut aningaasaliissutit pillugit aalajangersakkanut, inatsisunut aamma najoqutassanut allanut aammattaaq isumaqatigiissutinut isumaqatigiissutigineqarsimasunut aamma nalinginnaasumik periutsinut tulluurtunut naapertuuttuunersut. Ingerlatsivinnik kukkuniisuinitsinnut atatillugu nalilersorparput isumannaatsuuneq annertoq pigineqarnerseq atortunut, periutsinut imaluunniit iliuitsinut misissorneqartunut atatillugu, taakkua ingerlatsinermi aningaasaqarnikkut tapiissutit mianerineqarnerseq aamma sammisanik ingerlatsinermi ukiumoortumik naatsorsuutinut ilaatinneqartunut atatillugu.

Suliarisarput ingerlassimasarput tunngavigalugu inerniliigutta isornartumik oqaaseqaateqarnissamut pissutissaqartitsisunik naammattuilluta, taava tamakku oqaaseqaammi matumani nalunaarutigisussaavagut.

Tamatumunnga atatillugu malunnaateqarluartunik isortartumik oqaaseqaatissaqanngilagut.

Nuuk, ulloq 26. aprili 2019

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33 96 35 56

Bo Colbe
Kukkuniisuioq naalagaaffimmit akuerisaasoq
MNE-nr. 24634

Nukissiorfiit ukioq 2018-imi

388

SULISUT

9,3 %

ILINNIARTUT

1

SOFTWAREROBOTI

20.000

SULLITAKKAT

5

IMERMIT NUKISSIORFIIT

91,3 MW

3

SOLCELLENUT ATORTUT

139 kW

2

ANORISAATIT

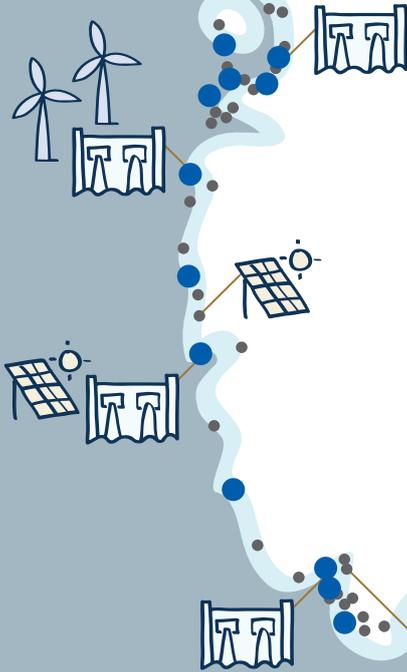
50 kW

17

ILLOQARFIIT

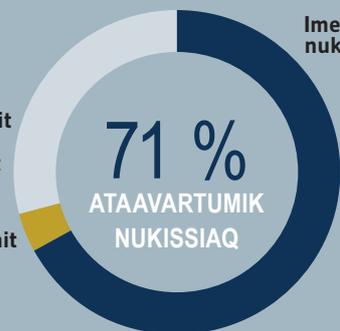
53

NUNAQARFIIT

Ikummatissanit nunap iluaneersunit

Eqqakkanit

Imermit nukissiaq

71 %
ATAAVARTUMIK
NUKISSIAQ

90

INNAALLAGISSIORFIIT
2018-imi 8-t
iluarsaanegarpur

23

KIASSAATEQARFIIT

69

IMEQARFIIT
2018-imi 3-t
nutarterneqarpur

Tunisat

338 mio. kWh

4,8 mio. m³

342 mio. kWh

Akit

1,60 kr./kWh

19 kr./m³

680-740 kr./MWh

Ullut

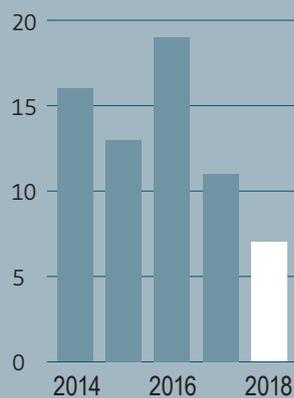
IMERMIK QALASSEQQAARNISSAMUT INNERSUUSSUTEQARFIIT

Amerlassusii

Sumiiffiit

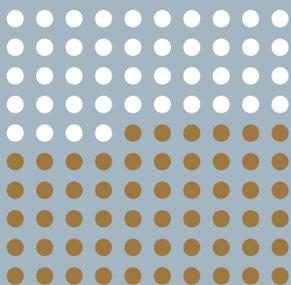
Amerlassusii

782,0
mio. kr.
KAAVIAAR-
TITSINEQ

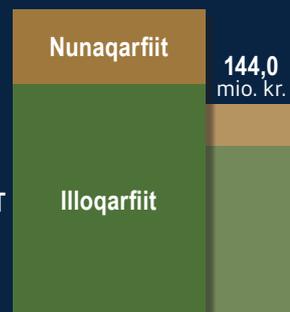
44 %

IMEQARFINNIT ERNGUP IMERNEQARTUSSAP
ISUMANNAATSUUNERANIK
UPPERNARSAATITAQARTUNIT

207,5
mio. kr.
ANINGAA-
SALIISUTIT

4,6
mio. kr.
UKIUMOORTUMIK
NAATSORSUUTITIGUT
ANGUSAT

63,2 mio. kr.

akikinnerusumik akilikkat aalisakkerivinnut
akigitinneqartoq aqqutigalugu

2018

2017

Qorlortorsuarmi Imermit Nukissiorfimmit innaallagissap aqputaa Narsamut ingerlasoq

Aqutsisut nalunaarusiaat

Pilersuineq

ATAAVARTUMIK NUKISSIORNERUP TUNGAANUT

Ataavartumik tunngaveqartumik nukissiaq 2030 sumi tamani ajornartit-siffiunngitsumi atorveqartussaavoq. Taamaattumik Nukissiorfiit misissuinerit ingerlappaat illoqarfinni aamma nunaqarfinni tamani nukissiamik pilersuinerup imermit nukissiamit, seqinermit nukissiamit, anorimit nukissiamit, eqqakkanit nukissiamit imaluunniit ataavartumik nukissiasamik pissarsiffiusinnaasunit allaniit qanoq iliornikkut pilersuisoqarsinnaasorq.

Imermit nukissiorfissatut ilimanaatilinni qanoq imeqassusianik 2018-imi aamma anoreqassusianik uuttortaanerit ingerlanneqarput Sisimiunilu anorimit nukissiornermut misileraaffimmi nutaami misileraanerit ingerlanneqarlutik (takuuk qupp. 18). Tamakku saniatigut Igalikumi atortunik assigiinngitsunik atuilluni nukissiorfimmi misilittakkat katersorneqarput. Illoqarfinni arlalinni imermit nukissiorfinnik nalilersuinerit pigineqareersut naatsorsorqinneqarput aamma nutarterneqarlutik. Taamaalliluni Nukissiorfiit ataatsimoortumik naliliisinnalissaq sumiiffinni ataasiakkaani teknologit sorliit tulluarterneqarput pillugit, kiisalu suliniutini ataasiakkaani aningaasat ataatsimoortumik ilisimanerisa periarfissanngortissavaat suliniutit sorliit tulleriarineri salliuinneqassanersut, tassa inuiaqatigiit eqqarsaatigalugit sapinngisamik iluaqutaanissaannut tunngatillugu. Ukiunut aggersunut tunngaviumik pilersaarut 2019-ip ingerlanerani naammassineqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

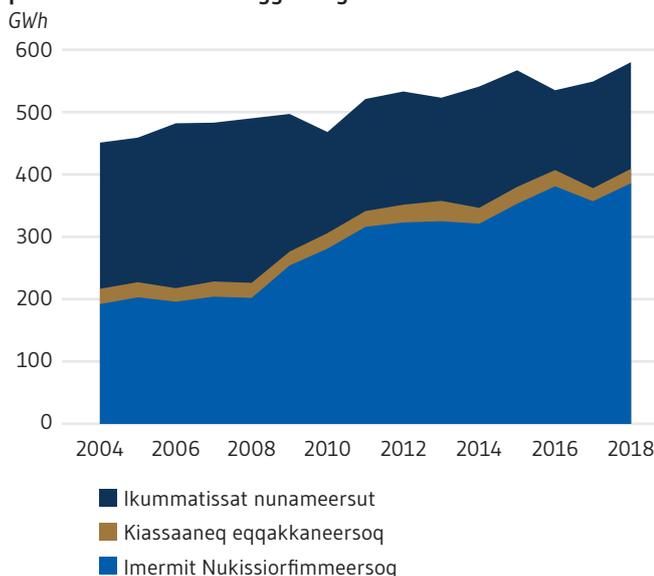
Innaallagissap aamma kiassaanerup Nukissiorfiit 2018-imi sullittakkaminut tunisaasa 70,5 %-ia nukissiamit ataavartumit pivog imermit nukissiamit imaluunniit eqqakkanit nukissiamit. Tamanna 2017-imut naleqqiussilluni 1,6 procentpointinit annertuserierneruvoq¹. Takussutissiaq 1-imi takuneqarsinnaavoq nukissiamik atunerup ineriartornera aamma ikummatissat nunap iluaneersut, eqqakkanik kiassaanerup aamma imermit nukissiornerup 2004-miilli agguarneqarnerat.

Anorimit aamma seqinermit nukissiat maannakkut pilersuineri anni-kitsuararsuupput taamaattumillu taakkunanga nioqqutissiorneq suli kisitsisinut ilanngunneqarnani. Taamaattorli Nukissiorfiit ilisimavaat atortunit taamaattunit nioqqutissiorneq pisortat aqquataannut atassuserneqarsimasut. Tamatumunnga pissutaavoq atortunit piginnittut nukissiaminnut sinneruttunut Nukissiorfinnit aqqummut tunisaminnut akilerneqartarmata. Soorlu takussutissiami 2-mi nammineq nioqqutissaq taanna annertusiartortoq – naak annikitsuinnaagaluarluni.

Nukissiorfiit pilersuinerata nuna tamakkerlugu innaallagissamut aamma kiassaanerit katillugit nukissiamik atunerup ilaannaa matussuserpaa. Soorlu assersuutigalugu amerlasuut kiassaanerit kissarsuut uuliatortoq atortaat. Taamaalliluni nukissiamik ataavartumik atuneq taamaallaat 20 %-it missaanniilluni, nuna tamakkerlugu nukissiamik atuneq eqqarsaatigalugu (kisitsisit 2017-imeersut), kiisalu ataavartumik nukissiornermut

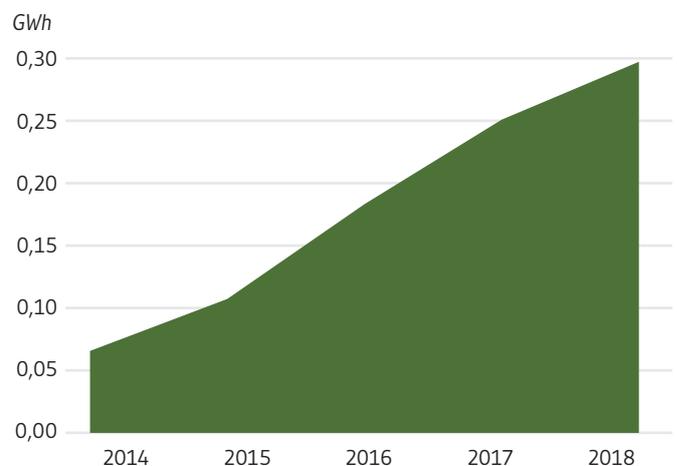
Takussutissiaq 1

Nukissiorfiit nukissiamik atunerat nukissiamik pissarsiffiusinnaasunut agguarlugu

Takussutissiaq 2

Nukissiaq ataavartoq Nukissiorfiit aqquataannut tunineqartoq

1 Paasisutissat 2017-imut tunngasut Nukissiorfiit 2017-imut ukiumoortumik naatsorsuutaani paasisutigineqartunut naleqqiussilluni iluarsineqarput. Tamatumunnga pissutaavoq misissuineri paasineqarmat nioqqutissiornermi kisitsisit kukkuneqarsimasut. Iluarsinerup kingunerisaanik imermit nukissiornermit pisut 68 %-imit 65 %-imut appartinneqarput aamma ataavartumit nukissiornermeersoq allanngortinneqarpoq 72 %-imit 69 %-imut.

nuunnissamat periarfissaasinnaasut assut annertuujupput. Nukissiorfiit maannakkut nukissiamik nioqutigtisartakkani minguinnerulersinniarpa, taannaannaangilarli, aammattaaq sulissutiginiarpaa nunap ikummatisanik nunameersunik atuinera annikillisariniarpaa privatit kiassaanermik atuinerat tamanut kiassaanermik pilersuinermit nuutsinniarlugu. Tamanna sukumiinerusumik nassuiaassutigineqarpoq qupp. 21-26-imi.

PILERSUINERMI ANORISAATIT SIULLIIT

Nukissiorfiit anorimit nukissiornermik atuinissaminut pilersaarutaat 2018-imi piviusunngorpoq Sisimiuni anorimit nukissiornermit misilittaafiup pilersinneqarneratigut. Tamatumani siunertaavoq anorisaatit mikinerit misilittarneqarnissaat nunami sumiiffinni assigiinngitsuni nunaqarfinni napparneqannginneranni. Anorisaatit assigiinngitsut marluk, ukiaanerani napparneqartut, atorlugit misilittakkanik katersuisoqarpoq. Tamatuma saniatigut anorisaatit KTI Sisimiut aamma DTU Artek, Nukissiorfiit suleqatigisaasa, ilinniartitsinerminnut atortarpaat. Piffissap ingerlanerani Nukissiorfiit anorisaatinik anginerusunik aamma ataavartumik nukissiornermit atortunik allanik misilittaavimmut atatillugu misileraanissaq eqqarsaati-gaat.

Anorisaatini teknologi annertuumik ineriartorsimavoq, tamakku maannakkut nunani issittuni soorlu Alaskami aamma Canadami atornerqarput. Taamaattumik Nukissiorfiit anorimik uuttortaalluni suliniut ingerlappaat ukiut amerlanngitsut ingerlaneranni illoqarfinni aamma nunaqarfinni anorimik periarfissaasinnaasut paasineqarsinnaassallutik. Anori pillugu paasissutissat pigineqareersut atorneqassapput imaluunniit paasissutissanik nutaanik katersisoqassalluni. Tamatuma naammassinnaasut anguniar-neqarpoq Nukissiorfiit eqqortumik nalliiisnaalernissaat sumiiffimmi aalajangersimasumi anorisaatinik nappaasoqarsinnaanera, innaallagissamik aamma kiassaanermik pilersuinermit aningaasatigut iluaqutaasumik.

UKIUNI 25-NI IMERMIT NUKISSIUUTEQARNEQ

Kalaallit Nunaanni imermit nukissiorfik siullerpaaq 1. oktobari 2018 25-ingortorsiorpoq. Imermit nukissiorfiup Kalaallit Nunaannut pingaarute-qarnera nalliuttorsiuutigissallugu pissutissaqarluarpoq. Taamaattumik Nukissiorfiit nalliuttorsiorneq malunnartippaat filmimik takutitsillutik, imermit nukissiorfimmi tamanut ammatitsillutik, kaffillerlutik il.il. Filmi Nukissiorfiit nittartagaanni takuneqarsinnaavoq.

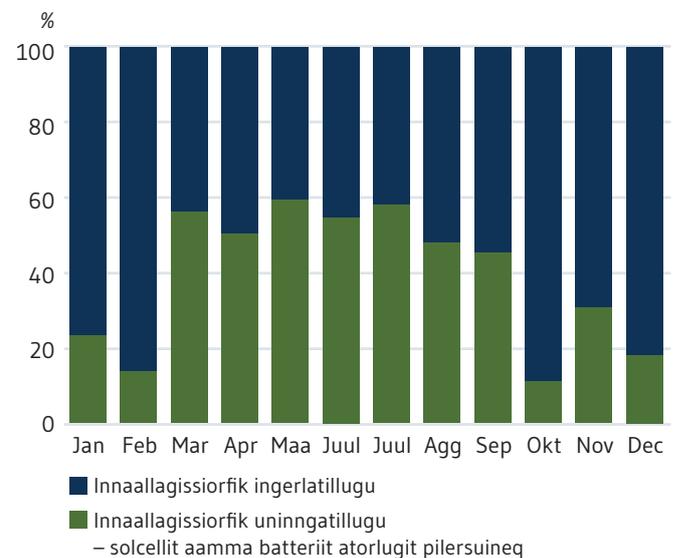
Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni imermit nukissiorfik atoqqaartinne-qarmalli Nukissiorfiit pilersuineranni imermit nukissiorneq nukissiamik pissarsiffusoq annertunngorsimavoq. Imermit nukissiorfiit tallimat maannakkut pigisagut arlalitsigut inuiaqatigiinnut pissarsisutaapput: Nukissiamik immitsinnut nammineq pilersornerput annertusisippaat, nukissiaq minguitsoq aamma aalaakkaasoq qulakkeerpaat, aamma uuliamik eqqussuinermit aningaasartuutitut nuna annertuumik sipaagaqartip-paat. Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni imermit nukissiorfiup kisimiil-luni inuiaqatigiit uuliamut aningaasartuutit 4 mia. koruuninik sinnilinnik sipaaruteqartippaat. Imermit nukissiorfiit pingaaruteqartorujussuupput nukissiamut akigitinneqartut suli appasissinneqarnerannut.

Imermik nukissiorfiit siunissami suli annertunerusumik atornerqalersussaap-put. Taamaattumik Nukissiorfinnit misissorneqarput nukissiorfinni pioreer-suni nioqutissiornerup annertusineqarsinnaanera aamma imermit nukis-siorfinnik kiisalu imermit nukissiorfinnik mikisunik nutaanik sananissaq. Nu-kissiuuteqarnermit Imermillu pilersuinermik Immikkoortumut Pilersaa-rummi anguniakkat nassuiaatigineqartut tunngavigalugit sulisoqarpoq. Tamanna imatut paasineqassaaq maannakkut Nukissiorfiit misissorpaat imermit nukissiorfinnit illoqarfinni Maniitsumi, Aasianni-Qasiannuani, Na-nortalimmi aamma Paamiuni pilersuilermissamat periarfissaasinnaasut. Taakkununga tapiliullugu Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni aamma Qorlortorsuarmi imermit nukissiorfiit allilerneqarnissaannut periarfissat misissorlugit. Tamatuma saniatigut 2018-imi imermit nukissiorfissatut ilimanaateqartut najugaqarfiit mikinerusut eqqaanniittut misissuiffigine-qarput. Taakkunani tamani imermit nukissiorfinnik ilimanaateqartut sania-tigut ataavartumik nukissiamik pissarsiffiusinnaasut allat, soorlu seqiner-mit aamma anorimit nukissiorneq sanilliullugit misissuiffigineqarput.

Nukissiorfiit 2018-imi imermit nukissiorfik Tasiilamik pilersuisoq pitsan-ngorsarpaat. Tamatuma kinguneraa erngup atornerqarnerata pitsaaneru-lnera aamma imermit nukissiorfiup illoqarfimmi kiassaanermik pilersui-nermit ilanngunneqarnera. Nukissiorfimmut imermit pissarsiffiusartoq maanna annertusarneqarpoq. Suliniutitut annertunerusutut Nukissiorfiit Tasiilap eqqaani imermit nukissiorfiup allineqarnissaanut periarfissat mi-sissuiffigaat. Alliliinerup kingunerisaanik naatsorsuutigineqarpoq uulia atorlugit kiassaanerup pisortat kiassaanermik pilersuinerannut nuutsinne-qarsinnaanera aamma uuliamik 516.000 literit missaannik atuinissamik pisariaqartitsisoqarunnaarnissaa. Tamanna ukiumut CO₂-mik 1.372 tonsi-mik sipaaruteqarnermik kinguneqassaaq.

Takussutissiaq 3

Igalikumi 2018-imi innaallagissiorfimmik atuineq

Nuummi innaallagissamik aamma kiassaanermik tamanut pilersuinerup 99 %-ia nukissiamit ataavartumit pivoq. Taamaakkaluortoq suli illut amerlasuut Nukissiorfinnit kiassaanermik pilersorneqanngillat namminerli pigisamit kissarsuummik uuliatortumik kiassarneqarlutik. Nukissiorfiit nalilerpaat kissarsuutit uuliatortut nammineq pigisat maannakkut Nuummi uki-umut kiak pisariaqartinneqartoq 260-290 GWh-mik annertussuseqartoq matussuseraat, tamannalu Nukissiorfiit 2018-imi innaallagissamik aamma kiassaanermik katillugit tunisaqarneratut annertutigaaq. Taamaalliluni Nuummi nukissiamik ataavartumik atuinerup annertusinissaanut annertuumik periarfissaqarpoq, tassa inuit kissarsuutit uuliatortunik nammineq pigisaminnik pilersuinerat ungasianit kiassaanermik aamma innaallagissamik kiassaanermik taarsernerisigut. Tamanna annertuumik inuiaqatigiinnut aningaasatigut pissarsissutaassaaq uuliamik atuisut tamanut kiassaanermik pilersuinerup imermit nukissiornermik tunngaveqartumik nuutsinnerisigut. Tamakku saniatigut Nukissiorfiit eqqarsaatigaat Nuup al-liartornera, tamanna soorunami pissusissamisoortut nukissiamik annertu-nermik atuinnissamik pisariaqartitsivoq. Taamaattumik Nukissiorfiit 2018-imi misissueqqissaartitsippot ukiuni aggersuni nukissiamik pilersuinerup qanoq naleqqunneerpaamik annertusineqarnissaanut tunngatillugu. Misissueqqissaarnerup inassuteqaatai 2019-imi ingerlateqqinneqarput.

ATORTUT HYBRIDIUSUT AAMMA SEQERNUP QINNGORNERINIK KATERSIUSARTUT AMERLANERIT

Misiligutigalugu suliniut Igalikumi atortut assigiinngitsut katiterlugit suliaq 2018-imi naammassivoq, maannalu nalinginnaasumik ingerlatsinermit ilaalerpoq. Atortumi seqernup qinngornerinik katersuisartut aamma batteerit kingunerisaannik 2018-imi Igalikumi pilersuinerup uulia 15.000 literi sinnerlugu sipaarneqarpoq. Innaallagissiorfiup generatoria dieselitortoq ukiup ingerlanerani nal. akunneri 3.500 missaanni uninngatinneqarpoq, tassa piffissap 39 %-iani. Ukiup ingerlanerani agguataarnerup ingerlanera takussutissiaq 3-mi takutinneqarpoq.

Igalikumi misiligutigalugu suliniut Nukissiorfinnut malunnaateqartumik ilinniarfiuvoq, periarfissaalerpoq siunissami atortunik assingusunik pilersitsinnaaneq, taakkua misileraanermit atortumit teknikikkut aamma aningaasaqarnikkut pitsaanerussappata. Taamaattumik seqernup qinngornerinik katersuisartunik batteerilinnik nunap ilaani allani pilersitsinissaq maannakkut sulissutigineqarpoq. Nukissiornermit teknologiit assigiinngitsut atortugit aamma nukissiamik pilersinneqartumik toqquisinnaaneq ukiuni aggersuni misilittarneqassaaq. Taamaattorli piffissaq suli sivisulaassaaq atortut katiterlugit nukissiorfiup taamatut ittup ikummatissanik nunameersunik atuilluni nukissiorsinnaanermik peersitsinissaata tungaanut. Neriutiginneqarpoq teknologiip ineriartornerata ungasinngitsukkut aqqiisinnaaneq pilersinissaassagaa, aningaasatigut aamma avatangiisit eqqarsaatigalugit ima pitsaatigisoq maannakkut nunaqarfinni innaallagissiorfiit dieselimik ingerlasut sillimmatigissasatut uninngatinneqaannarsinnaalerlugit.

Atammimmi innaallagissiorfimmu 2018-imi innaallagissiorfiup iluarsaaneranut atatillugu seqernup qinngornerinik katersuisartut ikkunneqarput. Nukissiorfiit siunissami illuni seqernup qinngornerinik katersuisartunik ikkussuisarniarpoq sumiiffinni seqernermit nukissiaq innaallagissamik pi-

lersuinermit pitsaasumik tapertaasinnaagaangat. Minnerpaamik nunaqarfinni innaallagissiorfiit iluarsaanneqarnerinut atatillugu seqernup qinngornerinik katersuisartunik ikkussisoqartassaaq.

Sisimiuni anorimit nukissiornerisatut misilittat

Eqalugaarsunni imeqarfik nutaaq

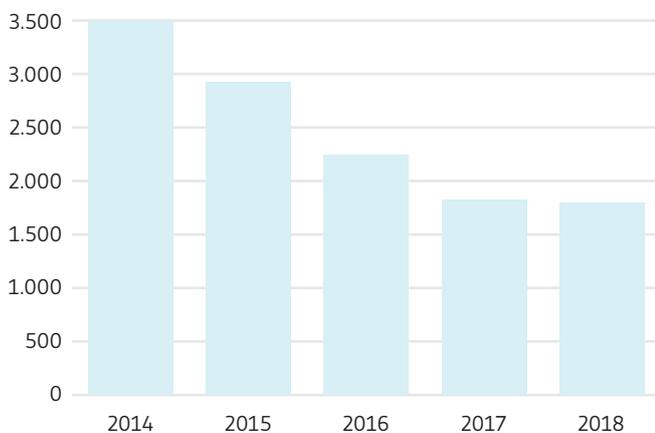
NUNAQARFINNI IMEQ PITSAANERULERPOQ

Nukissiorfiit 2014-imiilli erngup imerneqartussap pitsaanerulernissaa imikkut qitiutippaat – minnerunngitsumik nunaqarfinni arlalinni. Iliuuseqarnerup inernerit 2018-imi erseqqilluarput, tassami qalaasseqquseqqaartarnerit arlallit atorunnaarsinneqarput ukunani: Qassiarsuk, Eqalugaarsuit, Sarfannugit, Ikerasak aamma Kangaatsiaq. Ullut unnuallu atuisartut imermik atuitinnatik qalaasseqqaarfigisartagaat ikilippit. Tamanna 2014-imiilli takussutissiaq 4-mi ineriartornerup nanginneraa takuneqarsinnaavoq. Ammassivimmi aammattaq qalaasseqquseqqaartarneq 2019-imi atorunnaarpoq. Nukissiorfiit naatsorsuutigaat Isortumi qalaasseqquseqqaartarneq tassa taannatuaalersoq 2019-imi ukiup ingerlanerata afaani siullermi taamaatinneqassasoq.

Qalatitseqquseqqaartarnerit taamaatinneqarnerannut ilaatigut pissutavaoq Nukissiorfiit 2018-imi imeqarfii assigiiaat siullit nunaqarfinni ukunani Qassiarsuk, Eqalugaarsuit aamma Tasiusaq Kujallermit atulersimmit. Imeqarfii taakkua tassaapput imermik passussinissamut nunaqarfinnut naleqquttumik aqqiissutissatut ineriartortinneqarsimasut, imikkoortoqarput ajornanngitsumik pissarsiarineqarsinnaasunik aamma taarseruminartunik. Imeqarfii assigiinnginnerisa annikillisinnersigut sulisunut ajornannginnerulerpoq atortunik aserfallatsaliuineq aamma ingerlatitsineq. Tamatumani saniatigut atortussat ikinnerusut quersuarni uningasuutigineqalerput, taamatuttaq aningaasaliissuteqartarnerit aamma nioqutissiornermut aningaasartuutit ikinnerulernissaat naatsorsuutigineqarpoq. Nukissiorfinnit anguniarneqarpoq ukiut tamaasa imeqarfii tallimat sananeqartarnissaat. 2019-imi misissorneqassaaq imeqarfiliortoqarnissaa nunaqarfinni ukunani: Atammik, Itilleq, Attu, Ikerasak aamma Upernaviup eqqaani Tasiusami.

Takussutissiaq 4

Ullut unnuallu qalatitseqquseqqaartarnerit, 2014-2018*

* Ullut unnuallu qalatitseqquseqqaartarnerit pineqarput ullut unnuallu katillugit ukiup ingerlanerani nunami sumiiffinni qalatitseqquseqqaartarnerit.

IMERMIK IMERNEQARTUSSAMIK UPPERNARSAATITALIMMIK ISUMANNAALLISSAANEQ ILLOQARFINNILU IMEQ MAQITTAGAQ

Pitsaassutisimik isumannaallisaanermut atortoq taaneqartartoq imermik imerneqartussamik uppernarsaatitalimmik isumannaallisaaneq [dokumenteret drikkevandssikkerhed (DDS)] 2018-imi Nuuummi, Sisimiuni aamma Qasiangianguani atorineqalerpoq. DDS tassaavoq imeqarfinnik ingerlatsinermi aqutsinermut periuseq aarlerinarsinnaasunik annikillitsisartooq, tassa erngup tatsimit pissarsiarineqarnermini, passunneqarnermini imaluunniit siaruarterneqarnermini pitsaassusiata ajornulersinneqarsinnaaneramik. Tamanna piviusumik imatut pisarpoq pilersuineq sukumiisumik misissorneqartarpoq, sulisut ilinniartitaanermik ingerlatsisarput aamma imeqarfii imikkut aqqiissuunneqartarput isersinnaanermut il.il. tunngatillugu. Tamatumunnga ilutigitillugu imeqarfinni pitsaassuseq qulakkeerneqartarpoq aamma ingerlatsineq pitsanngorsarneqarluni. Periutsit nutaat Narsami aamma Ilulissani atuutinneqarnialerput illoqarfinnilu tamani 2023-p tungaanut atuutinneqalissallutik, aammattaq nunaqarfinni ingerlaavartumik imeqarfii taarserneqarnerisigut imaluunniit aqqiissuunneqarnerisigut.

Imermik pilersuinermit tunngatillugu iliuuseqarfigisat ilagivaat ruujorerisut saviminernik sanaat ilaatigut Qaqortumi, Ilulissani aamma Nuuummi nutaanik taarsorneqarnerat. Anguniagaq tassaavoq erngup pitsaassusiata, mamassusiata pitsaassusia aamma pilersuineramik qulakkeerinernerup pitsaanerulernissaa.

Sullittakkanut maannakkut biilit imertaassut atorlugit imermik pajunneqartartunut imermik maqittakkamik aqqusiornissamut aningasartuutit 2018-imi misissoqqissaarneqarput, tak. Nukissiuuteqarnermut Imermillu pilersuinermik Immikkoortumut Pilersaarummi anguniakkat 29 aamma 30. Anguniarneqartoq tassaavoq sullittakkat imermik pajunneqartartut ikilisinneqarnissaat, tassami imermik biilersuit atorlugit pajuttuisarneq pilersuinermit periusivoq aningaasartuutaasoq, tamatumalu saniatigut erngup mingutsinneqarsinnaanera annertunerusarluni. Ullumikkut illoqarfinni 13-imi nunaqarfinnilu ataatsimi imermik pajuttuisoqartarpoq. Inernerugallartut takutippaat illunut erngup aqqutaanik pilersitsiornermut kiisalu sumiiffimmi sisamani imermik pajutsisarnerup atorunnaarneqarnissaanut katillugit aningasartuutit 14-18 mio. koruuniussasut. Sumiiffinnut sisamanut tulluuttunut qaavatigut aningaasartuutit 86-106 mio. koruuninik annertussuseqassapput. Naatsorsueqqissaarneq aallaavigalugu aningaasaliissuteqarnissat pilersaarusiorneqarput kitartaatumik imermik pajuttuisarnermik atorunnaarsitsisussat.

Qaqortumi imermik pajuttuisoq

Imermit misissuineq

KIASSAANERMIK NIOQQUTEQARNERMIK ANNERTUSAANEQ

Nukissiorfiit kiassanermik nioqquteqarneq annertusiniarpaat nunami maani uuliamik atuineq annikillisinnaarlugu, nukissiornermut atortunik atorluaneq pitsaanerulersinnaarlugu aammattaq Nukissiorfiit kaaviiartitaat amerlisinnaarlugit. Tamatumani pineqarput innaallagissamik qaminneqarsinnaasumik kiassaaneq aamma ungasianit kiassaaneq imermit nukissiorfinit nioqqutissiarineqartoq, kisianni aammattaq kiammik sinneruttumik annertunerusumik atorluaneq, tassa innaallagissiorfinit dieselitortuni innaallagissamik nioqqutissiornerup saniatigut pilersinneqartartoq.

Nukissiorfiit Ilulissani 2018-imi sulissutigat uunnaavissuarnik innaallagiartortunik sullittakkanut kiassanermik annertuumik atuisunut ikkussuineq. Tamatumunnga ilutigitiillugu Nukissiorfiit pilersuinerut aqutit annertusarpaat aamma nutarterlugit, taamaaliornikkut sullittakkat amerlanerit ungasianit kiassanermut imaluunniit innaallagissamik kiassanermut qaminneqarsinnaasumut ikkunneqarsinnaanerit anguniarlugu. Tamatumunnga siunertaavoq Paakitsumi Imermit Nukissiorfiup innaallagissamik annertunerusumik nioqqutissiorsinnaanerata ullumikkornit suli iluaqutiginerulernissaa. Taamaaliornikkut Ilulissani uulia atorlugu kiassaaneq imermit nukissiorfimit kiammik nioqqutissiarineqartumik taarserneqarsinnaavoq. Tamanna arlalinnik iluaqutissartaqarpoq: Imermit nukissiorfik inuiaqatigiit annertuumik aningaasaliissuteqarfigisaat pitsaanerumsumik atorluaneqassaaq, Nukissiorfiit kiassanermik nioqquteqarnermigut amerlanerusunik isertitaqassaaq, tamatuma atuisartunut tamanut akigitinneqartut appasitsissavai kiisalu tamanna avatangiisinut aamma silap pissusianut ajunngitsumik sunniuteqassalluni. Ilulissani uunnaavissuarnik innaallagiartortunik ikkussuineq aamma kiassanermik nioqquteqarnerup annertusarneqarnera 2019-imi ingerlateqqinneqassaaq.

Kiammik sinneruttumik atuilluarnerunissamut tunngatillugu 2018-imi nalunaarusiamik suliaqartoqarpoq illoqarfinni arlalinni kiaap sinneruttup atorluaneqarneranut periarfissaqarnermut tunngatillugu. Periarfissat Nukissiorfiit ingerlatsinerut aamma sanaartornermut pilersaarutaanni 2019-imut siunissamilu ilaatinneqassapput. Nunaqarfinni kiaap sinneruttup annertunerusumik atorneqarnissaa pillugu suliaqarneq ingerlateqqinneqarpoq, taamaaliorneq aningasaqarnikkut siunertaqarluarpat. Tamakku tassaasinaapput nunaqarfinni pisortat illuutaat, soorlu pisi-niarfik aamma innuttaasut illuat.

Ullumikkut inissiarsuarnut quleriiaanut kiassaaneq sumiiffiit ilaannit kiassaateqarfinit ingerlanneqarpoq, taakkua inissianik attartortut peqatigiiffiit pigineqarlutillu ingerlanneqarput. Nukissiorfiit 2018-imi kiassaateqarfinit ataatsimoortumik qanoq innerat pillugu nalilersuineq naammassivaat, taamaaliilluni nalilernerqarsinnaavoq kiassaateqarfinit taakkununga akisussaaneq qanoq ililluni Nukissiorfinit nuunneqarsinnaassanersoq, taamaaliornikkut atortut taakkua pitsaanerpaamik nukissiamik atuinerat pitsanngorsarneqarnissaa qulakkeerniarlugu inissianik attartortut peqatigiiffinit aamma inuiaqatigiinni atuisartut sinnerinut iluaqutaasumik. Kiassaateqarfiit atorluarsinnaanngitsut aamma kukkusumik ingerlanerat inissinneqarsimaguni tamakku ajornerpaamik pisoqarpat ungasianit kiassanermik siaruarterineq illoqarfimmi sumiiffimmi annertuumi pitsaanngitsumik sunniuteqarfigisinaavaat.

Transformerstationimi uuttuummut innaallagissap aqqtai pingasut ikkunneqartut

EQQAKKANIT NUKISSIAMIT PITSAAUSUMIK ATUILLUARNEQ

Naalakkersuisut aamma kommunit 2018-imi septembarimi aalajangersaapput eqqakkanut tunngatillugu aqqissuussineq allanngortinniarlugu. Pilersaarut tassaavoq ataatsimoortumik kommunit eqqaanermut suliffeqarfutaat, taassuma sulissutigissavaa nuna tamakkerlugu eqqakkanik ikuallaavinnik marlunnik pilersitsinissaq aamma uuliakumut ikuallaavissat pingasut. Eqqakkanut ikuallaaviit taakkua marluk Nuummi aamma Sisimiuni inissinneqassagunarput nunami sumi tamani ikuallaaviit mikinerusut taarsissallugit.

Pilersaarutit Nukissiuuteqarnermut Imermillu pilersuinermik Immikkoortumut Pilersaarummi anguniakkanik malinnippit, tassa eqqakkanik pitsaanerumik atuinnissamik aamma minguinnersunngortitsinissamik. Sisimiuni imermit nukissiorfiup kiassaaneramik pisariaqartitsineq tamakkerlugu matussusersinnaanngilaa, taamaattumillu eqqakkanit aamma uuliamik tunngaveqartumik kiassaaneq tapertaavoq. Sisimiunut tunngatillugu eqqakkanik ikuallaarnermit kiammik sinneruttumik annertunerumik atinerup ikummattissanik nunameersunik atineq annikillissavaa, tassa eqqakkanik kiassaaneq ungasianit kiassaaneramik maannakkut pisariaqartinneqartumik naleqqussaasoqarpat Nukissiorfiit kiassaanerumut aqquataannut attaviliisoqarpat. Tamaani kiak eqqakkanit pisoq taamaallaat tapertaavoq, tamanna periarfissiivoq kiassaaneramik siaruarterinerup annertusarneqarnissaanut, taamaaliornikkullu siunissami uulia tunulluineqassaaq. Taamaattumik siumoortumik nalilersussallugu ajornarneruvoq eqqakkanit kiassaaneq annertunerusoq Nuummut qanoq kinguneqassanersoq, tassani apeqquataammat annertusinerumut aningasaliisoqarnissaa aamma Nukissiorfiit ungasianit kiassaanerumut aqquataannut attaviliinissaq.

Nukissiorfiit Sisimiuni aamma Nuummi ungasianit kiassaanerumut aqquatinik ataatsimoortitsilluni aamma alliliilluni aallartereerpoq, tassa Nukissiuuteqarnermut Imermillu pilersuinermik Immikkoortumut Pilersaarummi anguniakkat tapersersorniarlugit eqqakkat sapinngisamik kiassaanerumut isumalluutitut atorneqarnissaannut tunngatillugu. Annertusaanikkut qulakkeerneqassaaq Nukissiorfiit nuna tamakkerlugu eqqakkanit ikuallaavinnit kiammik annertunerumik pissarsiaqartarnissaa.

ANNERTUUMIK PILERSUINERMIK QULAKKEERINNINNEQ

Nukissiorfiit sullittagaasa tutsuigisariaqarpaat innaallagialaq, imeq aamma kiassaaneq taakku arlaat atortussanngorunukku pissarsiarisinnaallugu. Tamanna pisariaqarpoq inuiaqatigiit ingerlaannarnissaannut, ingammik qaammadini ukiuunerani najummassimanarnerusarluni. Taamaattumik Nukissiorfiit tamatigut qitiutittuarpaat pilersuinermik qulakkeerinninerup annertunissaa, pilersuinerup unittoornissaa pinaveersaartillugu aamma unittoortoqartillugu sapinngisamik pilertornerpaamik pilersuinerup pilerseqqittarneratigut.

Pilersuinermik qulakkeerinninneq 2018-imi annertusimavoq. Unittoornerit taaneqarsinnaasut ilaat tassaavoq Nuup ilaani innaallagissamik pilersuinerup aamma qamittoornera aamma kingusinnerusukkut imermik pilersuinerup unittoornera. Tamatuma saniatigut nunaqarfinni arlalinni innaallagissamik aamma imermik pilersuinermi arlalinnik unaminartoqarsimavoq, ingammik Avannaani tamaani najummassimanarnerusarpoq asut issittarnera pissutaalluni. Nukissiorfiit innaallagissamik aamma kiassaaneramik pilersuinermik pilersitseqqittarnerit tamaasa iluatsittarsimaavaat nalunaaquttap akunnerisa arlaqanngitsut ingerlanerini.

Nukissiorfiit 2018-imi upalungaarsimanerumut pilersaarutininik arlaqartuninik suliaqarput aamma nutarterillutik ilaatigut pilersuinermi ajutoornerit sillimaffiginialugit ajunnginnerpaamik suliarisinnaajumallugit. Suliaq tamanna 2019-imi ingerlateqqinneqassaaq. Tamatuma saniatigut 2019-imi aasaanerani nunaqarfinni atortunik piviusumik aamma angusaqarluarniarluni misissuisoqassaaq ajortissimasunillu iluarsaasoqassalluni, ingammik ukiuunerani ajortissinnaasut annikillisarniarlugit.

AALISAKKANIK SULIFFISSUARNIK SULEQATIGIINNEQ PITSAANERUSOQ

Aalisakkanik suliffissuaqarfiit pisisartuupput angisuut aamma tunisassiornerminni imermik annertuumik atuisarput. Tamatuma saniatigut inuusutissarsiummi annertusartortitsineq misigineqarpoq, tamatumunngalu ilutigitillugu tunisassiornermut atortumik angissusiat aamma sumi inissisimanerat ingerlaavartumik naleqqussartarpaat, aalisakkanik isumalluutit sumiinnerat apeqqutaatillugu. Taamaattumik pingaaruteqarpoq aalisakkanik suliffissuit aamma Nukissiorfiit akornanni ingerlaavartumik ataqa-tigiissaarinissaq, taamaaliornikkut qulakkeerniarlugu innaallagissamik aamma imermik pilersuisinnaanermik annertusaanissamut aningaasaliissuteqartoqarnissaa inuiaqatigiinnut pitsaanerpaamik kinguneqartu-mik.

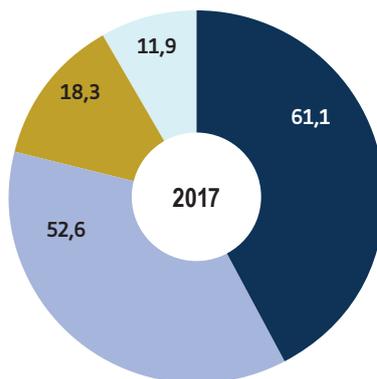
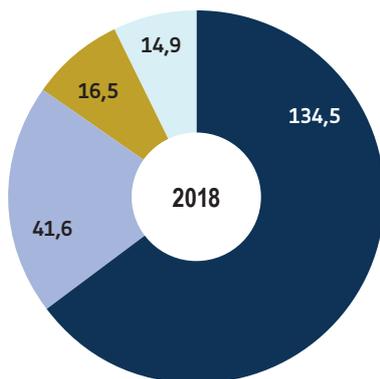
Nukissiorfiit juuni 201-imi aalisakkanik suliffissuit pilersuineq pillugu isu-masioqatigiinnissamut aggersaavoq suliniutit ingerlanneqartut pillugit ili-simatitsiniarluni aamma annertunerusumik suleqatigiinnissaq anguniar-lugu. Aalisakkanik suliffissuaqarfinnit annertuumik soqutiginnittoqarpoq Nukissiorfiit aamma aalisakkanik suliffissuit akunnerminni attaveqatigiit-tareernerannik annertusaanissamut.

KINAMI AAMMA ISLANDIMI MISILITAKKANIK PAARLAASSEQATIGIINNEQ AAMMA NITTARSAASSINEQ

Nukissiorfiit 2018-imi ukiakkut inuusutissarsiu-tinik ingerlatsisut Kinamut angalaneranni peqataapput taamanikkut Inuusutissarsiornermut Nukis-siuteqarnermullu Naalakkersuisumit Aqqalu Jerimiassenimit siuttuuffigi-neqartumi. Pilersuiner-mut sammisanut tunngatillugu ilaatigut siunertari-neqarpoq Kalaallit Nunaannit imermit avammut tuniniaanissamut periar-fissanik nittarsaassinissaq, aammattaaq suliffeqarfinnut nukissiamik an-ner-tuumik atuisunut pilersuinissamut annertuumik imermit nukissiorfi-liorfissatut atuinissaq eqqarsaatigalugu. Kinamut tikeraarnerup erseqqis-sarpaa Nukissiorfiit Kinami ataavartumik nukissiornermut teknologimut tunngatillugu ineriartornermut aamma avinngarusimasunik pilersuiner-mut tunngatillugu malinnaasariaqartoq. Soorlu assersuutigalugu tamatu-mani pineqarput batteerinut teknologi, seqernup qinngornerinit katersi-sartut [tyndfilmssolceller] aamma atortunik akuleriissitsilluni nukissiorneq.

Takussutissiaq 5

Nukissiorfiit aningaasaliissutaat mio. koruuninngorlugit

- Aningaasaliissuteqarqinnerit
- Atortut nutaat/Nutarterinerit
- Ataavartumik nukissiornermut atortut
- Erngup pitsaassusia

Nukissiorfiit issittormiunik aamma nunanik eqqaamiorisanik, soorlu Alaska, Canada, Island aamma Savalimmiut suleqateqarner-tik ingerlateqqippaat. Ingammik 2018-imi Islandimi Arctic Circle Assembly-mut peqataaneq periar-fissii-voq sumiiffinni taakkunani nukissiornermik suliaqarnermik inger-latsisunik misilittakkanik paarlaasseqatiginnermut periarfissanik.

ANINGASALIISSUTEQARNERIT 2018-IMI

Nukissiorfiit 2018-imi aningaasaliissutigisaa-t 207,5 mio. koruuninik anner-tussuseqarput. 2017-imut naleqqiussilluni 63,5 mio. koruuninik annertu-nerupput. Nunaqarfinnut aningaasaliissutigineqarput 50 mio. koruunit missaat assigalugit 24 %. Aningaasaliissutigineqartut annertunersaat atortunut pioreersunut aamma siaruar-teriner-mut aqqu-tinut aningaasa-leeqqinnernut tunngatinneqarput, ilaalli annertunngitsut tassaapput nutarterinerit, ataavartumik nukissiornermut atortut aamma imermik pi-lersuiner-mik pitsanngorsaanerit.

2019-imi aningaasaliissuteqarqinner-mut 150-180 mio. koruunit Nukis-siorfiit atussallugit naatsorsuutigaat. Suliniutini piareersarneqartuni taak-kunani siunertarineqarluni ataavartumik nukissiornerup annertusitinne-qarnissaa, taamaalilluni katillugit aningaasaliissutit 2018-imisut qaffasitsi-gissapput.

Aningaasaliissuteqarnerit 2018-imi annertunertut atuiffiusut:

- Nuummik erngup salinneqanngitsup aqqu-tai savimernit sanileriit 1.010 meterit PE – ruujorinik taarserlugit (12,8 mio. kr.)
- Ungasianit kiassaanermut aqqu-tit ingerlaarfisa allanngortinnerat aamma annertusinerat 490 meterit, innaallagissap aqqu-taa 940 meterit aamma imermik pilersuiner-mut aqqu-tit 710 meterit Nuummi Kissarneqqoortuunnguit eqqaanni Nuummi inissiat quleriit pilersorneqarnissaannut piareersarnertut (10,4 mio. kr.)
- Qaortumi erngup aqqu-taanik anginngitsumik saviminer-mik PE-ruujorinik taarsiineq 3.500 meterit immikkoortoq 1 (10,2 mio. kr.)
- Maniitsumi innaallagissap aqqu-taanik nutarterineq sillimmatit innaallagissiorfiusimasup peerneqarnerata kingorna (6,6 mio. kr.)
- Ilulissani ungasianit kiassaanermut aqqu-mmik 1.000 meterimik taarsiineq (6,3 mio. kr.)

Alluitsup Paani innaallagissiorfik

Siumut iliusissatut pilersaarutit

Nukissiorfiit 2018-2022-mut anguniagassatut pilersaarutai Naalakkersuisut Nukissiornermik Imermillu Pilersuinerimi immikkoortumut Pilersaarutaannit aallaaveqarpoq Nukissiorfiillu iliuuserisassaannut tulleriiaagaannullu sammivilerlugit. Nukissiorfiit anguniagassatut pilersaarutaannik suliaqarput sisamanik pingaarnernik immikkoortulerlugit: *Niuernermik ineriartortitsineq, Ataavartumik nukissiuuteqarneq, Pisiniartarneq aamma toqqortaait kiisalu Digitaliserineq*. Tulliuttumi 2018-imut sumut killinneq allaaserineqarpoq.

NIUERNERMIK INERIARTORTITSINEQ

Nukissiorfiit niuernermik ineriartortitsinerit qitiutinnerulerpaat. Taamaammat 2018-imi tuniniaanermut aamma niuernermik ineriartortitsinerimik immikkoortortaqaarfimmik aallartitsipput. Immikkoortortaqaarfiup anguniagassarivaa suliffeqarfiup kiassaarnermik tuninisaqartarnerata annertunerulersinneqarnissaa kiisalu suliffeqarfiup aamma nunap ikummatissanik nunap iluaneersunik pinngitsuuisinnaanerata annikillisarneqarnissaa. Paasissutissat atorlugit ingerlanneqartumik misissueqqissaarnikkut immikkoortortaqaarfiup anguniagaraa suliffeqarfimmit paasilluarneqarnissaa Nukissiorfiit pitsaanerumik sullitat pilersorneqarnissaannut aaqqiissutissanik qanoq ilionnikkut pitsaanerumik tunniussaqaarsinnaanissaa. Angusassatut ilungersuunneqarpoq sullitat tamarmik avatangiisinut mingutsitsinnginnerpaamik pilersorneqarnissaat sumiiffimmi najugaqarfisaminni pissarsiarineqarsinnaasumik. Assersuutitut erseqqissutut taaneqassaaq immikkoortortaqaarfiup Nunap Immikkoortua Ilulissat suleqatigalugu Ilulissani innaallagiartortumik kiassaarnermik qaminneqarsinnaasumik tunisaqartarnerunissaq sulissutigimmassuk, taamatut Paakitsumi Imermit Nukissiorfiup atorluarneqarnerunissaa qulakkeerniarlugu.

2018-imitaaq Nukissiorfiit pisortaqarnermut allatseqarfiat pilersinneqarpoq Nukissiuuteqarnermut Imermillu pilersuinerimik Immikkoortumut Pilersaarummi anguniakkat piviusunngortinneqarnissaannut suliaqarneq

pitsaanerulersinniarlugu. Immikkoortortaqaarfik politikikkut, atorfillitanik aamma innuttaasunik attaveqatigiittarnerup pitsaanerulersinneqarnissaanik suliaqarpoq, kiisalu suliffeqarfiup pisariaqartumik ineriartortinnissaanik, 2030-p tungaanut pilersaarutaasumik anguniakkat piviusunngortinneqarnissaannut pisariaqartunut, tapertaalluni. Suliniuterpassuit pilersaarutit kingunerisaasa atuutilernissaat aamma siumut ingerlallualernissaat qulakkeerniarlugu suliniutunut ataqatigiissaarisut Nukissiorfiit nunap immikkoortuini najukkani ataasiakkaani sisamat atorfinitsinneqarputtaaq.

NUKISSIAQ ATAAVARTOQ

Nukissiap ataavartup annertussusia qaffariarpoq 2017-imi 68,9 %-imiit 2018-imi 70,5 %-imut, soorlu tamanna qupp. 17-imi nassuiarneqartoq. Tamanna pitsaasuvoq Nukissiorfiit nukissiamik nioqutissiornerup tamakkiisup ataavartumik nukissianik aallaaveqarnissaata ukiumut 2 %-it missaarnik qaffattarnissaannut anguniagaannut tulluarluni. Anguniagarli ukiumut arlaqartunut qimerloorneqassaaq nukissiap ilaa ataavartuq pissutsinit arlaqartunit sunnerneqartarmat.

Pilersuineq pillugu immikkoortumi soorlu allassimasooq Nukissiorfiit nukissiamut ataavartumut tunngatillugu arlalinnik iliuuseqarput. 2018 periarfissanik nutaanik misileraanermut aamma misissueqqissaarnermut ator-neqartoq. Angisuunik nutaanik ator-tunik pilersitsisoqarani mikisunik arlalinnik pilersitsisoqarpoq. Tamatuma saniatigut Paakitsumi Imermit Nukissiorfiup atorluarneqarnerulernissaa anguniarlugu sulisoqarpoq.

Siunissami ator-tut anginerusut ator-neqalernissaat ilutigalugu nukissiap ataavartup annertussineqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq, taamaalilluni ikummatissanik nunap iluaneersunik atuneq annikillisinneqarluni. Anguniakkat tamakku piviusunngortinneqarnissaannut Nukissiorfiit maannakkut qanoq imeqartigernermik misissuinerit aamma anorimut tunngasunik misissuinerit ingerlappaat, taakkua siunissami nukissiornerup attaveqaasersornera aningaasaliissuteqarnerit inuiaqatigiinnut pitsaanerpaajusussannut killi-ussanik pilersitsissapput. Sukumiernerumik tamanna qupp. 17-mi atuarneqarsinnaavoq.

NUKISSIAP ATAAVARTUP ATUGARISAP ALLANNGORARNERA

Sila annertuumik sunniuteqarpoq siallertarneranut aamma apisarneranut tunngatillugu, tassa imermik nukissiorfiit imermik pissamaataanut aamma kiassaarnermik atuiner-mut tunngatillugu. Nukissiap ataavartuq ator-neqartoq ukiumit ukiumut procentpointinik arlalinnik nikerarsinnaavoq naak attaveqaasersuut allanngunngikaluartut. Taamaattumik anguniagaasut 2 procentinik annertusititsinissamik ukiut arlaqartut ingerlanerini agguaqatigiisitsinerit isigineqartariaqarput, tassami pissutsit avataaneersut ukiumit ukiup tullianut assigiinngitsumik annertussusilimmik sunniuteqarsinnaammata, tamanalu pissutigalugu ineriartorneq kukkusumik paasinarsitsinnaammata.

PISINIARTARNEQ AAMMA TOQQORSIVEQARNEQ

Nukissiorfinni pisiniartarnermut periusissat pitsaanerulersinneqassapput aamma ajornaannerulersinneqarlutik. Taamatut iliuuseqarneq 2013-imi aallartinneqarpoq qitiusumik immikkoortortaqrifimmi pisiniartarnermik suliaqartartussamik pilersitsinermi. 2018-imi pisiniartarnermut nutaamik immikkoortortaqrifmik periusiliorpoq, taamaaliornikkut allaffissornermi sulisunut ataasiakkaanut pisiniarnerminni ajornannginnerulersitsisumik. Tamanna ilutigalugu pisiniartarnermut immikkoortortaqrifup unammilertitsinissamut piumasaqaatit naammassineqarnissaannut qulakkeerinippoq, aamma najukkami pisiniartarfiit sapinngisamik atorineqartarnissaannik. 2018-imi najukkani pisiniarnerit Nukissiorfiit tamakkiisumik pisiniarnerannit 71 %-iupput, soorlu tamanna qupp. 39-imi nassuiarneqarpoq.

Anguniarneqarpoq pisiniartarnermut aamma toqqortaateqarnermut aningaasartuutit ukiumut ikinnerpaamik 4 %-inik ikilisinneqartarnissaat. Pisiniartarnermut immikkoortortaqrifup agguaqatigiisillugu immikkoortortaqrifup pisiniartarnerminut 10 %-inik sipaaruteqartarpoq. Pisiniartarnermi assigiiartumik periuseqarnissaq – pisiniartarnermut isumaqatigiisutunik tunngaveqartarpoq – annertusiarortinneqassaaq, taamatut assigiiartitsinissaq aamma aningaasartuutit millisinneqarnissaat qulakkeerniarlugit.

Ukiuni aggersuni Nukissiorfiit toqqorsiviinik atuisarnerup pitsaanerulersinnissaanut sulissuteqartoqassaaq. Tamanna qulakkeerneqassaaq aqutsinerup aamma ilinniartitsinerup annertusineqarnerisigut Nukissiorfiit nioqutissiornermi aamma siaruarternermi sanaartukkat pitsaasumik ingerlanissaat qulakkeerniarlugi atortussat taamaaliornissamut naammattut kisimik toqqorsivinni pigineqassapput. Tamatumunnga ilanngullugu qitiusumik atortussanut pingaarnernut quersuarnik pilersitsisoqassaaq, tamatumalu pissarsinissamut isumannaassuseq annertusitissavaa.

DIGITALISERIINEQ

Nukissiorfiit suliffeqarfittut siutuuniarpoq Kalaallit Nunaanni digitalimik aaqqiissutit atorineqarnerinut tunngasutigut. Tamanna 2018-imi arlalinnik aallarniuteqarnermut tunngaviuvoq.

Nukissiorfinni allaffimmi UIPath-sofwarerobot atorineqarpoq. Robottit suliaqat sungiusimanerusat arlaqartut naammassisassava, taamaaliornikkut automatiskiusumik akiligassat qanoq isikkoqarnerannik nassitsisarnermut kiisalu pisiniartarfigisanit akiligassat qanoq isikkoqarnerannut apequteqaatigisanik nassitsisoqarsinnaassammat. Tamatuma kinguneranik sulisut suliaqatit allanut piffissartik atorsinnaalerpaat aamma suliaqatit allanut ajornakusoornerusunut. Nukissiorfiit anguniagaraat 2019-imi sofwarerobottinik atuinerulernissaq, anguniakkamullu tassunga RPA-ineriartortitsisunik aallussilluartunik marlunnik suliaqartitsilluni.

Ingerlatsinermit 2018-imi elektroniskiusumik pitsaassutsimut aqutsinermit atortumik (KLS) atuutilersitsisoqarpoq, taassuminnga suleriaatsimik digitaliseriisoqarluni aamma ajornaannerulersitsisoqarpoq, soorlu aamma atortumik isumannaatsuutitsinerulerluni.

Nukissiorfiit septembarimi isumasioqatigiisitsippit siunissami ataqatigiinnermit aaqqissuussinermit tunngasutigut digitaliseriineq sammeneqarluni suleqatigisanit arlaqartunit immikkullu ilisimasalinnik peqataaffigineqartumik. Isumasioqatigiinnermi siunissami digitalimik aaqqiissutit atorineqarnissaannut periarfissat eqqartorneqarput. Isumasioqatigiisitsereernermi Nukissiorfiit immikkut datat qanoq iliornikkut aqunneqarnissaat, aaqqissorneqarnissaat aamma qitiutitsisoqarnissaq sulissutigaat, tamaku naleqarnerulersitsinermik aamma pitsaanerusunik aalajangiisoqartarnissaanut kinguneqarnissaat anguniarlugu. Anguniagaavoq Nukissiorfiit datanik pitsaasumik atuinikkut ajutoornikkut nukissiamik aamma imermik maangaannartitsinermik annikinnerulersitsinissaq, siunissamilu ataveqaatit annertusineqarnissaasa pitsaanerusunik pilersaarusiorneqartarnissaat. Nukissiorfiit ilaatigut sullitanit ungasianit uuttuutinit kiisalu nioqutissiorfinni atortunit maluginnittartut [sensorit] aamma uuttuutinit datanik pissarsisarput.

Nukissiorfiit 2018-imi aammattaq avataaneersut suleqatigisanut ataveqaatigiinneq pitsaanerulersinnissaa qitiutippaat nutaamik nittartagar-tarnikkut kiisalu inuit kikkut tamarmik ataveqaatigiittarfiinik atuinerulernikkut.

Suliffeqarfimmi digitaliseriinerup ineriartortinneqarnera tamakkiisumik tapersorsorniarlugi Nukissiorfiit IT-mut atortuinik sulisunik ilinniartitsinerunissaq salliuippaat, ungasianiillu internetikkut illinniartitsinermik aal-laavinnik atuinerulerneq ingerlatilerlugu.

IT-mik isumannaallisaaneq allaavoq Nukissiorfiit salliuutaat. Nukissiorfiit pilersuisut pingaartippaat avataaneersunit sioranartuusinnaasunut qajannartuunnginnissani. Taamaattumik ukiup aallartinnerani Nukissiorfiit suliffeqarfiup isumannaatsuutinnissaanut aamma qajannartuunnginnissaanut misissueqgissaartitsivoq. Tamanna malitseqartillugu IT-mut atortunut aamma aqutsinermit atortuinut isersinnaanermit isumannaallisaaneq suliarineqarpoq, IT pillugu upalungaarsimanissamut pilersaarutit ineriartortillugit, serverit suliffimmukaallugit kiisalu Nukissiorfiit nioqutissiornermit atortuinut aamma allanut illuutitut isersinnaaneq killilersorlugi. Suliaq 2019-imi nangisaaq.

RPA

RPA tassaavoq Robotic Process Automation, ineriartortitsisullu robottit qarasaasimik iluaquteqartut sunik suliaqarsinnaanerit inissitaarpaat, taamaallillutik robottit suliaqarsimik sungiusimasunik ajornanngitsunik suliaqarsinnaapput.

Nunap immikkoortui ukiumi 2018-imi

Nunap immikkoortua AVANNAA

Nunap immikkoortuani Uummannaq illoqarfiup immikkoortortaa nutaaq sanaartorfigiuminarsarneqarnissaanut annertuumik suliaqarfiuvoq, tassani Nuugaatsiami aamma Illorsuarni 2017-imi tassaarsuarnerata kinguneranik eqqorneqartunut inissialiortoqassammat.

Nunap immikkoortuani aammattaq Qaanaap eqqaani Qeqertani innaallagissamik aamma imermik pilersuisoqalernissaanut suliaq ingerlanneqarpoq, tamanna pivoq 2017-imi politikikkut aalajangiisoqarnera malillugu.

Ukiup ingerlanerani pilersaarutaangitsunik arlaqartunik innaallagissamik qamittoortoqartarpoq aamma imermik pilersuisoqarneranik unittoortoqartarluni, ilaatigut Upernavimmi, Tasiusami aamma Kullorsuarmi. Innaallagissamik pilersuineramik qamittoortarnerit arlalitsigut pisarpoq 25 gradit missiliorlugit issinnerani. Sulisinnaasut tamarmik taamaalisoqartillugu sulisoralugit pilersuisoqaqqilersarpoq. Nunap immikkoortuani pilersuinerup isumannaatsuunerunissaa anguniarlugu sulissuteqartoqarpoq, taamaaliornikkut qamittoortarnerit/unittoortarnerit akuttortinniarlugit.

Sumiiffimmi aalisakkeriviit alliliippuit sumiiffinnilu arlalinni innaallagissamik aamma imermik sulii annertunerumik pilersorneqarnissaaq kissaatigineqarluni. Nunap immikkoortuata sulissutigaa aalisakkanik suliffiussuit pisariaqartitaasa isumagineqarnissaa. Ikerasanni aamma Tasiusami imeqarfinnik nutaanik DDS-imik atortulinnik 2019-imi aamma 2020-mi sanaartortoqarnissaa pilersaarutaavoq. Upernavimmi innaallagissaaq aqquatai aalisakkerivimmut nutaamut sakkortusineqassapput, najugaqartunullu aamma aalisakkerivinnut imermik pilersuinerup pitsaanerulersinnissaa sulissutigineqarluni.

Qaanaami ukiuunerani imiisivissamik tankersuarmik nutaamik pilersitsisoqassaaq imermik pilersuinerup pitsaanerulersinnissaa anguniarlugu. Ukiuunerani imermut tankersuaq 2021-mi piariisaaq.

Nunap immikkoortua ILULISSAT

Paakitsumi Imermit Nukissiorfik atorluernerulerniarlugu nunap immikkoortuani uunnaavissuarnik innaallagiartortunik ikkussivigineqarsinnaasut sumiiffiit 25-t toqqarneqarput. Uunnaavissuarnik innaallagiartortunik pisisoqarpoq ataatsimut katillugit 2,1 MW-inik pisinnaassuseqartunik. Taakkunanga 1,2 MW 2018-imi ikkunneqarput, sinnerilu 2019-imi ikkunneqassallutik. Tamanna ilutigalugu nunap immikkoortuani ungasianit kiassaanermut aqquut pitsaanerulersinneqarpoq, taamaaliornikkut piginnaasaa atorluarneqarsinnaassammat. Uunnaavissuit innaallagiartortut pisiat ikkunneqareerpata naatsorsuutigineqarpoq Ilulissani kiassaaneramik sullitat privatit sulii 8 GWh-ingajammik tunisiffigisaler-nissaat.

Ilulissani erngup aqquatai saviminermiit kuisamit sanaat ingerlaavartumik nutaanik aqquutissamik taarsersorneqassapput. Tamatumani saniatigut isumannaallisaaneq aamma innaallagissiorfutigaluni kiassaateqarfiup kiisalu kiassaateqarfiit aqunneqarnerisa isumannaallisarnerat pitsaanerulersinniarlugu aqutsissutit 2018-imi nutarterneqarput.

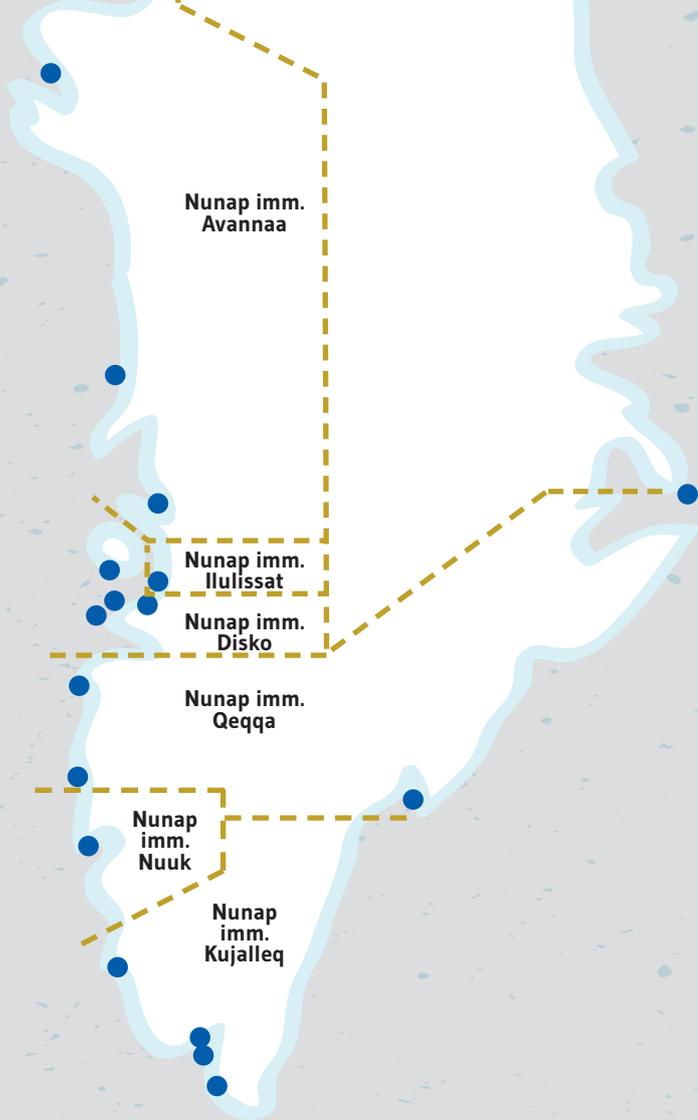
Nunap immikkoortua DISKO

Nunap immikkoortuani Diskomi qitiutinneqarpoq Aasianni aamma Qasigiannuani nukissiamik ataavartumik qanoq ittumik atuisoqalernissaa. Arlalinnik misissuisoqarpoq, ingammik imermiit nukissiap atorneqarnissaanut periarfissaaq. Allatut periarfissaaq taamaani misissorneqartoq tassaavoq anorimit periarfissaaq. 2018-imi misissorneqarpoq illoqarfinni taakkunanani marlunni kiaap sinneruttup qanoq atorluarneqarsinnaanissaa, soorlu aamma aqutsinermut atortut kiassaateqarfinni arlalinni taarsersorneqartut.

Kangaatsiami siornatigut unamminartoqarfiusarsimavoq ukiup ingerlanerani imermik pilersuinerup naammattarsimanginnera, ilaatigut aalisakkerivimmut. 2018-imi nunap immikkoortuata imermik pilersuineq pitsaanerulersippaa, taamaalilluni imermiit illoqarfik ukioq naallugu pilersorneqarsinnaalersillugu killilersuiner-taqaangitsumik.

Akunnaani nunap immikkoortuata innaallagissiorfimmit kiaap sinneruttup innaallagissiorfiup eqqaaniittunut illunik kiassaaner-mut atorneqarsinnaanissaa sulissutigineqarpoq.

Nunap immikkoortuani illoqarfinni marlunni imermik pajuttu-isoqartarpoq, Qasigiannuani aamma Qeqertarsuarmi, maanna sulissutigineqarpoq imermik pajuttarnerup atorunnaarsikkiartu-aarnissaa 2025-llu tungaanut ingerlaavartumik erngup aqquata-nik pingaarnernik ikkussuisoqassalluni.

Nunap immikkoortua NUUK

Nuuk alliarthorpoq. Taamaattumik Nukissioffiit 2018-imi siunissami Nuup pilersorneqarnissaa pillugu misissueqqissaarneq annerthooq ingerlappaat, aamma nukissiamik pisariaqartitsinerup qanoq ililluni ataavartumik nukissiamit ataavartumik matussusertuaannarneqarnissaa pillugu. Nukissioffiit siunnersuutit 2019-imi sukumiinerusumik nalilersussavaat.

Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni Imermit Nukissioffiup ukui-nik 25-nngortorsiornerata Nukissioffinnit nalliuttorsiuutigineqarne-ra ilutigalugu nunap immikkoortuanik ukioq manna nalinginnaa-sumik misissuineq ingerlanneqarpoq nukissioffimiillu erngup aqquataannik iluarsaasoqarluni.

Nunap immikkoortuata DDS Nuummi imeqarfinni atuutilersippaa. Siornatigut imermik pajunneqartartut sullitat arlaqartut nammin-neq kissaateqarnerat malillugu imermik maqittakkamik ikkussivigineqarput.

Nuummi ungasianit kiassaannermut aqquutit ukiuni makkunani ilane-qartarnerat ingerlaneqarpoq najugaqarfiit nutaat pilersorniarlugit aamma ikuaallaavimmit kiaap atorluarneqarnerunissaa pillugu. Kias-saateqarfiit tamarmik aqutsinermut atortumikkut pitsanngorsaa-vigineqarput, tamanna isumannaallisaanermik pitsaanerulersitsivoq aamma sulisut aqutsinissaminnut, aaqqiinissaminnut aamma ator-tunik ungasianit nakkutillinnissaminnut pitsaanerusunik periarfissa-qalersinneqarput.

Kapisilinni aamma Qeqertarsuatsiaani innaallagissioffiit dieselimit ingerlasut nunap immikkoortuata pitsanngorsarpai, taamaalior-nikkut atorluaneq pitsaanerulerluni aamma pilersuineq aalaak-kaanerulerluni.

Nunap immikkoortua QEQQA

Sisimiuni anorimit nukissiamut misileraavik nutaaq 2018-imi sooru-nalimi maluginiarneqaaq. Misilittaavimmi anorisaatit mikinerit marluk kranersuarnik aamma maskiinanik atortulersornani nappar-neqarput, tamanna nuna tamakkerlugu nunaqarfinni anorisaatinik nappaanissamat piunasaqaataammat.

Tasiilami imermit nukissioffik pitsanngortinneqarpoq, imermillu nukissioffiup allineqarnissaa pilersaarusiorneqarluni, soorlu tamanna qupp. 18-imi nassuiarneqartoq. Maniitsumi illoqarfiup ungasinngisaani imermit nukissioffissatut periarfissat qanoq ime-qartigineranik misissuinerit sulii ingerlanneqarput.

Atammimmi innaallagissioffiup iluarsaanneranut atatillugu in-naallagissioffiup qaliata qaavani seqernup qinngornerinik kater-suisunik ikkussisoqarpoq.

Pilersuinermik arlalinnik 2018-imi pitsanngorsaaasoqarpoq. Sar-fannguani nunaqarfiup innaallagissioffia iluarsaanneqarpoq, It-toqqortoormiini innaallagissioffiup pingaernerup aqutsiffia taar-serneqarpoq, Maniitsumi illoqarfiup innaallagissamat aqquutai aamma imermik salinneqanngitsumik pilersuineq pitsaaneruler-sinneqarput. Sisimiuni ungasianit kiassaannermut aqquutit ilaneqar-put attaveqalersinneqarlutillu eqqakkanit ikuaallaavimmit kiaak atorluarnerujumallugu. Imermit nukissioffik aammattaaq nutar-terneqarpoq, taavalu DDS atuutilersinneqarluni.

Nunap immikkoortua KUJALLEQ

2018-imi Nukissioffiit nunaqarfinnut imeqarfiit assigiimmik suliaa-sut siullersaat Qassiarsunni, Eqalugaarsunni aamma Tasiusami ik-kussorpaat. Nunap immikkoortuata maanna imeqarfiit taakku nutaat sapinngisamik pitsaanerpaamik ingerlanneqarnissaat su-lissutigaa.

Nanortalimmi Nukissioffiit anorimit nukissiap atorneqalernissaa-nut periarfissat misissorpaat, inernerillu imermik nukissiamik atu-inermut periarfissaasunut ilisimaneqareersunut sanilliunneqassal-lutik. Nunap immikkoortuata Alluitsup Paani innaallagissioffik nutarterpaa nutaanik generatorilerlugu, aqutsinermut katersuif-fimmik nutaamik aamma allanik arlalinnik pitsanngorsaafigalugu. Tulliullugu nunap immikkoortuata innaallagissioffimmit kiaap sinneruttup atorneqarsinnaanissaa pitsanngortinniarpaa.

Qaqortumi nunap immikkoortuata erngup aqquutai 3,5 kilometerit taarsersorlugit aallartippai. 2019-imi erngup imerneqartussap isumannaatsuutinnissaanut uppernarsaat (DDS) pillugu suliaqar-neq nunap immikkoortuani illoqarfinni tamani aallartinneqarnis-saa naatsorsuutigineqarpoq.

Assigiimmik akeqartitsinissamut aaqqissuusseqqinnerup kinguneri

Assigiimmik akeqartitsinissamut aaqqissuusseqqinnerup 2018-imi januaari aallaqqaataani atuutilersinneqartoq atuisunut aamma Nukissiorfinnut anertuumik kinguneqarpoq. Atuisut amerlasoorpassuit misigivaat innaalla-gissamut aamma imermut akigitinneqartut malunnaateqarluartumik appa-riaateqarnerat. Nukissiorfinnut assigiimmik akeqartitsinissamut aaqqis-suusseqqinnerup kaaviiartitat ikilinerannik kiisalu Nukissiorfiit Nunatta Kar-sianit, taarsigassarsianut killiliussat, ernianut aningaasartuutit il.il. appartin-neri pillugit allannguutinin kinguneqarluni.

Nukissiorfiit, suliffeqarfik pisortat ingerlataat pineqarmat tamatuma malit-sigisaanik mianerisassat mianeralugit, 2018-imi Naatsorsuusiortarnermut Inatsimmi immikkoortoq C-suliffeqarfiit tunngavigalugu naatsorsuusiorta-lerpoq. Tamanna assigiimmik akeqartitsinissamik aaqqissuusseqqinnerup ataqa-tigalugu naatsorsuusiortarnermi allannguuteqartitsivoq Nukissiorfiit sanaar-tukkanut naliliutaanut, nalikilliliisarnernut aamma ataatsimoortumik aningaasaqarneranut annertuumik sunneqartumik.

ASSIGIIMMIK AKEQARTITSINISSAMUT AAQQISSUUS-SEQQINNERUP SIORNATIGUT AAMMA KINGORNATIGUT

Assigiimmik akeqartitsinissamut aaqqissuusseqqinnermi innaallagissamut aamma imermut akigitinneqartut Nukissiorfinni atuisartunut tamanut assi-giipput. Taamaattorli aalisakkanut suliffissuarnut immikkut ittumik akinut aaqqissuusseqqinnermi ingerlaannarpoq. Soorlu takuneqarsinnaasoq tabeli 1-imi innaallagissamut maannakkut assigiimmik akigitinneqartoq kWh-mut 1,60 kr.-iuvoq imermullu m³-imut 19,00 kr.-iulluni. Tamanna appariaataavoq malunnaateqartoq, ingammik atuisunut siornatigut akigitinneqartunik qaf-fasinnerpaamik akiliisarsimasunut, nalinginnaasumik nunaqarfinni aamma illoqarfinni imermut nukissiorfimmit pilersorneqanngitsuni.

Tabeli 1
Innaallagissamut, imermut aamma kiassaerermut 2017-2019-imut atuisartunut nalinginnaasunut akigitinneqartut

	2017	2018	2019
		jan.-agg./sep.-dec.	
Innaallagiq, kr./kWh	1,63 - 3,25	1,60	1,60
Imeq, kr./m ³	19,12 - 33,40	19,00	19,00
Kiassaaneq, kr./MWh	770	770/740	740
Kiass. qaminne-qarsinnaasoq	710	710/680	680

Siornatigut akigitinneqartunut aaqqissuusinnermi piffissami 2005-imiit 2017-imut Nukissiorfiit innaallagissamut aamma imermut akigititai aala-jangerneqartarput nioqqutissiornermut aningaasartuutinin taaneqartartut naapertorlugit. Tassa imaappoq akigitinneqartut sumiiffimmiit sumiiffim-mut assigiinnigitsuusarlutik innaallagissap aamma erngup nioqqutissiari-neqarnerminni qanoq akeqarsimanerat apeqqutaalluni. Nunali tamakker-lugu annerpaamik aamma minnerpaamik akeqartitsisoqartarluni. Nukis-siorfiit ukiumoortumik agguassinnermut naatsorsuutaani nioqqutissior-

nermut aningaasartuutit takuneqarsinnaapput, taanna ilanngussatut ilanngunneqarpoq qupp. 66-imi.

Aalisakkanut suliffeqarfissuaqarfinnut innaallagissamut aamma imermut akigitinneqartut najukkamiit najukkamut assigiinninnerat ingerlaannar-poq. Taamaattorli akigitinneqartut allat atuisut akilertagaat qaangersin-naangilaat, imaluunniit akigitinneqartunit 41,5 %-init appasinnerusin-naanatik. Tamatuma kinguneranik aalisakkanut suliffissuaqarfinnut 2018-imi aamma 2019-imi akigitinneqartut innaallagissamut kWh-imut 0,66 kr. aamma 1,60 kr.-it akornanniippoq, sumiinneq apeqqutaalluni. Imermut aalisakkanut suliffissuaqarfiit m³-mut 7,89 kr.-init aamma 19,00 kr.-init akor-nanni akiliisarput.

Nukissiorfiit kiassaerermut akigititartik 1. septembarimi 2018-imi MWh-imut 30 kr.-inik apparpaat uuliamut akigitinneqartut appasinnerisa kingu-neranik. 2019-imut tunngatillugu Nukissiorfiit naatsorsuutigaat innaalla-gissamut, imermut aamma ungasianit kiassaerermut akigitinneqartut aalajangiisumanegarnissat.

KAAVIIAARTITAT APPARNERAT AAMMA SULLISSINISSAMUT ISUMAQAQATIGISSUMMUT AKILIUT NUTAAQ

Assigiimmik akeqartitsinissamut aaqqissuusseqqinnerup Nukissiorfiit 153 mio. kr.-inik sullitanut akigitinneqartunik appariaateqartitsinerannik kinguneqar-poq, aamma Nukissiorfiit kaaviiartitaa assinginik 153 mio. kr.-inik apparlu-tik. Tamanna ilaatigut kinguneqarpoq Nukissiorfiit atorutisa ilaat 1. januaari 2018 sioqqullugu imminnut akilersinnaanerit annikinnerulerpoq aamma-taaq nioqquteqarnermi aningaasat kaaviiarneranni tamanna annikillivoq.

Nukissiorfiit sanaartukkanik pigisaasa ilaasa imminut akilersinnaanerisa annikillinerisa kingunerisaanik 1. januaari 2018 atuutilersumik sanaartukkat 1,6 mia. koruuninik nalikillinneqarput. Sanaartukkanik naliliutit imminnut akilersinnaaneri aalajangerneqarnissat nalilernerlugi, Nukissior-fiit naliit apparinneqarnerannut tunngatillugu misissuutitsivoq. Naliit appar-tinnerannik misissuinnermi misissorneqartarpoq sanaartukkani ataasiak-kaani aningaasartuutit taakkununga tunngasut matussuserneqarsin-naanersut. Imaappat isertitarineqarsinnaasut aningaasartuutit taakku-nunga tunngasunit ikinneruppata taava naliliutit nalingi taakkununga na-leqqiisulluni nalingat apparinneqartarpoq. Taamaattumik nukissiorfiit na-likillilinerat nalinik apparititsinerup kingunerisaanik 2018-imi 106 mio. ko-ruuninik apparpoq. Nalinik apparititsinerup tunngatillugu naatsorsuutitig-ut iliuuserisat sukumiinerusumik qupp. 51-52-imi nassuiaassutigineqarput.

Nukissiorfiit aningaasatigut kaaviiartitsineranni oqimaaqatigiissitsineq marlunnik iliuuseqarneq atorlugu pilerseqqinnerarpoq. Iliuuseqarneq siul-leq tassaavoq Nukissiorfiit aamma Namminersorlutik Oqartussat sullissi-nissamut isumaqatigiissuteqarput. Sullissinissamut isumaqatigiissut 2018-imi Nukissiorfinnut 72 mio. koruuninik akiliinermik kinguneqarpoq. Tama-tuma saniatigut 2017 sioqqullugu taarsigassarsianut erniat 0,22 %-imik apparinneqarput tamannalu ingerlaannassaag erniat nalingat 6 % aal-

laqqaataanit atuussimasooq 3 %-imut killinnissaa tikitsirlugu. Iliuserisap aappaa tassaavoq Nukissiorfiit taarsigassarsiaasa 2017 sioqqullugu taarsigassarsiarineqarsimasut taarsersorneqarnerisa sivitsorneqarnerat tamatumalu ukiumut aningaasanut tigoriaannarnut sunniutaa 70 mio. koruuninik naleqarpoq. Nunatta Karsiata Nukissiorfiit taarsigassarsiaasa ilaannik taarsersuinermit sivitsuilluni aningaasaliissuteqarnerata kingunerisa ilagaat Nukissiorfinnut taarsigassarsiaqarnissamat killiussaaq 130 mio. koruuninut appartinneqarnera.

Ukiumut taarsigassarsinissamat killiussat 60 mio. kr. aammattaaq Nukissiorfiit ingerlatsinermigut pilersitai aqutugalugit ukiumoortumik aningaasatigut aningaasaliissuteqaqqinnissamat 150 mio. kr. periarfissaapput. Nukissiuuteqarnermut Imermillu pilersuinermit Immikkoortumut Pilersaarummi anguniakkat arlallit nutaanut aningaasaliissuteqartarnissamik piusasaqaatitaqarput soorlu erngup pitsaassusiata pitsaanerulernissaa, illoqarfinni aamma nunaqarfinni tamani imermik maqinneqarsinnaasumik peqalernissaa, atortut pioreersut nutarterneqarnissaat, kiisalu nukissiamik ataatvartumik nioqqutissiornerulernissaaq. Iliuserisassanut tamakkununga aningaasat, soorlu Nukissiuuteqarnermut Imermillu pilersuinermit Immikkoortumut Pilersaarummi akuersissutigineqarsimasumi allaasereqartoq, Nukissiorfiit nalinginnaasumik aningaasaliissuteqarnissaanut killiliussat avataanni pissarsiarineqassapput. Tamannali sionatigornit allaanerungilaq, Nukissiorfiit soorlu assersuutigalugu imermit nukissiorfinnit sanaartortitsigaangat, taarsigassarsiatut killiliussat Aningaasanut Inatsit aqutugalugu atugassanngortinneqartarput.

Ataatvartumik nukissiamut aningaasaliissuteqarnerunissaaq piffissami ungasinnerusumi Nukissiorfiit aningaasaqarnerannik aamma inuiaqatigiit aningaasaqarnerannik pitsaanerulersitseqataassaaq. Naatsorsuutigineqarpoq periarfissiissutit tamatumala ilaa Nukissiuuteqarnermut Imermillu pilersuinermit Immikkoortumut Pilersaarummi aallartinneqartussat ilaannit aningaasalersuinermit atorineqarsinnaassasoq. Tamattutaaq naatsorsuutigineqarpoq aningaasaliissuteqaqqittarnissamat pisariaqartinneqartut ukiut ingerlanerini amerlissasut aningaasat naleerukkiartorneranik pissuteqartumik aammattaaq pigisat amerliserisigut matuma siliani aningaasaliissuteqaqqittarnissat kingunerisaannik.

AKIGITINNEQARTUT NUTAAT NUKISSIAMIK ATUINERMUT SUNNIUTAAT

Assigiimmik akeqartitsinissamat aaqqissuusseqqinneq sioqqullugu eqqarsaataasimavoq akigitinneqartut 50 %-it tikillugit appartinnerisigut atuisartut atuinerulissanersut. Nukissiorfiit atuinerup qanoq isikkoqarnera ataatvartumik nakkutigaaq, oqarsinnaanatilul innaallagissamat aamma imermit akigitit appasinnerunerisa kingunerannik atuneq annertunerulersimasooq.

Nukissiorfiit nioqquteqarneq misissorsimavaat sumiiffiit akigitinneqartunik appartitsinerpaaffiusut qitiutillugit. Inernerisa takutippaat taamaallaat promillinik ikittuararsuarnik atuneq annertuserisimasooq. Illuatungaatigut illoqarfinni soorlu ilulissani aamma Nuummi atuneq annertunerulersimavoq, taakkunani akigitinneqartut assigiimmik akeqartitsinissamat aaqqissuus-

nerup sionatigut assigiingajalluinnartuugaluartut. Kingullermi taaneqartumi atuinerup annertunerulernera inuiaqatigiinni annertusiartortitsinermik aamma ingerlatsinermik taamaallaat tunngatinneqarpoq, tassalu maani nunami imermit nukissiorfeqarfiusuni atuulluni tamanna nunap aningaasaqarneranut pitsaassuavoq, silap pissussaanut artukkersuinngitsoq.

Nioqqutigineqartunut akigitinneqartut nikittarnerat soorlu innaallagissamat aamma imermit soorlu takuneqarsinnaasutut nalinginnaasumik assut appasittarpoq. Tamatumunnga pissutaasooq tassaavoq nioqqutit taakua atuisartut pisariaqartinneqartuupput. Taamaattumik taakkuninnga atuneq allanngussappat annertuumik pisoqartoqartariaqarpoq.

ASSIGIIMMIK AKEQARTITSINEQ MITTARFEQARFIIT SUMIIFFINI PILERSUIFFIGISAANI

Assigiimmik akeqartitsinissamat aaqqissuusseqqinneq siullermik Nukissiorfiit pilersuisoqarfiini taamaallaat atuutilersinneqarput. Taamaattumik akigitinneqartut Kangerlussuarmi, Narsarsuarmi, Qaarsuni mittarfimmi aamma Kulusummi mittarfimmi 2018-imi taamatut assingusumik 2017-imisut qaffasissuseqarsimapput. Inatsisartut 2018-imi Ukiuunerani Ataatsimiinnerminni aalajangerpaat innaallagissamat aamma imermit akigitinneqartut nutaat aammattaaq Mittarfeqarfiit pilersuiffiini januaarip aallaqqaataa 2019-imi atuutilersinneqassasut. Tamanna aningaasalersorneqarpoq 2,0 mio. kr.-inik Nukissiorfinnut aningaasaliissutit nuussinikkut Mittarfeqarfiit namminneq sumiiffiminni akigitinneqartut appartinneqarnerisigut ajoquserneqassanngimmata. Sumiiffinni taakkunani sisamani pilersuinermit pissusaaffiup Nukissiorfinnut tunniunneqarneratigut periarfissat aamma aningaasatigut kinguneri ingerlaavartumik misissorneqartassapput.

Inuiaqatigiinnut akisussaaffik

Nukissiorfinni aqutsisunit aamma sulisunit arajutsisimaneqanngilaq inuiaqatigiinnut annertuumik akisussaassuseqarneq. Minnerunngitsumik Nukissiorfiit akisussaaffigaat ilaqutariit aamma suliffeqarfiit tamatigut nukissiamik aamma imermik pitsaalluinnartumik pitsaassusilimmik avatangiisit ataqqillugit nioqutissiarineqartunik pissarsisinnaanissaat, aamma tullu-artumik aamma assigiimmik akisussaaffeqartitsisumik akeqartitsinik. Alla salliutinneqartorujussuit ilagaat sulisut iluarisimaarinninnissaat aamma isumannaatsuinnissaat.

Nukissiorfiit ukiut tamaasa inuiaqatigiinnut akisussaaffik, aamma taaneqartartoq *corporate social responsibility* (CSR), pillugu ukiumoortumik naatsorsuutit ilaattut nalunaarusiortarniarpoq. Nalunaarusiornermi ukiumoortumik naatsorsuusiortarnermut inatsimmi piumasaqaataasut malinneqarput.

INUIAQATIGIINNUT AKISSUSSAUFFIMMUT POLITIKKI

Nukissiorfiit inuiaqatigiinnut akissaaffianut politikki *Tumit* 2013-imeersuuvoq. *Tumit* Nukissiorfiit pitsaasunik tumiliornissamik kissaateqarnerannut innersuussivoq – avatangiisinut taamatullu inooqatigiinnermut aamma ileqqorissaarnermut sammisunut tunngatillugu.

Nukissiorfiit inuiaqatigiinnut akisussaaffimmuut tunngatillugu pingaarnersuikkamik sisamanik qitiutitaqarpoq:

- Imermut aamma nukissiamut periarfissat
- Inuk qitiutillugu
- Niuernermit ileqqorissaarneq
- Najukkami inuiaqatigiinni suleqataaneq

Taakku saniatigut Nukissiorfiit allanik politikkeqarpoq, piffissami nikerartumi sulinermit aqqissuussineq kiisalu utoqqalinerusunut politikki, maanakkut politikkit taakku marluk pitsanngortinniarlugit aamma annertusiniarlugit sulisoqarluni. Tassunga ilanngullugu stressertermut politikkip pilersineqarnissaa sulissutigineqarpoq, politikkit taakku pingasut sulissutigineqarnerat inuit ataasiakkaat sulinermit aamma inuttut inuunermit akornanni oqimaatigiissumik periuseqarnermi anguneqarnissaannik Nukissiorfiit kissaatigisaannik attuumassuteqartutut isigineqassapput. Nukissiorfiit malippaattaq Naalakkersuisut peqquserluuteqannginnissamut politikkiat.

Nukissiorfiit pilersaarutigaat inuiaqatigiinnut akisussaaffimmik politikkip nutarterneqarnissaa, politikkip pissutsinut piviusunut aamma anguniakkanut Nukissiorfiit siunissamut iliuusissatut 2018-2022-mut pilersaarutaaniittunut taamatullu Nukissiuuteqarnermut imermillu pilersuinermit immikkoortumut pilersaarummut naleqqunnersut qulakkeerniarlugu.

CSR-imut akisussaaffik pingaarneq Nukissiorfiit aqutsinermit allatseqarfianiippoq, kisianni suliffeqarfik tamarmi tamatumunnga aallarniutinut akuulluni.

NUKISSIORFIIT INUIAQATIGIINNUT AKISSUSSAAFFIANNI PINGAARNERIT

Nukissiorfiit inuiaqatigiinnut akisussaaffianni politikki qitunneqartut si-samaasut toqqarneqarput Nukissiorfiit iliuuseqartarnerat inuiaqatigiinnut pingaaruteqarnerpaajunerata nalilersorneratigut. Nukissiorfiit niuernerminni sutigut inuiaqatigiit pingaaruteqartunik nalorninartorsiortissinnaaneraat periarfissisinnanaaallu pineqarput.

Inuiaqatigiinnut akisussaaffimmik suliaqarnermi qitiusutut pingaarnepaaq tupinnanngitsumik tassaavoq nukissiamik imermillu inuiaqatigiinnut pilersuinerup pingaartuunera. Pilersuinermit qulakkeerrinnermi, avatangiisinut aamma silamut tunngasut kiisalu aningaasaqarneq pineqarput:

- **Pilersuinermit qulakkeerrinnerneq:** Nukissiamik aamma imermik pilersuinerup unittoornissaanut aarlerinartoqartuannassaaq. Ilaannikkut taamatut pisoqaraangat tamanna ilaqutariinnut suliffeqarfinnullu akornutaasarpog, tamannalu ajornerpaamik pisoqarnermi najukkamit qimarngutitsineq ingerlanneqartariaqassalluni. Taamaammat Nukissiorfiit pilersuinermit qamittoornerit pinngitsoortinnissaannut suliurartarpoq aamma pitsaanerpaamik piareersimajuannarlutik ingerlatsinermit ajornartorsiutit pilertortumik isumagineqartarnissaannut.
- **Avatangiisit aamma silap pissusaa:** Nukissiorfiit nioqutissiornerata avatangiisit aamma silap pissusaa sunnertarpat. Taamaammat Nukissiorfiit ikumtissanik nunap iluaneersunik atuinerup killilersorneqarnissaa salliutippaat ataavartumillu nukissiap atorneqalernissaanut allanngortinniarlugu. Tamanna ilutigalugu Nukissiorfiit inuinnarni ikumtissanik nunap iluaneersunik atuinermit annikillisaanissamut suli periarfissaqarpoq attaveqatigiinnermut atortut qulakkeernerisigut, tamatuma periarfississavaa pisortat nukissiamik pilersuinerannut ilanngutinneqarnissaaq sumiiffinni Nukissiorfiit ataavartumik nukissiamik pissarsiffigisinnaasaanni.
- **Aningaasaqarneq:** Innaallagissamut, imermut aamma kiassaarnermut akigitinneqartut inuiaqatigiit ineriartortinneqarnissaannut kinguneqartarput. Nukissiorfiit akisussaaffik annertoq pigaat akisussaassuseqartumik iliuuseqarnissamut pitsaanerulersitsinermit tamatigut qitiutitsisarnermikkut, aamma suliniutit, inuiaqatigiit aningaasaqarnerannik pitsaanerulersitsisut, aqqissuussaanerisa qulakkeernerisigut. Tamatuma tamanna ilutigalugu Nukissiuuteqarnermut Imermillu pilersuinermit Immikkoortumi Pilersaarummi anguniakkat ilannik, piviusunngortinneqassappata sillimmatinik suli amerlanerusunik piumasaqaatitaqarfiusunik aningaasalersueqataassaaq.

Nukissiorfinni sulisut aammattaq pingaaruteqarlunartuupput. Pisortanertigut suliffeqarfiit anginerit ilaattut Nukissiorfiit nuna tamakkerlugu sullissisuuvoq, apeqqutaalluni sulissusanik naammattunik sulisoqarsinnaanera. Nukissiorfiit aammattaq akisussaaffigaat sulisut ilorrisimaarnissaasa qulakkeernissaanut, pitsaasunik sulinerminni atugaqarnissaa aamma tulluurtumik piginnaaneqarnerulernissamut ilinniarnissamullu periarfissaqarsinnaanissaat. Taamaammat Nukissiorfiit aammattaq nuna tamakkerlugu ilinniagaqarnerup qaffassarnissaanut peqataannissamut peqataavoq, Nukissiorfiit namminneq suliaatigut tunngasutigut,

Imerk pilersuineq

soorlu innaallagissamik, VVS-imik aamma maskiinanik suliaqartarnermi kiisalu allaffissornermut tunngasuni.

Nukissiofiit amerlasoorpassuartigut inuiaqatigiinnut akisussaaffeqarnermik suliaqarnermi nioqutissiornermik aamma sulisunik atitunngitsumik qitiutitsipput. Taamaattorli aammattaq atitunerusumik qitiutitsipput ingammik niuernermi ileqqorissaarneq aamma najukkani inuiaqatigiinni peqataaneq pillugit qitutsinermi malunnarnerusarlutik. Tassani Nukissiofiit periarfissaqarput inuiaqatigiinni ineriartortitsinermi pitsaasumik peqataanerminni – kisianni aammattaq pitsaassutsimik piumasaqaateqarnerminni – najukkani pisisarfinnut kiisalu najukkani aamma nunani allani pisisarfinnut ileqqorissaarnissamik piumasaqaateqarnermini.

Tulliuuttumi qitiutinneqartut sisamaasut sumut killinnerat nassuiarneqarpoq kiisalu aallartinneqarsimasut piviusunngortinneqareersut aamma siunissamat pilersaarutaasut.

IMERMIK AAMMA NUKISSIAMIK PISSARSISINNAANEQ

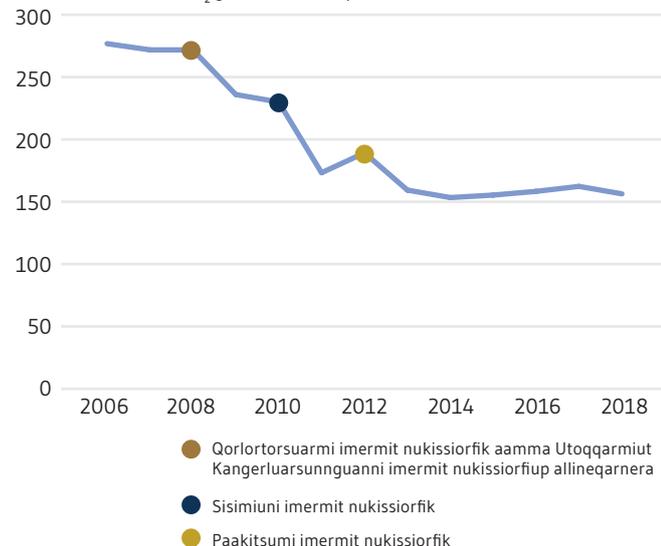
Imerk aamma nukissiamik pissarsisinnaanermi qitiutinneqartuni qulequttat pingaarnerit marluk pineqarput:

- 1) Kikkut tamarmik imermik aamma nukissiamik pitsaalluinnartumik, naammaginatsumik akeqartinneqartumik aamma sapinngisamik avatangiisit aamma silap pissusaanut tunngasut eqqarsaatigalugit nioqutissiarineqartumik, pissarsisinnaassapput.
- 2) Nukissiofiit soqutiginnittui misigissapput Nukissiofiit suliffeqarfittut ammasuusooq aamma pissarsiffigiuminartoq pitsaasumik sullitanut sullissinerimikkut kiisalu imermik aamma nukissiamik pilersuineq pil-lugu paasissutissamik ajornanngitsumik pissarsiffigineqarsinnaasoq.

Takussutissiaq 6

CO₂-mik aniatitsineq Nukissiofiit innaallagissamik aamma kiassaeramik nioqutissiorneranut naleqqiullugu.

kWh-mut ataatsimut CO₂ grammu ataaseq

Nukissiaq aamma imeq pitsaalluinnartut

Nukissiofiit nukissiamik pilersuineranni anguniagaq qitiulluinnartoq tassaavoq ataavartumik nukissiamik tunisaqartarnerup 2030-mi 100 %-ingorsimanissaa. Soorlu tamanna nassuiarneqartoq qupp. 17-imi 2018-imi innaallagissamik aamma kiassaeramik tunisaqarnermi ataavartumik nukissiaq 70,5 %-iuvoq, Nukissiofiillu aallarniutunik arlalippassuarnik aallartitsivoq nuna tamakkerlugu ataavartumik nukissiamut teknologiinik atuinissaq qaffassarniarlugu. Tamanna ilutigalugu Nukissiofiit qitiutituaannarpaat pilersuinerup qulakkeerneqarnissaata qaffasissuunissaa, soorlu tamanna aammattaq matuma siuliani nassuiarneqartoq.

CSR-imut politikki malillugu Nukissiofiit CO₂-mik aniatitsineq annikillissavaat suliffeqarfiup nukissiamik nioqutissiorneranut atatillugu. CO₂-mik aniatitsineq appassaaq Nukissiofiit innaallagissamik aamma kiassaeramik nioqutissiornera nunap iluaneersunit ikummatissamik aallaaveqartoq ataavartumik nukissiamik taarseriartornerani. Soorlu takussutissiaq 6-imi takutinneqartoq innaallagissamik aamma kiassaeramik nioqutissiornerminni Nukissiofiit CO₂-mik aniatitsinerat malunnaateqartumik appariassaaq imermik nukissiofik nutaaq atulerpat. 2014-imiilli aniatitsineq allanngorarsimanngilaq. Nukissiofiit naatsorsuutigaat CO₂-mik aniatitsineq ukiumi aggersuni malunnaatillimmik appariassasoq, maannakkut misissuinerit ingerlaneqartut aamma piareersaanerit nuna tamakkerlugu ataavartumik nukissiofinnik amerlanerusunik pilersitsinissamik kinguneqartitsippata.

Imerk pitsaalluinnartumik pissarsisinnaaneq 2018-imi malunnaatillimmik pitsaanerulersimavoq. Naatsorsuutigineqarpoq 2019-imi pisortanit imeq atortinnagu qalatsitseqqaarnissamik innersuussisarneq sumiiffinni tamani atorunnaarsimassasoq. Imerk pilersuinerut atatillugu iliuuserisatut aallartinneqartunut nassuiaatit innersuussutigineqarput qupp. 20-imiittut.

Innaallagissamat, imermut aamma kiassaeranut akit appasinnerusut

Innuttaasut inuuniarnerminni sapinngisamik pitsaanerpaanik atugasqaartinnissaat aamma inuussutissarsiortunut atugassarititaasut pitsaasuunissaat qulakkeerniarlugit Nukissiofiit kissaatigaat akit qaffasissusiata appasissuunissaa. Akit assigiiaartinneqarnissaannut aqqissuusseqqinnermi atuisut tamarmik innaallagissamat aamma imermut aningaasartuutimikkut katillugit 153 mio. kr.-inik appaaffigineqarput, agguaqatigiissitilluni 2017-imut naleqqiullugu appaaffigineqarnerup assigaa 28 %. Sipaarutaasut illoqarfinni aamma nunaqarfinni, siornatigut innaallagissamat aamma imermut akisunerpaanik akiliisarsimasuni, annerpaajuvoq, taakkunani sipaarutaasoq innaallagissamat 51 %-iulluni aamma imermut 43 %-iulluni. Soorlu assersuutigalugu Tasiilami ilaqutariit marlunnik inersimasortallit marlunnillu meerartallit akini nutaani ukiumut 8.000 kr.-inik sipaaruteqarput. Aqqissuusseqqinnerup kingunerisai sukumiinerusumik qupp. 30-31-imi nassuiarneqarput.

Mingutsitsinngitsumik ingerlaarnissamut periarfissaqarneq

Assartuinermut atatillugu illoqarfinni innaallagissamik nukissiamik imermit nukissiorfinnit pisumit biilit innaallagissamik ingerlasut atorneqalernissaasa siuarsarnissaat Nukissiorfiit kissaatigaat. Tamatuma periarfissasavai benzina imaluunniit diesel pinnagit innaallagissamik imermit nukissiorfinneersumik atuinissaq. Aammattaaq 2018-imi Nukissiorfiit biilini innaallagissamik ingerlasunik pisivoq, aamma Nukissiorfiit biiliutaasa 14 %-ii tassaapput biilit innaallagissamik ingerlasut. Nukissiorfiit aammattaaq biilinit batteerilersortarfinnik ikkussisimavoq, taamaalillutik sulisut nammineq biilitik innaallagissamik ingerlasut imaluunniit hybridbiilitik taakua atorlugit akiliillutik sarfalersorsinnaaniassammattigik. Taamaaliorqarpoq sarfalersuinissamut periarfissamik pilersitsiniarluni tamanna ilaatigut unamminarsinnaammat, imaanngippat sulisoq nammineq najugaqarfimmi sarfalersuinissaminut ajornanngitsumik periarfissaqarluni.

Nukissiorfiit biilini innaallagissamik ingerlasut illorsuit quleriaat eqqaanni batteerilersuineq pillugu 2016-imi aallartinneqartoq misiliilluni suliniut naammassivaat nalilersorlugulu. Nalilersuineri tikkuarneqarput ajornartorsiutit arlaqartut kiisalu periarfissat arlaqartut. Aningaasatigut misiliilluni suliniut akilersinnaasimangilaq, tamanna isumaliortitseqqinnissamik kinguneqarluni qanoq batteerilersorfiit inissinneqarnissaannut atatillugu, qanoq iliornikkut akiliuteqarnissamut periusissaq aaqinneqassanersoq kiisalu qanoq iliorlutik Nukissiorfiit batteerilersorfissatut ikkussukkanut ataasiakkaanut aningaasartuutit ikilisarneqassanersut. Misilitakkat misileraanermit suliniummit pissarsiarineqartut malillugit nalilerneqarpoq siunissami aaqiissutissaqassasoq inuiaqatigiit kiisalu Nukissiorfiit aningaasqarnerannut iluaqutaasumik.

Nukissiorfiit nukissiamik aamma imermik atuinerat

Nukissiorfiit inuiaqatigiinnut akisussaaffittut politikiminni anguniarpaat suliffeqarfiup nammineq innaallagissamik, imermik aamma kiassaanermit atuinerata ukiut tallimat ingerlaneranni 10 %-imik annikillisinnissaa. Soorlu tabeli 2-mi takuneqarsinnaasoq Nukissiorfiit kiassaanermit atuineranni taanna anguneqarpoq tamanna 2013-imiit 2018-imut 41 %-imik apparmat. Innaallagissamik aamma imermik atuinerit annertusippat anguniagarlu taamaalilluni anguneqarnani. Suliffeqarfittut suliffeqarfimmi namminermit atuneq naammattumik qitiutissimangilarput, tamatumunngalu taarsiullugu Nukissiorfiit nuna tamakkerlugu atuinerup pitsaanerulersinnissaa sulissutigisimallugu. Soorunalimi pitsaanerussaag anguniakkat taakku marluk anguneqarpata, kisianni nuna tamakkerlugu pitsaanerulersitsinerit salliutinneqarnissaat toqqarneqassaaq, tassani silap pissusianut aamma inuiaqatigiinnut pitsaanerulersitsinerit annertunerujussuussamata suliffeqarfimmi namminermit qitiutitsinerminngaanniit.

Tabeli 2

Nukissiorfiit nammineq suliffeqarfimminni innaallagissamik, imermik aamma kiassaanermit atuinerat 2013-imiit 2018-imut

Atuineq	2018	2013	Allanngiut
Imermit nukissiorfeqarfinni illoqarfinni innaallagissamik, MWh	8.610	8.035	7 %
Imermit nukissiorfeqarfimngitsuni illoqarfinni innaallagissamik, MWh	9.629	8.526	13 %
Imermik atuineq, m ³	16.563	12.134	37 %
Kiassaanermit atuineq, MWh	1.418	2.416	-41 %

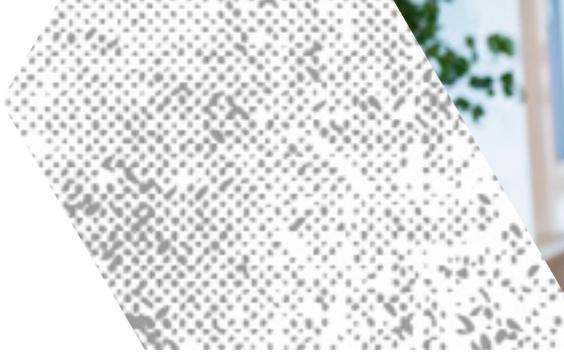
Sullitat iluarisimaarinninnerat

Nukissiorfiit kissaatigaat Kalaallit Nunaanni sullitanut sullissineq pitsaernerpaq. Siunnersuisarnerup pitsaanerulersinnissaa ingerlaavartumik sulissutigineqarpoq Nukissiorfiillu qitiusumik saaffiginnittarfianni periutsit pitsaanerulersinnissaat. Taamatut sullissineq 2014-imiillu ataatsimut qullersaqarfimmi ingerlanneqalerput sapinngisamik pitsaanerpaamik sullissineq qulakkeerniarlugu.

Nukissiorfiit 2018-imiilli Nukissiorfiit ingerlatsinerat, nioqputaat, suliniutaat pillugit sullitakkat paasissutissanik pissarsisinaanissaat pitsaangorsarlugu sulissutigineqarpoq. Tamatumunnga atortutut Nukissiorfiit nutaamik nirtartagartaarput. Tamanna sullitat paasissutissanik tulluurtunik pissarsisinaanissaanik ajornaanerulersitsivoq. Tamatumunngalu ilutigitiillugu inuit kikkut tamarmik attaveqatigiittarfiinik Nukissiorfiit atuinerat pitsaanerulersinniarlugu sulissutigineqarpoq, ilaatigut ingerlatsinermit ajoqutaasunik sullitat paasissutissanik pilertornerpaamik kinguneqarlumillu pissarsisinaanissaat siunertarlugu. Aammattaaq qitiutinneqarsimavoq Nukissiorfiit suliaannik paasissutissiisarneq tusagassiorfinnut nalunaarutit, filimit naatsut, paasissutissiissutit aamma kikkut tamarmik ornissinnaasannik aaqjissuussinerit pillugit paasissutissiinerusarnikkut, minnerunngitsumik imermit nukissiaqarnerup ukiunik 25-nngortorsiorlugu nalliussineranut atatillugu (tak. qupp. 18). Nukissiorfiit aammattaaq siunissami suliffeqarfik pillugu innuttaasut ilisimasaqarnerulernissaat qitiutinniarpaat paasissutissallu tulluurtut sullitanit pissarsiarineqarsinnaasunngorlugit.

Nukissiorfiit 2018-imiilli sullitat iluarisimaarinninnerannik misissuitsilerpoq. Inernerit 2019-ip aallartilaarnerani saqqummissapput. Tamatuma kingornatigut periarfissaalissaaq sullitat iluarisimaarinninnerat qanoq anertutigisumik naammassineqarsimanersoq, aamma inernerit erseqqissunik nutaanillu aallarniuteqartitsinikkut malitseqartinnerat.

INUK QITIUTILLUGU

Nukissioffiit anguniarpaat suliffeqarfiunissani orniginartoq sulisunit anertuumik iluarisimaarinniffiusoq aamma sullivimmi avatangiiseqartoq isumannaatsunik aamma ineriartorfiusunik. Nukissioffiit niuerneranut pingaarteqartuuvooq sulisut eqqortunik piginnaasallit kajungerinnissaat aamma sulisoriuannarissaat. Taamaattumik Nukissioffiit aammat-
 2018-imi tamanna qitutsineq salliuissimavaat, Nukissioffiit maanakkut sulisuinut aamma sulisoriligassaannut tunngasoq.

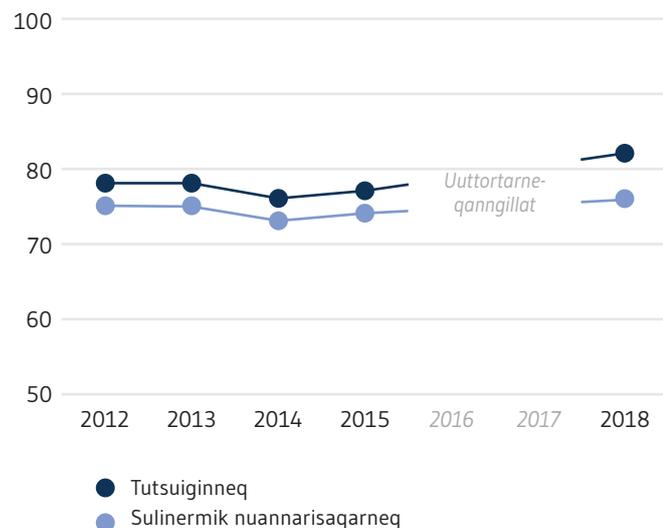
Sulisut iluarisimaarinninnerat aamma isumannaatsuutinnissaat

Tamatumunnga qitiutinneqartumut iliuuserineqartup sumut killinnera uuttorneqartarpoq ilaatigut sulisut iluarisimaarinninnerannik misissuine-
 rit inernerannit kiisalu ajutoornerit nalunaarutigineqartut aamma Sullivinnik Nakkutillisoqarfimmit inassutit qanoq amerlatiginerannit.

Ukiumi pineqartumi sulisut iluarisimaarinninnerannik misissuinerup takutippaa Nukissioffinni sulisunit sulinerimik nuannarisaqarnek ataatsimut isigalugu qaffasissorujussuusoq. Sulinerimik nuannarisaqarnerup qaffasissusiata 76-iusup Ennova malillugu Nukissioffiit Kalaallit Nunaanni aamma Danmarkimi 25 %-it pitsaanerpaat akornanniitsippaat. Tamanna qaffariarpoq siornatigut misissuinerup naleqqiullugu, kingullerpaamik misissuineq 2015-imeersuuvooq takussutissiami 7-imi takuneqarsinnaasoq. Inuiqatigiinnut akisussaaffeqarnermut politikki malillugu Nukissioffiit anguniagaraat sulinerimik nuannarisaqarnerup minnerpaamik 78-iulernissaa. Sulisut 85 %-iusut misissuinerimik peqataapput, tamanna peqataasut ikinerpaamik 80 %-iunissaannik Nukissioffiit anguniagaannit malunnaatillimik qaffasinneruvoq.

Takussutissiaq 7

Nukissioffinni sulinerimik nuannarisaqarnerup aamma tutsuiginninnerat, 2012-2018

Najoqq.: Ennova, Nukissioffinni Sulisut Iluarisimaarinninnerannik Misissuineq 2018

Sulisut iluarisimaarinninnerat uuttortarneqarsinnaavortaaq qanoq pitsaattigisumik Nukissioffiit sulisuminik sulisoqaannarissamik iluatsitsitigisimanera aallaavigalugu. 2018-imi sulisut arlaqartut nalliuttorsiorput ukiumik 10-nngortorsiorqarluni, 25-nngortorsiorqarluni aamma 40-nngortorsiorqarluni. Tamanna suliffeqarfimmut nuannaarutaavoq naleqartorujussuullunilu, sulisut ukiorpassuarni suliffimminniiginnarusunnerat. Sulisut agguaqatigiissillugu 2018-ip naanerani ukiumi 14,2-ni suliffeqarsimapput.

Nukissioffinni isumannaallisaanermit atatillugu 2018-imi sulinerimik ajutoornerit 15-it nalunaarutigineqarsimapput aamma inuussutissarsiummik tunngaveqartumik napparsimalersimasooq ataaseq. Soorlu tabelimi 3-mi takuneqarsinnaasoq tamanna ataatsimut isigalugu 2017-imit assingupajarpooq. Sullivinnik Nakkutillisoqarfiup 2018-imi Nukissioffinnut nalunaarutigai inassutit marluk. Nukissioffiit anguniagaa erseqqissoq tassaavoq sullivimmi ajutoortoqartannginnissaa, soorlu aamma pinngitsoortinniarneqartoq sulinerimik sulisut napparsimalernissaat.

Ajutoorneq ataaserpiaq immikkorluinnaq malitseqartitsinerimik kingunerqarpoq. Ullormi apriliip 10-ni 2018-imi sulisut marluk helikopterimik aaneqarput Nukissioffiit angallataannik Qaqortumiit Ammassivimmut ingerlatsinerimut sulisunik marlunnik aallernerminni silarluliusaagamik sikorsuarnillu mattussaallutik. Helikopterimik qimagutsinneqarnerat qujanartumik ajunngitsumik ingerlavoq. Sulisut kingornatigut ajornartoorminni ikiorneqarput. Pisup kingornatigut sukumiisumik nalilersuisoqarpoq, tassani periutsit tamarmik eqquutsinneqarnerannik inernillisoqarluni. Isummerfigineqassaaq qanoq Nukissioffiit imaatigut angalanissamut tunngasunik nalilersuinerit pitsaatinnerulersinnaaneraat kiisalu nalillergu pissutsit nalorninarqaraangata angalanissamut pilersaarutaasut taamaatiinnarneqartarnissaat.

Tabeli 3

Ajutoornerit nalunaarutigineqartut aamma Sullivinnik Nakkutillisoqarfimmit inassutit

	2018	2017	2016	2015	2014
Sulinerimik ajutoornerit nalunaarutigineqartut	15	15	7	15	10
Inuussutissarsiornerimik nappaatit nalunaarutigineqartut	1	2	5	-	6
Sullivinnik Nakkutillisoqarfimmi ingerlaannartumik inassutigneqartut	-	2	18	-	-
Sullivinnik Nakkutillisoqarfimmit inassutit	2	2	22	2	6

Isumannaallisaanerup aamma

suleqatigiinnerup aqqissuussaanaerisa pitsaanerulersinnerat

Nukissioffiit 2018-imi aammattaaq isumannaallisaanermit aamma suleqatigiinnermut ataatsimiititaliat, 2017-imi pilersinneqartut, nutaamik aqqissuussiffigaat. Isumannaallisaanermit aamma suleqatigiinnermut ataatsimiititaliat pingaarnermik ataatsimiititaliuunneqarput kiisalu nunap immikkortuini tamani najukkani isumannaallisaanermit aamma suleqatigiinner-

mut mut ataatsimiitalianik pilersitsisoqarluni. Aaqquissuussinnermit nutaamit tamatuminnga misilittakkat maanna tikillugu pitsaasorujussuupput. Sullivimmi avatangiisit pillugit suliaqarneq saqquminerulerpoq, amerlanerit tamatumunnga peqataatinneqarput, isumannaallisaanermik aamma suleqatigiinnermik suliaqarnermi amerlasuutigut imminnut ataqatigiinnerat takussutissaqarluni. Aammattaq suliap tamatuma aqutsisut sulisullu akornanni suleqatigiinnermik pitsaanerulersitsivoq, aalajangiinerni allannguutisatullu siunnersuuteqartarnermi peqataatsinerup pitsaasuuneranik qulakkeerinneqataallutik.

Avataaneersumik sullivimmi avatangiisinut siunnersorteqarneq suli Nukisiorfinnut attuumassuteqartinneqarpoq. Siunnersorti ilaatigut sullivimmi avatangiisit pillugit suliffeqarfimmi workshopeqartitsisarpoq, sulisut iluarisimaarinninnerannik misissuinermik malitseqartitsineranni aqutsisunik tapersersuisusarluni, ergonomiskiusunik suliffigisanik misissuisarluni aamma sulisunik ataasiakkaanik sulinerminnik iluarisimaarinninnerannik oqaloqatiginnittarluni.

Nukissiorfiit 2018-imiilli iluarisimaarinnineq aamma sulingitsoortarneq pillugit oqaloqatiginnittarneq atuutilersippaat. Sulisunik piffissami qaamatini pingasuni 6,5 qaangerlugu sulingitsoorsimasunik oqaloqatiginneq ingerlanneqartarpoq. Tassani ilaatigut peqataasarpoq sullivimmi avatangiisinut siunnersorti. Oqaloqatiginninnerut siunertaavoq iluarisimaarinninnerup pitsaanerulernissaa, sulisut suliffiminni sulisooriinnarissaat aamma sulingitsoortarnerup apparinnissaa.

Stressertarnermut iliuuseqarnerup qitinnera

Isumannaallisaanermut aamma suleqatigiinnermut ataatsimiitalianut Ataatsimiititaliaq Pingaarnermi ullormut oqaluserisassaani stressertarnermut iliuuseqarneq ilaavoq. Novembarimi ataatsimiititaliamut workshopeqartitsisoqarpoq. Tamatuma kingornatigut suleqatigiissitanik pilersitsisoqarpoq sullivimmi avatangiisinut siunnersortimit ikiorneqarlutik malittarisassanik oqallisiginnittussanik suliaqartussanillu Nukissiorfiit stressertarnermut politikkiani ilanngutassaasunik. Stressertarnermut politikki 2019-imi suliffeqarfimmi atuutilernissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Nukissiorfiit arlalinnik neqerooruteqareerpoq stressertarnerup pitsaaliornissaanut iluarisimaarinninnerullu pitsaanerulersinnissaanut tunngasunik. Aqutsisut nutaat aqutsinermit supervisionertarnissamik neqeroorfigineqartarput, atorfillillu tamarmik sullivimmi avatangiisinut siunnersortimik stresserineq, aaqqiagiinnigissutit assingusullu pillugit oqaloqatiginninnermut periarfissaqarput. Aammattaq stresscoachimik imaluunniit psykologimik oqaloqateqarnissaaq sulissutigineqarsinnaavoq sulisoq tamatuminnga pisariaqartitsippat. Sulisunut stresserermik nalaataqartut immikkut oqaloqatiginninnerannik neqeroorfigineqarput aamma atorfirminnut uternissaminnut pilersaarusiunneqarnissaminnut.

Akuutissanik kemikalianik isumannaatsumik atuineq

Nukissiorfiit database Chemicontrol atuleraat suliffeqarfimmi kemikalianik atuinerup isumannaatsumik ingerlanneqarnissaa qulakkeerniarlugu. Qarasaasiami katersuiffik database akuutissanik aamma atorunik Nukissiorfinni atorineqartunik tamanik takutitsisarpoq sullivimmilu iiltsersuutit atugassanik suliaqarneq ajornaanerulersittarlugu.

Suliamut tunngasutigut suleqatigiinnik pilersitsisoqarpoq maanna kemikaliat sumiiffinni ataasiakkaani pisariaqartinneqartut sorpiaanersut nalilersuisussamik, soorlu assersuutigalugu imeqarfinni aamma innaallagissiorfinni. Atortumik atuutilersitsinissamut ingerlaaseqarnerup suliffeqarfimmi tamarmi kemikalianik atuinermik qitiutitsinerulernermik kinguneqarpoq, kemikialillu malunnaatilimmik ikilisinneqarlutik suliffimmi sumiinneq apeqquataatinnagu nalinginnaasumik periuseqalernikut. Kemikaliat assigiinnigitsut ikilisinneqarnerisigut upalungaarsimanagerup attatiinnarissaa aamma paasissutissiinnaaneq ajornaanginnerulerput, taamatut eqqortumik passussinissamik ajutoortoqartillugulu pilertortumik iliuuseqarnissamik qulakkeerinnullutik.

ChemiControl-imik atuutilersitsineq 2019-imi nanginneqassaaq, tassunga ilanngullugit sulisut kemikalianik atuisartut illersuutit assiaqutit qanoq atornissaannik kemikalianik qanoq passunneqarnissaannik sungiusarnerqarnissaat.

Sullivinnik digitaliusunik nalilersuisarnerit

Sullivimmi avatangiisit qitinneqarnerulernissaat anguniarlugu alla aallarnerneqartuq tassaavoq Nukissiorfiit sullivinnik digitaliusumik nalilersorneqartarnerannik atuutilersitsinerat. Elektroniskiusumik databasep Workcyclus-ip sullivinnik nalilersuinerup ingerlanneqartarnissaa ajornaanerulersippaa. 2018-imi atortoq Nunap Immikkoortuini Kujallerimi aamma Diskomi atuutilersinneqarpoq. Anguniagaavoq programmip ilisimaneqalernissaa aamma nunap immikkoortuini tamani 2019-imi atorineqalernissaa, tamatuma kingunerissavaa sullivinnik nalilersuinerit amerlanerusumik aamma pitsaanagerusumik ingerlanneqartalernissaat, iliuusissatullu pilersaarutit iliuuserineqartussani suliarineqartalernissaat.

Piginaannngorsaaneq

Nukissiorfiit kissaatigaat suliffeqarfup ilinniartitaanermik aamma piginaannngorsaaneermik qaffasaanissaa. 2018-imi ataatsimut katillugit 5,7 mio. kr.-nit piginaannngorsaaneermut atorineqarput. Tamanna siornarnit qaffasinneruvoq, siornatigut 3,1 mio. kr.-nit 2017-imi aamma 4,1 mio. kr.-nit 2013-imi atorineqarmata. Ingammik IT-mut systemit pillugit pikkorisarnerit aamma digitaliseriineq sallitinneqarput.

Pisortaaqatigiinnut 2018-imi aamma nunap immikkoortuini pisortanut aqutsisunik ineriartortitsinermit ingerlataqarneq annertoq aallartinneqarpoq. Tamanna 2019-imi nangissaaq annertusineqarlunilu qullersaqarfimmi immikkoortortaqarfinni pisortanik ilanngunneqassallutitaaq. Tamanna ilaatigut pivoq sulisut iluarisimaarinninnerannik misissuinermit malitsigitillugu, tamatuma takutimmagu aqutsisut aamma attaveqatigiinneq tassaasut Nukissiorfiit iluaqutaasumik suli pitsaanerulersinninaagaat. Aammattaq Nukissiorfiit tunngaviatigut isumagaa sulisut tamarmik pitsaasumik aqutsisoqartariaqartut, tamannalu Nukissiorfiit sulisunut tamanut suliffittut kajuminnartuuneranik qulakkeerinnessaaq.

Nukissiorfiit maanna pikkorisarnerit piareersarparaat, taakku nuna tamakerlugu internet aqutugalugu ilinniartitsinerit ingerlanneqassallutik. Taanna aqutugalugu suliffeqarfimmi sulisut tamarmik ajornaangitsumik anguneqarsinnaanerit periarfissinneqarpoq. Pikkorisarnerit sulliit IT-mik isumannaallisaanermut aamma suliffeqarfimmi atorfinnuttut nutaat iisartinneqarnerannut tunngasuunissaat naatsorsuutigineqarpoq.

Sulisussarsiortarneq aamma sulisunut inissiat

Piffissami sivilisulaartumi Nukissiorfinnut unaminartorsiorfusimavoq sulisunik ilinniarsimasunik aamma tekniskiusumik immikkut ilinniagalinnik sulisussaqaarniarneq. Tamanna siullermik patsiseqarpoq allanik namminersortunik suliffeqarfinnik sulisoqaarniarnikkut unammillerneqaqarnermik. Ingammik sanaartornerup annertusiartorneranik soorlu assersuutigalugu Nukissiorfinnut sarfamut sakkortuumut innaallagisserisunik aamma elektroteknikerinik kajumilersitsineq ajornakusoorpoq. Aappassaanik Nukissiorfiit Nuummi sulisuminut inissaqartitsinissamat periarfissaqaqnissaq ajornakusoornera misigisimavaat, tamaani inissaqaarniarneq annertuumik tatisimaneqarmat. Tamatumaa sulisussarsiortarneq annertuumik ajornakusoorittarpa – najukkami aamma avataaneersunik sulisussanik.

Taamaattumik Nukissiorfiit Nuummi nammineq inissialiornissaminut akuersissummik qinnuteqarput kiisalu inissianik pisinissamat aamma attartornissamat. Nukissiorfiit Namminersorlutik Oqartussat sulisunut inissaqartitsinermut aqqissuussinerannut ilaasimavoq, sulisussaqaqarnermut inissianik naammattunik pisariaqartitsineq naammassineqarsinnaanissaa periarfissaqaqarsimanani. Naalakkersuisut aamma Inatsisartut Aningaasaqaqarnermut aamma Akileraartarnermut Ataatsimiititaliaata 2018-imi akuersissutigaa Nukissiorfiit namminneq sulisuminnut inissialiorsinnaanermik aallartitsinnaanera, aamma Nukissiorfiit sulisunut inissianik maannakkut attartorsinnaalernissaa imaluunniit inissianik pisinnaanissaa. Nukissiorfiit taamaattumik Nuummi sulisunut inissiassat 16-it sanaartorneqaqnissaannut pilersaarusiornissaq aallartippaat.

Sulisunut inissialiornissamat suliniut aammattaq allamik siunertaqarpoq. Nukissiorfiit anguniagarilluinnarpaat nunami innuttaasunut sillimmaataasunik sipaaruteqaqnissamat iliuuserisat pillugit siunnersuisinnaanissartik. Taamaamat Nukissiorfiit pilersaarusiortup illu sanaartukkap nutaamik nukissiaqaqarnermut teknologiimik allanillu sillimmatinik sipaarutaasinnaasunik iliuuserisanik atortulersorneqaqnissaanik, taamaaliornikkut misilittakkat Kalaallit Nunaanni allanit sanaartornermut suliniutin atorneqaqarsinnaanissaat, pisortanit aamma namminersortunit.

Inuusuttut ilinniagaqartut

Nukissiorfiit anguniarpaat sulisut 10 %-ii tassaassasut inuusuttut ilinniagaqartut, tassa praktikantit, ilinniartut imaluunniit lærlingit. Ukiup 2018-ip naalernerani atorfillit 36-t ilinniakkamik ingerlatsisuupput, tassa 9,3 % assigalugu. Tassani pineqarput skibsmontørnit aamma innaallagialerisutut ilinniartut, TNI-mik aamma AU-mik ilinniagaqartut kiisalu bacheloritut ilinniagallit maskinmesterinngorniarluni aamma ingeniørinngorniarluni ilinniagallit. Tamanna 2017-imut naleqqiullugu qaffariarpoq, Nukissiorfillu taamaalillutik 10 %-it angungajavippaat.

2018-imi Nukissiorfiit Danmarkimi ilinniartut arlaqartut tikeraarpaat inuusuttut Nukissiorfinni suliffissatut aamma illinniarfissatut periarfissanik ilisimatinniarlugit. Taamatut aallarniuteqaqarpoq pitsaasumik kinguneqarpoq inuusuttunillu soqutiginnittunit arlalinnit saaffigineqaqarnermik kinguneqarluni. Naatsorsuutigineqarpoq Nukissiorfiit suliffissanik ilisimatitsinerunissamat suliaqarnerat aamma najukkani aqqissuussinerisa siunissami suliffeqarfimmu inuusuttunik sulisussaqaqnissamat periarfissanik pitsaanelersitsissasooq.

Qassimiuni innaallagissiorfik kiassaateqarfiutaatigisoq

Suiaassutsit agguarnerat

Nukissiorfiit suliffeqarfiuvoq qangatut angutininik amerlanerussuteqartunik sulisulik. 2018-ip naanerani sulisut 84 %-ii tassaapput angutit. Aqutsisooqatigiinni² aqutsisuni 26-usuni arnat qulingiluapput, tassa 35 % arnat aamma 64 % angutit, tassa suaiaassutsit agguarneranni suliffeqarfiup sinnerna aqutsisooqatigiinni equnganginnerulluni.

Nukissiorfiit isumaqarput sulisuni assigiinngiaassuseq suliffeqarfimmu pitaasuusoq. Suaiaassutsimut atatillugu Nukissiorfiit maluginiagaraat suaiaassutsit taakku marluk atugarisamikkut assigiimmik pineqartarnissaasa qulakkeerneqarnissaa. Nukissiorfiit kissaatigaat sulisut tamarmik suliffeqarfimmi aqutsisunut ilaalernissaannut isumassarsisinniartarnissaat. Nukissiorfiit taamaattumik anguniarpaat aqutsisooqatigiinni suaiaassutsit 60/40-nngornissaat. Taamatut agguaqatigiissitsineq Nukissiorfiit suaiaassutsinik assigiinngisitsinnginnertut isigaat.

Ukiumoortumik naatsorsuutitut inatsit malillugu suliffeqarfiup pisortani qaffasinnerpaani suaiaassuseq sinniisoqarpallaanngitsup pillugu anguniakkatut kisitsisitalerneqassaqaq politikkeqartillugulu qanoq iliornikkut suaiaassuseq sinniisoqarpallaanngitsup suliffeqarfiup pisortaanerini qaffasinnerpaanissaat. Nukissiorfiit Direktioni tassani qaffasinnerpaatut isigaat. Direktioni ullumikkut pisortat pingasut ilaapput, tassa maannakut amerlassusiisa kingunerisaanik suaiaassutsit arlaat amerlanerussallutik arlaallu ikinnerussallutik. Taamaattumik Nukissiorfiit angusassatut ilannguppaat aqutsisut qaffasinnerpaat akornanni suaiaassutsit tamarmik ilaanissaat. Anguniagaq tamanna anguniarlugu suaiaassutit katitigaaner atorfinititsinermi eqqarsaatigissat ilagissavaat. Nukissiorfiit isumaqarput suaiaassutsit marluullutik aqutsinermi periutsini ajunngitsumik sunnuteqartartut. Taamaattorli suaiaassuseq tunngavigalugu aalajangiinerup kingunerissanngilaa piginnaasat allat isiginiarunnaarlugit atorfik suuagaluartoq isumannaatsumik ingerlanneqarsinnaajunnaarsillugu.

Nukissiorfiit anguniarpaat suaiaassutsit tamarmik assigiinngisneqarnissaat, tamarmillu suliffeqarfimmi atorfimmu suugaluartumulluunniit assigiimmik periarfissineqartarnissaat, tassunga aammattaaq ilanngullugu aqutsisunut tamanut.

NIUERNEMI ILEQQORISSAARNEQ

Nukissiorfiit nuna tamakkerlugu suliniutinut angisuunut sanaartortitsisuuvoq amerlasuunngorlugillu pisiniartartuulluni. Taamaattumik Nukissiorfinnut pingaartuuvoq qulakkiissallugu suliniutinut aamma pisiat tamarmik piumasaqaatit naapertuuttut malittassagaat, aamma unammillerinnaanermut equngassutaasinnaasunik pisoqannginnissaa.

Nukissiorfiit CSR-imut politikiani qitiutinneqartumi *Niuernemi ileqqorissaarnermi* ingammik pineqarpoq Nukissiorfiit pisiniartarfiinut attuumasuteqarneq. Niuernemi ileqqorissaarneq sullitanut aamma sulisunut atatillugu qitiutinneqartunut *Nukissiamut aamma imermut periarfissat* aamma *Inuk qitiutillugu* ilaatinneqarput.

Pisarfimmi aqutsineq aamma akisussaaffeqartumik pisarfimmi

Nukissiorfiit pisarfimminnut arlalinnik piumasaqaateqarput. Pisarfimmi inuit pisinnaatitaaffii ataqqissavaat aamma sulisut pisinnaatitaaffii, silamut avatangiisinullu akisussaassuseqartumik pissapput kiisalu ileqqorlunneq pimoorullugu akiussallugu. Soorlu assersuutitut Nukissiorfiit motoorinik aamma generatorinik pisiniartarnermut atatillugu piumasaqaatigaat pisiffigisap atortoq pisoqaq avatangiisinut mingutsitsinngitsumik igissaga aamma saviminikunik igitsisarfimmu allagartallimmut tunniutissaga. Sullisinik pisiffigisap toqqarnerani Nukissiorfiit pingaartippaat nioqqutissiornermi atugarisat aamma pisiffigisap mingutsitsisuunngitsutut ilisarnaateqarnissaa (ISO 14001-certificering).

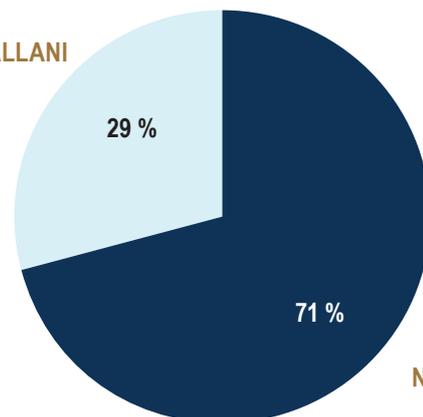
Nukissiorfiit CSR Greenlandip sulinerani akisussaaffeqartumik pisiniartarnermi peqataapput.

Najukkami pisarfimmi atornerqarnissaat sallitippaat. Pisiniarnerni tamani eqqarsaatigineqartarpoq najukkami iluaqutaasumik atornerqarsinnaasumik pisiffissaqarnerisooq. Nukissiorfiit 2018-imi nioqqutissanik aamma sullissinernik najukkami pisarfimmi 417 mio. koruunit nalinginut pisivoq, taakkua assigaat Nukissiorfiit katillugit pisinerisa 71 %-iat, soorlu takussutissiami 8-mi takuneqarsinnaasooq.

Takussutissiaq 8

Nukissiorfiit 2018-imi pisiniarnera najukkani aamma avataaneersuni pisiniartarfimmi agguataarlugu.

NUNANI ALLANI

NAJUKKAMI

2 Aqutsisooqatigiit imatut paasineqarput direktioni, nunap immikkoortuini pisortat, nunap immikkoortuini allaffini aqutsisut aamma qullersaqarfimmi immikkoortortani pisortat.

Peqquserlulluni iluanaarniarneq akiorniarlugu politikki aamma tunissuteqartarnermut politikki

Nukissiorfiit Naalakkersuisut peqquserlulluni iluanaarniarneq akiorniarlugu politikkiat malippaat tassunga ilanngullugu whistleblower-imik aqqissuussineq. Tamatumunnga uiggiullugu Nukissiorfiit tunissuteqartarnermut politikkeqarput tassani siunertarineqarpoq sulisut uukapaatinneqannginnissaat aamma atornerlunneqannginnissaat, tassa Nukissiorfiit aalajangiinissamat periusiannik unioqquutisumik aamma ileqqorissaanngitsumik aammattaq unammilleqatigiinnermi equngasumik ingerlatsinnaanerit pinngitsoorniarlugit. Qaqutigut pisarpoq Nukissiorfiit sulisut tunissuteqarnissamik neqeroortarneq. Taamatut pisoqarpat tunissut utertinneqartarpoq imaluunniit sulisut peqatigiiffiannut tunniunneqartarluni. Pisisarfinnut tamanut inassuteqaataavoq Nukissiorfiit tunissuteqarfigineqartannginnissaat aamma pisisarfinnit imaluunniit soqutiginnittunik allanit ilisarismannngisanit, Nukissiorfinnit sunniinarnissamik siunertaqarsinnaasunit neriniartarfinni akiliutsinnissaq pinngitsoorniarneqartarpoq.

NAJUKKAMI INUIAQATIGIINNI PEQATAANEQ

Nukissiorfinnit kissaatigineqarpoq kalaallini inuiaqatigiinni ineriartornermut piviusumik peqataanissaq. Nukissiorfiit suliffeqarfiit ikittuinnaat allat assigalugit illoqarfinni aamma nunaqarfinni tamani peqataavoq. Taamaalliluni tamanna najukkami inuiaqatigiinni asseqanngitsumik peqataanissamat periarfissiilluni, taamaallilunilu Nukissiorfiit imaaliorsinnaallutik:

- Najukkami sulisussanik sulisussarsiortarnissamat periarfissanik pitsanngorsaasinnaallutik inuusuttullu ilinniagaqarnissaannut isumassarsisitsinnaallutik
- Sullitanut pitsaasumik sullissinnaallutik ataatsimullu isigalugu pilersuinerimik aamma avatangiisinik mianerinninnissamat ilisimasanik annertunerulersitsillutik
- Najukkani soqutigisaqatigiinnik aamma pisiniartarfinnik suleqateqarnissamat isumaqatigiissuteqarsinnaallutik
- Illoqarfinni imaluunniit nunaqarfinni ataasiakkaani suliniutinut nutaanut imaluunniit pisariaqartitanut siumut ilisimasaqareersinnaallutik innuttaasunik toqqaannartumik attaveqarnikkut.

Nukissiorfiit taamaattumik 2018-imi aqqissuussinerni arlaqartuni peqataallunilu aallarniuteqartarpoq.

Nukissiorfiit 2018-imi Unnuk Kulturisiorfik peqataaffigaat illoqarfinni aamma nunaqarfinni 19-imi aqqissuussinernik ingerlatsillutik. Tamaani kikkut tamarmik periarfissinneqarput Nukissiorfiit suliaannik takusaqarnissamat aamma tusarnaarnissaminut. Aqqissuussineq paasisutissiisarnerit ilaanut Nukissiorfiit sulissutigisaattut soorlu qupp. 34-imi taaneqartut ilaavoq. Qullersaqarfimmi killiussat ataatsimoortut 2018-imi suliarineqarput Unnuk Kulturisiorfimmi atorneqarsinnaasut, taamaalliluni Nukissiorfiit imikkooortuisa peqataasinnaanerit ajornannginnerulissaaq.

Taamatuttaaq Nukissiorfiit soorlu siusinnerusukkut suliffeqarfiit ulluanut saliinnermut annertuumut Saligaatsoq 2018-imut peqataavoq. Nukissiorfiit nuna tamakkerlugu sumiiffeqarnera pissutigalugu Nukissiorfiit aallartitamik siaruarterninnermut ikiuupput Sinerissamat siammarneqarnissaanut peqataalluni, tamannami taamaallaat Nuummi ingerlanneqartaraluarpoq.

Ukioq manna imermit nukissiorfeqarnerup ukiunik 25-nngortorsiorluni nalliuttorsutigineqarneranut aammattaq siunertaavoq imermit nukissiorfeqarnerup nunami maani nukissiamik pilersuinerimut aamma aningaasaqarneranut pingaaruteqarsusiata inuttaasunut paasisutissiinertut siaruarternissaa. Nalliuttorsiorneq oqalugiarnertit, saqqummersitsinerit aamma Nuummi Katersugaasivimmi – Nuutoqqami – filmimik isiginnaartitsinikkut, Utoqqarmiut Kangerluarsunnguani Imermit Nukissiorfimmi tamanut ammatitsinikkut, Nuup Katersortarfiani nalliuttorsiorinikkut aammattaq paasisutissanik pissarsiaqartitsinnaanikkut, Nukissiorfiit nittartagaat aamma Facebook-imi quppenera aqutigalugit malunnartinneqarpoq. Aqqissuussinerit tapersorsorneqarluarput aamma soqutigineqarluarlutik. Taamaattumik aammattaq siunissami Nukissiorfiit paasisutissanik ingerlatsitsinerit taamatut ittut pingaartinniarpaat.

Soorlu siusinnerusukkut taaneqartoq ilinniarfiit tulluartut peqataatinnerat Sisimiuni misilittaalluni anorimik nukissiornermik misilittaavimmik suliniummumut pingaaruteqarsimavoq (takuuk qupp. 18). Tamatuma saniatigut Nukissiorfiit aalisakkanut suliffissuarnut pilersuineq pillugu isumasioqatigiissitavoq aamma siunissami attaveqaateqarnermi digitalisering pillugu isumasioqatigiinneq ingerlanneqarpoq (takuuk qupp. 24 aamma 27). Isumasioqatigiissitsinerni siunertaavoq suleqatigiinnerup pitsanngorsarnissaa aamma suliffissuarnik soqutigisaqartunillu allanik misilittakkanik paarlaateqatigiinnerit. Tamatumunnga ilanngullugu Nukissiorfiit sulisui suleqatigiissitani ERFA-mi peqataapput ingerlatsiviit sueneri apeqqutaatinnagit suliffeqarfinnik allanik Nukissiorfiit misilittagai, pilersaarutai aamma allartinniaqai pillugit peqataatitsisarlutik, tassa inuiaqatigiinnut tamanut pitsanngorsaaneqarnermut iluaqutaasinnaasunik.

Nukissiorfiit 2013-imiilli CSR Greenlandimut ilaasortaavoq aamma siulersuisuni sinniisuutitaqarluni. Nukissiorfiit avatangiisit pillugit suleqatigiinnut ilaavoq arlaqartunillu aallaartitsisuusarluni suleqatigiinnermut tassunga attuumassuteqartunik.

2019-imut isumalluarnarit

Nukissiuuteqarnermut Imermillu pilersuinermik Immikkoortumut Pilersaarutip atuutsikkiartuarnissaa 2019-imi aamma Nukissiorfiit siunissami iliussissatut pilersaarutaat anguniagaat ingerlateqqinneqassapput. Minnerunngitsumik misissueqqissaarnerit nunami sumiiffiit ataasiakkaat ataavartumik nukissiornerissamit pissarsiffiisnaasunit pilersuinessamut tunngatillugu misissueqqissaarnerit, kiisalu pilersuinerup qanoq iliornikut nutarterneqarsinnaanera aamma pitsanngorsarneqarsinnaanera. Nutarterinissamut aamma pitsanngorsaanissamut aallarniutissat arlallit 2019-imi sanaartornermut pilersaarummi ilaareerput.

ASSIGIINNGITSUTIGUT ATAAVARTUMIK NUKISSIORNEQ

Nukissiorfiit ataavartumik nukissiornermut teknologit assigiinngitsut sulissutigalugit ingerlateqqinniirpaat:

- Pilersaarusionerit *anorisaatinik* pilersitsinissamut ineriartortinneqassapput anorimit uuttortaanerit aamma Sisimiuni misilittakkat tunngavigalugit.
- Aalajangiinissamut tunngavissat *imermit nukissiorfiit* pillugit pilersitsinissamut aamma nukissiorfinnit anginerusunik aamma minnerusunik alliliinissamut tunngasut naammassineqalerput. Tasiillap eqqaani imermit nukissiorfiup allineqarnissaa pillugu suliniut 2019-imi aallartinneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq, kiisalu Nuummi imermik nukissiorfimmit pilersuinerup allineqarnissaanut periarfissat misissorneqarput, tamattutaaq naatsorsuutigineqarpoq imermit nukissiorfiit mikisuaqqat pillugit suliniutinik aallartitsisoqarnissaa.
- *Seqernup qinngornerinik katersuisartut batteerinik uninngatitsivillit* lgalikumiittumut atortumut assingusoq Kangerlummi pilersinneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.
- Nukissiorfiit illuutaanni *seqernup qinngornerinik katersuisartunik* ikkussuisoqartassaaq nioqqutissiornermut atortut iluarsaanneqarnerannut aamma/imaluunniit taarserneqarnerannut atatillugu.
- Teknologiiinik nutaanik soorlu assersuutigalugit *varmepumpinik* atuinissamut periarfissat misissorneqassapput.

KIAMMIK SAPINNGISAMIK PITSAAERPAAMIK ATORLUAANEQ

Nukissiorfiit kiassaaneramik tuniniaanini suli annertusarniarpaat imermit nukissiorfinnit pilersuisinnaanermut sinneruttup aamma innaallagissiorfinnit kiaap sinneruttup atornerqarneratigut. Tamakku saniatigut Nukissiorfiit eqqakkanik ikuallaasarkermit ineriartorneq malinnaaffiginiirpaat kommunillu suleqatigalugu nukissiaq eqqakkaneersoq suli atorluarneruniarlugu. Nukissiorfiit naatsorsuutigaat 2019-imi sullittakkat ilaanni kiassaaneramik uuttuutit immikkoortut ikkussorneqarnissaat, taakkua maannakkut ataatsimoortumik akiliuteqartinneqartarput, aammattaaq qitiusumik kiassaateqarfinnut arlalinnut akisussaaffiup Nukissiorfinnut tunniunneqarnissaa. Tamatumunnga tunngatillugu inatsit tunngavigineqartussaq novembarimi aalajangiiffigineqarpoq, kisianni suliniummut tunngatillugu ikkussuinessamut pilersaarusionerimut tunngatillugu inissianit akissuteqartoqarnissaa utaqqineqarpoq.

IMERMIK PILERSUINERUP PITSANNGORSARNISSAA AAMMA AVAMMUT NIOQQUTEQARSINNAANEQ

Imermik pilersuinermik pitsanngorsaaneeq ingerlaqqinneqassaaq anguniarneqarpoq qalatitseqquseqqartarnerit tamarmik 2019-imi ukiup affaata siulliup kingornatigut tamarmik taamaatinneqarsimanissaat. Naatsorsuutigineqarpoq illoqarfinni arfineq marlunni DDS-ip atulernissaa aamma imeqarfiit nutaat nunaqarfinni arlalinni atuutsinneqalernissaa. Tamakku saniatigut siaruarterinerimut aqqutit suli pitsanngorsaqinneqassapput, kiisalu piviusumik sulissutigineqarpoq imermik biilersuit atorlugit pajuttuisarnerup annikillissarnissaa. Tamatumunnga ilutigitillugu Nukissiorfiit utaqqivaat Paamiut aamma Nuup eqqaani imermik imerneqartussamik isumalluuteqarfinnit avammut nioqquteqarnissamut neqerooruteqartitsinerup inernissaa. Neqerooruteqartitsineq 1. augusti 2019 naammassissaaq.

QEERTAT PILERSORNEQARNERAT

Nukissiorfiit sumiiffiit pilersuiffitik 2019-imi annertussavaat nunaqarfik Qeertat Qaanaap eqqaanniit ilanngunneqassammata. Tamanna pillugu 2017-imi politikkikkut aalajangersaasoqarpoq. Nukissiorfiit naatsorsuutigaat innaallagissamik pilersuinerup 2019-imi naammassineqarnissaa aamma imermik pilersuineq 2020-mi aallartissasoq.

NIUERNERMIK INERIARTORTITSINEQ

Ilulissani kiassaanermik qaminneqarsinnaasumik annertunerusumik atuutilersitsinissaq 2019-imi, kiisalu Tuniniaanermut aamma Niuerfimmi ineriartortitsinermut immikkoortortaarfimmi nutaami piginnaasanik sulit annertusaaneq qitiutinneqassapput.

DIGITALISERIINEQ

Nukissiorfiit 2019-imi anguniarniarpaat periutsit robottinit ingerlanneqartartut sulit amerlisinneqarnissaa, kiisalu atortup ERP Xellentip atornerarnerata sulit pitsannorsarneqarnerunissaa. Tamatuma saniatigut Nukissiorfiit naatsorsuutigaat nuna tamakkerlugu internet aqutugalugu ilinniartitsinermik aallaavisoq atulerniarlugu suliffeqarfimmi sulisunut tamanut iluaqutaasumik. Taakku saniatigut taamatuttaaq HR-imi sullisinnermut atortoq digitalisuoq nutaaq atulerniarlugu anguniarneqarpoq, taanna atorlugu sulisussarsiornermi periuseq assigiiartinneqassaaq oqiliisaataasumik, sulisunik aamma pikkorissartarnernut allaffissornikkut sullisineq pitsannugussapput.

SULISUNUT INISSIAT AAMMA NUKISSIAMIK ATUILLUARNERMIK AAQIINERIT

Nukissiorfiit Nuummi sulisunut inissiassanik sanatitsiniarnerminut pilersaarutit ingerlateqqippai. Pingaaruteqartut ilanngunneqartussatut aalajangerneqassaaq nukissiornermut pitsaasut aaqqiinerit sorliit illumi pigineqassanersut.

SULISUT ILUARISIMAAARINNINNERAT

Sulisut iluarisi maarinninnerat aamma ineriartortinneqarnerat 2019-imi sammisat pingaaruteqartut qitiutinneqartut ilagissavaat. Naatsorsuutigineqarpoq 2019-imi ukiakkut sulisut iluarisimaarinninnerat pillugu misisuisoqarnissaa. Taanna sioqqullugu ilimagineqarpoq stressernej pillugu politikki nutaap atorneqalersimanissaa aamma sulisunut utoqqalisunut kiisalu piffissami nikerartumi sulinnermut politikkit nutarterneqarnissaat. Tamakku Nukissiorfiit suliffeqarfittut nutaaliaasutut, orniginartutut, iluarisimaarinnittunik sulisoqartutut, sulisunik sulisorinniinnarnissamut qaffasissumi inissimasutut tapertassaapput aammattaaq pitsaasumik sulisussarsiorsinnaaneq qulakkiissavaat.

Aningaasaqarneq

KAAVIAARTITSINEQ

Nukissiorfiit kaaviaartitsinerat pingaarneq innaallagissamik, imermik aamma kiassaaneermik tunisaqarneranik x nioqutissiornermut akigitinneqartunik aalajangerneqartarpoq. Nukissiorfiit innaallagissamut aamma imermut akigititaannut ilaatigut uuliap akii qaqugukkulluunniit atuuttut apeqqutaammata, taava piffissap ingerlanerani pingaarnertut kaaviaartitat qummut ammallu nikerarsinnaapput, naak tamanna nioqquteqarneq allannorneranik pissuteqanngikkaluartoq.

Nukissiorfiit kaaviaartitaannut pingaanginnerusunut ilaapput sullissinissamik isumaqatigiissummut akiliutit, akitsuutit aamma sullissinerit allat, taakkununga ilaapput innaallagialerisutut aamma entreprenøritut il.il. sullissinerit Qaanaami aamma Ittoqqortoormiini.

ANINGAASARTUUTIT

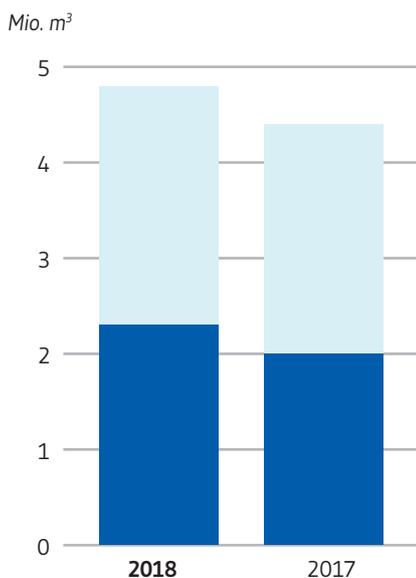
Nukissiorfiit aningasartuutaat immikkoortunut pingaarnertut tallimanut agguarneqarsinnaapput:

1. Nioqutissiornermi atugassanik atuineq 196,2 mio. kr. (25,2 %), annertunerpaq tassaalluni uulia dieseli
2. Sulisoqarnermut aningaasartuutit 174,9 mio. kr. (22,5 %)
3. Nioqutissiornermut aningasartuutit allat 193,8 mio. kr. (24,9 %)
4. Nalikilliinerit 127,0 mio. kr. (16,3 %)
5. Landskarsimit taarsigassarsianut erniat 85,4 mio. kr. (11,0 %).

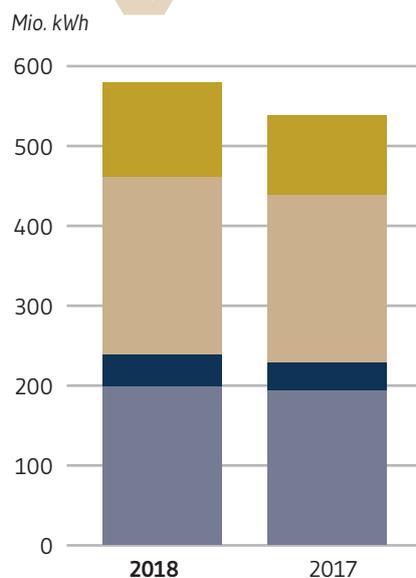
Takussutissiaq 9

2018-imi aamma 2017-imi nioqquteqarneq aamma kaaviaartitsineq imermut nukissiamullu agguarlugit

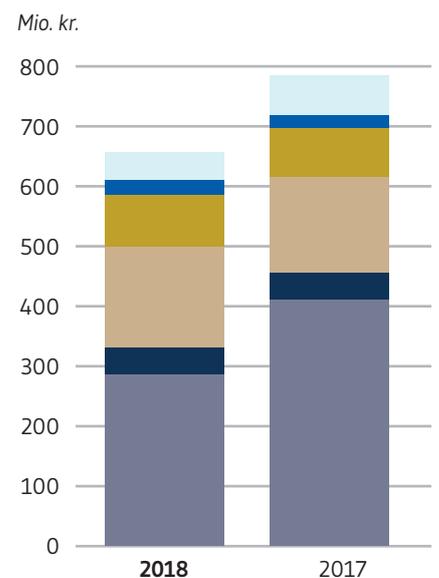
Nioqutigisat ataasiakkaarlugit immikkoortillugit

Nioqutigisat ataasiakkaarlugit immikkoortillugit

Kaaviaartitsineq nioqutit ataasiakkaarlugit

Imeq atuisartunut nalinginnaasunut

Imeq aalisakkanik suliffissuarnut

Innaallagissamik kiassaaneq

Ungasianit kiassaaneq

Innaallagiaq aalisakkanik suliffissuarnut

Innaallagiaq qullernut aamma nukissiornermut atuisut nalinginnaasut

Naak imermik nukissiorfinnit innaallagissamik aamma kiassaanermik nioqqutissiornerup ilaa annertugaluartoq, taamaattoq uulia dieseli tassaa-voq 2018-imi najugaqarfinni 64-ini, Nukissiorfiit pilersuiffigisaanni, nukissiornermut pingaarnertut atorneqartoq, taamatuttaaq uuliap dieselip imermik nukissiornermut tapertaasarpooq piffissap ilaani nukissiamik annertuumik ataatsikkut atuisoqartillugu. Nukissiorfiit nioqqutissiornerata ilaata ataavartumik nukissiornermit tunngaveqartup ilutigalugu naatsorsuutigineqarpoq uuliamut dieselimut katillugit aningaasartuutit ikiliartornissaat.

Nukissiorfiit sulisutik nutaat isumaqatigiissutit atuuttut tunngavigalugit atorfinitsitarpaat, sulisoqarnermullu aningaasartuutit ineriartornerisigut sulisut amerlassusiat aammattaq aningaasarsiat qaffattarnerat Namminersorlutik Oqartussat aamma kattuffiit isumaqatigiinniarnermikkut angusaat malillugit ingiaqatigiillutik allanngorarput.

Nalikilliliinerni takuneqarsinnaavoq sanaartornermut aningaasaliissutaa-sartut Nukissiorfiit ukiut ingerlanerini atortarsimasaat, sanaartukkanit pigisat ilaat annertusiartuinnartut imermik nukissiorfinnut aningaasaliis-suteqartarput. Taarsigassarsiat piffissami sivisuumi akilersorneqartussat 2016 sioqqullugu Landskarsimut erniaat 6 %-iuvoq, taamaattoorli taarsigassarsianut nutaanut 3 % ernianut akiliutigineqartarluni. Immikkoortumi uani, Akigitinneqartunik aaqqissuusseqqinnerup kingunerisai, soorlu taaneqartoq taarsigassarsiat 6 procentimik ernialersorneqarput milliartortil-lugit 3 procentimut appariartortinneqassallutik. Tamanna imatut ingerlan-neqassaaq ukiut tamaasa 0,22 procentimik appartitsisarnikkut erniat pro-centiat 3 procenti tikitsirlugu.

NAATSORSUUTITIGUT ANGUSAT AAMMA 2018-IMUT ILIMAGISAT

Ukiumi pineqartumi naatsorsuutitigut angusat ukiup aallartinnerani ilima-gisanit qaffasinnerupput. Kiassaanermut nioqquteqarneq ilimagisamit an-nertuneruvoq. Kiassaanermut nioqquteqarnerup annertuneruneranut uki-up issinneruneranut tunngatinneqarpoq tassa ukiup ingerlanerani ulloq unnuarlu nalinginnaasumit, taanna missingersuusiornermi tunngaviusi-mavoq. Akerlianik ingerlatsinerimi aningaasartuutit ilimagisamit qaffasin-nerupput, taakkunannga Qorlortorsuup allineqarnissaanut misissuiner-mut aningaasartuutit ingerlatsinerimi aningaasartuutit ilanngunneqar-tut taanneqassapput aammattaq iluarsaassinernut aamma aserfallat-saaliuinermut aningasartuutit amerlanerusut. Taakkua saniatigut janua-ariq aallaqqaataa 2018 pigisat naliliutit nalinginik appartitsinerit ukiumi pineqartumi nalikilliliinernut pitsaanerusumik sunniuteqarsimapput.

OQIMAAQATIGIISSITSINEQ

Nukissiorfiit pigisai nalillit 3,0 mia. missaannik naleqarput, taakku tassaa-nerupput sanaartukkat nioqqutissiornermut atorneqartut, nioqqutissat nioqqutissiornermut atorneqartussat, sullittakkanit pisassareriikkat aam-ma aningaasat tigoriaannaat. Nukissiorfiit namminerisamik aningaasaa-taat 1,4 mia. koruuniupput, kiisalu suliffeqarfiup Landskarsimut akiitsui piffissami sivisuumi aamma piffissami sivikitsumi akilersorneqartussat 1,5 mia. koruuniullutik. Allat aningaasalersuinerannut ilaatigut ilaapput akissarsiat suli akilerneqanngitsut aamma pisisarfinnut akiitsut katillugit 100,3 mio. koruunit.

SANAARTORNERNIK INGERLATSINERIT 2018-IMI

Nukissiorfiit sanaartornermi suliniutit amerlaneqarnissaat qitiutippaat, tassa tunngaviusumik pilersaarut naapertorlugu ingerlanneqartut. Ukiu-mut tulliuuttumut kinguartitsisarneq piviusuuvoq suliaqarfimmut attuu-massuseqartoq, soorlu assersuutigalugit entreprenørit suliaqarluarne-rat, takorluukkaniit sanaartornermut akigitinneqartut malunnaateqar-luurtumik qaffasinnerusut, isumalluutit namminerimi aamma avataani naammaginangitsut, suliniutit ingerlanneqarnissaannik ataqatigiissaar-neqarsimasunik kommunini kinguartitsinerit il.il. 2018-imi sanaartorner-mut aningasaliissutit aningaasartuutit pilersaarutigineqartuni tamar-miusuni 1/3-at kinguartinneqarput, tamanna nalinginnaasutut isigineqar-poq.

Soqutiginnittut/soqutigisat

SULLITTAKKAT

Nukissiorfiit ullumik nuna tamakkerlugu 20.000-it missaannik sullittagaqarput, taakkunanga 20.000-it innaallagissamik pisisarput, 8.400-it imermik pisisarput kiisalu 3.700-it kiassaannermik pisisarlutik. Katillugit sullittakkat 14.000-it missaat aningaaseriviit akiliisitsisarfiat (PBS) aqqutigalugu akiliisarput.

Nukissiorfiit ukiup naanerani sullittakkanit katillugit pisassareriigai aamma annaasaqaatai ukiuni kingullerni imatut ineriartorsimapput:

Akiligassat akilerneqanngitsut aamma annaasat mio. koruuninngorlugit	2018	2017	2016
Sullittakkanit pisassareriikkat (akiligassallit) ⁴	129,6	149,5	143,5
Akiligassalinnit annaasaqaatit piviusunngortut	2,1	1,4	1,9

Annaasaqaatit nalinginnaasumik pilersarput sullittakkat inuussutissarsi-ummik ingerlatsisut akiliisinaajunnaanerannut atatillugu, toqusoqarsimatillugu aamma sullittakkat nunamit maanngaanniit nuukkaangata.

Nukissiorfiit imeqarfiit innaallagissiorfiit nioqutissiorsinnaanerit sullittakkat pisariaqartitaat tunngavigalugit annertussulertarpaat, tamanna malunniuttarpoq najukkami pisariaqartitsinermik naatsorsutigisag inoqutigiinni aamma inuussutissarsiutinik ingerlatsisunit, taakkununga ilaaput aalisakkanik suliffissuit akuttunngitsumillu taakku nioqutissiorsinnaanerup annertussusissaanun tunngaviusarput. Ataatsimut isiginnilluni nioqutissiorsinermut atugassanun aningaasartuutit aamma pisariaqartitsineq imminnut ataqatigiipput, annertuumik ingerlatsinerup iluaqutai, tamanna ima paasineqassaaq inuiaqatigiit akuttunngitsumik aalisakkanik suliffissuit pisariaqartitaannit iluaquserneqartarput, naak tamanna nioqutissiorfinnik anginerusunik aalisakkanik suliffissuaqartinnagu kinguneqarsinnaagaluar- toq.

SULISUT

Nukissiorfiit ukiumut piffissaq suliffiusoq naatsorsorlugu 388-inik suli- soqarpoq. Taakkuninnga qaammammun aningaasarsiallit 329 kiisalu nalu- naaqquttap akunneranun aningaasarsiallit 59-it. 2018-imi inuit 27-it Nukis- siorfiit qimappaat kiisalu 49-t atorfinitsinneqarlutik, taakkunanga pinga- sut atorfinitsinneqarnerminnut atatillugu Kalaallit Nunaannun nuupput. Tamatuma kingunerisaanik 2018-imi Nukissiorfinni sulisut 22-nik ilapput taamaattorli takkua assigaat piffissaq tamakkerlugu sulisut taamaallaat 14-it, sulisut ilaat piffissap ilaannaani sulisussatut atorfeqarmata, kiisalu allat ukiup ilaannaani atorfeqarsimallutik. Sulisut nutaat sisamat 30-it inorlugit ukioqarput, kiisalu sulisut nutaat pingasut 50-it sinnerlugit uki- oqarlutik.

PISISARFIIT

Nukissiorfiit 2018-imi pisisarisamaasa katillugit naligaat 572 mio. koru- nit, 2017-imi 480 mio. koruuninik annertussuseqarpoq taakkua kalaallit nunaanni taamatullu nunani allani pisisarfinnut agguarsimapput, pisiaris- artakkat tassaapput ingerlaavartumik atuinerit aamma aningaasaliisutit. Anguniarneqarpoq pisinniartarnerit ataatsimoortinneqarnissaat pisissar- finnit ikinnerusunit annertunerusunik pisisarinnikkut, annertunerusumik kil- liussat iluanni unamillertoqarneratigut Nukissiorfinnut akitigut atugas- sarititaaneruneg anguniarlugu. 2018-imi uuliamik dieselimik pisiaqarneq katillugit pisiaqarnerup 31 procenteraa tamatamalu naligaa 176,4 mio. ko- ruunit.

PIGINNITTUT

Nukissiorfiit suliffeqarfiuvoq namminersortitaq Namminersorlutik Oqar- tussanin pigineqartoq, Inuussutissarsiornermut, Ilisimatusarnermut Nukis- siuteqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup ataaniilluni Jess Svane Naalak- kersuisoralugu. Suliffeqarfittut namminersortitatut Nukissiorfiit aningaa- saqarnerat oqimaqatigiittussaavoq aamma suliffeqarfik inuiaqatigiinnit pigineqarpoq taamaattumillu suliffeqarfiup sullittagaaniit.

Inatsisartut peqqussutaata nukissamik pilersuinerit tunngasup 1997- imeersup aamma assingusumik imermut tunngasup 2007-imeersup, Nu- kissiorfinnut killiussamik pilersitsipput suliffeqarfittut innaallagissamik, imermik aamma kiassaannermik Kalaallit Nunaanni pingaarnertut pilersui- sussaasut. Taamaattumik killiliussaliunneqartut iluanni aamma inuiaq- tigiinni aningaasaqarnikkut atugassarititaasut mianeralugit Nukissiorfiit inuussutissarsiornermi suliffeqarfittut namminersortitut ingerlassaaq, ataavartumik tunngaveqartumik nukissiornermi teknologi aamma sullita- nut aaqqiinerit pitsaasut qitiutinnerullugu. Nukissiorfiit akigititaat aam- mattaap tuniniaanermi aamma pilersuinermini piumasaqaataat Naalak- kersuisunit akuersissutigineqartarmata.

3 Pineqartut amerlanersaat tassaapput akiligassiisutit ullormi naatsorsuutinin killigitinneqartumi kisitsinermi (31. decembari 2018) akilerneqarfissartik suli nallersimangikkaat, taakkualu immikkut ittumik imaluunniit nalinginnaasuunngitsumik aarlerisariaqarnermik takutitsinngillat

Nalorninartoorfusinnaasunik aqutsineq

PILERSUINERMIK QULAKKEERINNINNEQ

Pilersuinermik qulakkeerinninneq Nukissiorfinnit tamatigut tulleriaariner-mi salliuinneqarpoq. Nioqutissiornermi unittoorerusinnaanerup naju-gaqarfiit pineqartut aningaasaqarniarnerisigut eqqussammagut ajorner-paamillu pisoqassagaluarpat innuttaasunik qimarngutsitsiner-mik kingu-neqarsinnaalluni ukiup qanoq ilinera apeqqutaalluni. Taamaattumik naju-gaqarfinni ataasiakkaani sillimmaqarpoq illoqarfiit aamma nunaqarfiit innuttaasuisa amerlassusiannut naleqqussakkanik aamma umiarsuakkut imaluunniit silaannakkut ajutoornermi atortussanik pilertortumik inger-latsisinnaaneq apeqqutaatillugu. Siunissami unittoorsinnaaneq pingit-soortinniarlugu Nukissiorfiit ataavartumik pilersuiner-mut aqqutinik pio-reersunik pitsanngorsaajuarpog, annertunerusumik nakkutiginninneq, aqutsiner-mik pitsanngorsaaneq, nutarterinerit, siaruarteriner-mi aqqutinik naammattunik peqarnikkut aammattaq atortussanik pisariaqarluinnar-tunik toqqortaateqarneq tunngavigalugit.

SULISUT

Sulisunik ilinniarluarsimasunik sulisoqaannarsinnaaneq aamma pilersut-sitilerneq pisortat aningaasarsiaqartitsinerat tunngavigalugu tassaavoq Nukissiorfinnut annertuumik unaminartut ilaat. Nukissiorfinnit siuner-taqarluartumik sulissutigineqarpoq najukkanut attuumassuteqartunik su-lisoqarnissaq suliffeqarfiup aqqussuusaanerani immikkoortuni tamani, soorlu tamanna immikkoortumi Inuk qitiutillugu qupp. 35-38-imi allaaseri-neqartoq.

UULIAP AKIA AAMMA NUNAT ALLAT ANINGAASAATAAT

Nukissiorfiit uuliamik dieselimik pisiaqartarnera koruunit atorlugit akiler-sinneqartarpoq uuliallu akiata nikerarnerata kinguneraa Nukissiorfiit aningaasartuutaasa uuliap akia malillugu nikerartuunerat. Tamatumun-ga ilaavoq Nukissiorfiit akigititaannut tamatuma tupinnangitsumik at-tuumassuteqarnera. Taamaattorli kingulleq taaneqartoq politikikkut aalajangerneqartarpoq, taamaattumik taakkua akornanni piffissaq niki-ngasinnaavoq aammattaq pisuni ataasiakkaani peruseq taaneqartoq ni-kingasinnaalluni.

NIOQQUTEQARNERMI AKIGITINNEQARTUT

Nukissiorfiit tuniniaaner-mi aamma pilersuiner-mi pi-masaqaataat Naa-lakkersuisunit akuersissutigineqartar-pog, taamaattumillu taakkunatigut politikikkut aalajangiinerit pingaarnertut ersersinneqartar-pog, tulliatullu naju-gaqarfinni ataasiakkaani nioqutissiorner-mut aningaasartuutit tama-tumunnga attuumassuteqartut. Assigiimmik akeqartitsinerup nutaap kinguneraa atuisartut nalinginnaasut innaallagissamut, imermut aamma kiassaaner-mut assigiimmik akiliuteqartarnerat. Aalisakkanik suliffissuit najukkani nioqutissiorner-mut aningaasartuutit 41,5 procentiat akiler-tarpaat, taamaattorli annerpaamik innaallagissamut 1,60 kr./kWh aamma imermut 19,00 kr./m³-imut, taakku nioqutissianut taakkununnga atui-sartunut akigititaavoq nalinginnaasoq.

PISISARFIIT

Nukissiorfiit Kalaallit Nunaannit isigalugu suliffeqarfiuvoq anginerusog, ki-sianni nunani allani pisisarfinnit pisariaqartunit Nukissiorfiit aningaa-saqarner-mut tunngatillugu pisisartuuvoq pingaaruteqarpallaanngitsoq. Tamanna piviusumik imatut paasineqassaaq tassa tamatiguunngitsoq pisiner-mut aamma akinut tunngatillugu atugassarititaasut assigiimmik pitsaassusillit Nukissiorfiit angusinnaasarmagut, pisisarfiit nioqquteqarfi-ut malunnaatilimmik anginerusunut sanilliussilluni, aammattaq Nuki-siorfiit suleqatigisartakkaminut, issittumi pissutsinik ilisimasaqartunut pi-tuttorsimavallaalersinnaavoq. Tamatuma assigisaanik pissarsiffiusinnaa-sut naju-gaqarfinni arlalinni killeqarput, assersuutigalugu tamatuma Nu-kissiorfiit sanaartortitsinera akisuninngortissinnaavaa nioqutigineqartu-nut akigitinneqartunut sunniuteqarsinnaasumik. Taamaattumik ataatsi-moortumik Nukissiorfiit sulissutigat pisisarfinni puukkunnaatilinni ikin-nerusuni pingaaruteqarnerulernissani aammattaq nunami maani pigin-naasunik aamma akinut unammillersinnaasunik pisisarfinnik tunngaveqa-lersinnaanissap ineriartornera tapersersorlugi. Pisiaqarnermit pisiarisat tikinnissaata tungaanut piffissaq sivisusinnaasarmat pisariaqarpoq ator-tussanik tassanngaannaq ator-neqartussanngorsinnaasunik quersuarni peqartarnissaq, sumiifillu arlalinnit maani nunami piffissami killilimmi umi-arsuakkut tiki-neqartarsinnaappog. Tamanna pilersaarusi-orner-mi aam-mattaq aqutsiner-mi immikkut pi-masaqaataavoq, kiisalu nioqutissat ingerlaarnerannut malinnaalluarnissamik kingoraartissat eqqarsaati-galugu taamatullu sanaartorner-mi suliniutit.

ERNIATIGUT NALORNINARTOORFIUSINNAASUT

Taarsigassarsiat piffissami sivisu-mi akilersorneqartussat 2016 sioqqul-lugu Landskarsimut erniaat 6 procentiuvoq, taamaattorli taarsigassarsia-nut nutaanut 3 procent ernianut akiliutigineqartarluni. Soorlu immikkoor-tumi uani Assigiimmik akeqartitsinissamut aqqussusseqqinnerup kingu-neri, taaneqartoq taarsigassarsiat 6 procentimik ernialersorneqar-pog milliertortillugit 3 procentimut appar-tortinneqarlutik. Tamanna imatut ingerlanneqassaaq ukiut tamaasa 0,22 procentimik appar-titsisarnikkut erniat procentiat 3 procenti tikitserlugi. Nukissiorfiit taarsigassarsianut Namminersorlutik Oqartussanut isumaqatigiissuteqarmat taamaattumik piviusumik Nukissiorfiit nioqquteqarfinni ernianit sunniuteqarfigineqarsin-naanera aarlerinar-toqanngilaq.

SILAP QANOQ ISSUSIATA ALLANNGORIARTORNERA

Siallerarnerata aamma nittaattarnerata allanngoriartornerat Nukissior-fin-nut annertuumik piviusumik sioranartuuvoq, tassami imermik nukis-siorfiit aamma imermik imerneqartussamik pilersuiffusut sialuup aamma nittaallap annertussusiinik isumalluuteqarfiusuummata. Panernersuaq nunarsuami sumiiffinni arlalippassuarni unaminartooreer-pog. Nukissior-fiit imermik nukissiorfiutai dieselitortunik tapertalersoneqassappata imaluunniit taarserneqassappata innaallagissamik kiassaaner-millu nioq-utissiorner-mut atugassanik, taava suliffeqarfiup naatsorsuutitigut angu-saat pitsaanngitsorujussuarmik sunnerneqassappog, taamatut-taaq tatsit

imermik imerneqartussamik pilersuiffissat nutaat imermik pilersuinnermut atortunut pioreersunut attavilersorneqarnissaannut sanaartornermut aningaasaliisoqartussaassalluni. Taamaattorli manna tikillugu silaannaap allanngoriartornera imatut sunniuteqarsimavoq qularnaarlugu malugineqarsinnaalluni nunami imermit nukissiorfiit tasertaasa ilaannut sermip aannerata annertusisimanera. Tamanna ajunngitsumik kinguneqarsimavoq imatut Paakitsumi aallaqqaataani ilimagisamit imeq annertunerusoq pissarsiarineqarsinnaavoq. Nukissiorfiit Asiaq aamma DTU silaannaap allanngoriartorneranut ilimasaarutinut tunngatillugu suleqatigaat, taakku sermip aakkiartorneranik aamma siallertarnerata aamma apisarnerata annertususianik imermit nukissiorfinnut pioreersunut siunissamilu imermik pissarsiffiusinnaasunut pisartunik uuttortaastruput.

IT-MIT ISUMANNAALLISAANEQ

Nukissiorfinnit IT-mut tunngatillugu isumannaallisaaernerup annertussusia pitsanngorsarneqarnissaa 2017-imiilli malunnaateqarluartumik qitiutinneqarpoq. Suliffeqarfimmi isumannaallisaaaneq aamma ajoquserneqarsinnaaneq 2018-imi Nukissiorfinnit misissoqqissaartinneqarpoq. Tamatuma malitsigisaatut IT-mut atortunut aamma pilersuinnermi atortunut aqutsisutaasunut isersinnaanerup isumannaallisarneqarnerat suliarineqarpoq. Anguniagarivillugu sulissutigineqarpoq IT-mut attaveqaatinik nakkutiginninnermut atortut atorineqalernissaat, tamakkununga ilaapput nioqutissiornermi (SRO-mut atortuni) atortunut Aqutsissutit, Naleqqussaaernermut aamma Nakkutilliinnermut atortut. Tamatumunnga taamatutaaq ilaapput backup-iliornermut pisariaqartut Nukissiorfiit paasisutissaa-taannik isumannaallisaaanissamut atortut. Taamatutaaq IT-mi upalungaarsimanermit pilersaarutit ineriartortinneqarput kiisalu Nukissiorfiit serveritik suliffeqarfimmut inissippaat. Isumannaallisaaaneq eqqarsaatigalugu Nukissiorfiit nioqutissiorfiinut aammattaaq illuutaanut allanut inuit isersinnaanerata killilersorneqarpoq. Nukissiorfiit tamattutaaq sulisuutigaat uppennarsaasersuutit atortup Nukidoc aamma ERP-mut atortup Xellent atorineqarnerisa pitsanngorsarnissaat.

Ukiumoortumik naatsorsuutitut oqaaseqaatit

Ukiumi pineqartumi naatsorsuutitigut angusat tassaapput sinneqartoortut 4,6 mio. kr. ingerlatsinerlut tapiissutit kingornatigut 2017-imi tassaasimallutik sinneqartoortut 0,8 mio. kr. Ingerlatsinerlut tapiissutit ilanngunngagit 2017-imi angusat tassaapput amigartoortut 12,9 mio. kr.

Ukioq 2018-imi kaaviiartitat tassaapput 782 mio. kr. 2017-imi 836 mio. kr. Taamaallit ilanngaaseereerluni 54 mio. koruuninik ikilipput tamatumunngalu pissutaanerusoq tassaavoq assigiimmik akeqartitsinermit aq-qissuusseqqinnerup kingunerisai.

Innaallagissamik aamma imermik atuinerlut assigiimmik akeqartitsinermit aq-qissuusseqqinnerup katiterlugit akigitinneqartunik appartitsinera katillugit 153 mio. koruuninik naleqarpoq. Tamatumunnga ilutigitillugu Nukissioffiit sullissinissamat isumaqatigiissumik isumaqatigiissuteqarpoq 72,3 mio. kr. taakkua kaaviiartitsinermit annaasaqaatit malunnaateqarlutartumik ikileriartippai. Tamanna ilutigalugu atuineq annertusisimavoq 15,8 mio. kr.-it nalinginik. Taamaattorli annertunerusumik tunisaqarneq Nuummiunerusoq pivoq, tamaani malunnaateqarpallanngitsumik akinik appaasoqarpoq. Nukissioffiit misissueqqissaarneranni inerniliunneqarpoq akigitinneqartunik appartitsineq nioqquteqarnermut imatut malunnaatilerujussuarmik sunniuteqarsimanngitsaq.

Kiassaanermik nioqquteqarneq 7 % missaannik annertusivoq 2017-imut naleqqiussilluni 23 mio. kWh. Akigitinneqartoq 1. septembari 2018-imi 9 % missaannik appartinneqarpoq, kisianni ilanngaaseereerluni 2018-imi 13,2 mio. koruuninik ukiup siulianit amerlanerusunik kiassaanermut kaaviiartitsisoqarpoq. Tamanna 2018-ip issinnerusimaneramik pissuteqarpoq, tassa 2017-imut aamma ukiunut siusinnerusunut qaninnernut naleqqiussilluni, tamatumalu kingunerisaanik nioqqutigineqartoq annertuneruvoq.

Taamatullu erngup aqqaataani qerisoornaveersaatinik nioqquteqarnermit isertitat amerlanerularput, kisianni isertitat assigiinngitsut allat annikillinerni aamma akiliutinik utertitsinerni aamma aqqusinermit qullernut tapiissutinik annikillisinneqalaartunik.

Sullissinissamat isumaqatigiissut matuma siuliani taaneqartoq kaaviiartitsinerup pingaarnernunngitsup annertunersaraa taannalu pilersinneqarpoq pisortat suliffeqarfiinut tapiissutit apparnerannik, tamakkununga ilanngullugit kommunit aamma suliffeqarfiit namminersorlutik oqartussat pigisaat tamakkua innaallagissamat aamma imermut aningaasartuutiminnik sipaaruteqarput aningaasat taakkua amerlaqataannik. Sullissinissamat isumaqatigiissut taanna ilanngaaseereerluni kaaviiartitsinerup allap annertunersaraa. Kaaviiartitsinerlut pingaarnernunngitsumut ilanngunneqassapput ingammik erngup aqqaataani illut tungaannut ikkusuinerit taakkua 2017-imi annertussusiat angunngilaat. 2018 isertitat 2,5 mio. koruuninut 2017-imut naleqqiussilluni ikinnerupput.

Nioqqutissiornermut nioqqutissanik atuinerlut annertunerusumik ilaapput innaallagissamik aamma kiassaanermut nioqqutissiornermit gasolie atorineqartoq 2018-imi 9,9 mio. koruuninut nalinganik 2017-imut sanilliussilluni apparpoq. Gasoliermut 2018 aningaasartuutit 176 mio. koruuninik annertussuseqarput 2017-imi 186 mio. koruuniusimallutik. Uuliap akia 2018-imi 7,5 %-imik ukiumut siulianut sanilliullugu appasinneruvoq. Tassa imaappoq ukiut taakkua marluk akornanni akigitinneqartut apparnerata

kingunerisaanik 14 mio. kr. missaannik sipaaruteqartoqarsimasooq uuliamillu atuineq annertunerularluni 4 mio. koruuninut missaannik aningaasartuuteqarneruffiusumik. Tamatumunnga nassuiaassut tassaavoq uuliamik atuineq annertunerusimannigilaq naak kiassaanermik aamma innaallagissamik annertunerusumik tunisisoqaraluartoq, tunisaqarneq annertunerusoq illoqarfinni imermit nukissioffiit akeqartitsinermit pisimammat.

Aningaasarsianut aamma sulisoqarnermut aningaasartuutit 2018-imi 12,8 mio. koruuninik 2017-imit amerlanerupput 7,9 % annertunerullutik, ukiumi siuliani 4,5 %-imik annikillisoqarsimalluni. Aningaasarsianut aningaasartuutit 7,6 mio. koruuninut amerlipput taakku assigalugu 5 %. Annertusinerannut pissutaasoq pingaarneq tassaavoq 2017-imit 2018-imut sulisut piffissaq tamakkerlugu sulisuusunik 14-inik amerleriansimanagerat, aammattaq sulisoqarnermut aningasartuutit allat 5,2 mio. koruuninik amerlisimallutik. 2018-imi pikkorissartitsinerlut aningaasartuutit ukiumut siulianit 2,4 mio. koruuninik akisunerupput. Sullisinut atorineqartut 2018-imi 1,7 mio. koruuninut ukiumit siulianit amerlanerupput, tamatumunnga pissutaavoq sullisinik allaanerusunik nutaanik atugaqalerneq. Taamatuttaaq sulissarsiornermut aningaasartuutit ukiumit siornaninut amerlanerupput katillugit 0,4 mio. kr.

Ingerlatsinerlut aningaasartuutit allat ilaatigut tassaasut sillimasiinerit, atorlut aamma illuutinik ingerlatsinerit 2018-imi 193,8 mio. koruuninut, 2017-imi 147,7 mio. kr. Taakkua qaffapput 46,1 mio. koruuninik assigalugu 31,2 %. Ingerlatsinerlut aningaasartuutit allat amerleriansimanagerat ilaatigut pissutaapput Nuummi innaallagissioffiit isaterinerlut 5 mio. koruuninut atorineqarsimanagerat, atorlut assakaasullinnut ingerlatsinerlut aningaasartuutit 2 mio. koruuninik ukiumit siulianit amerlanerupput, tamanna pissuteqarpoq iluarsaasinerit amerlanerit aamma akisunerit pisimammata aammattaq tamakkuninnga attartornerlut aningaasartuutit. Tamatumunnga ilanngullugu taaneqassaaq Sisimiuni anorisaatinik misileraaneq 4,4 mio. koruuninik annertussuseqartoq ingerlatsinerlut aningaasartuutitut ilanngunneqarput. Taamatuttaaq ataatsimut isiginnilluni nioqqutissiornerlut atorlut aq-qissuusinnerlut aamma aserfallatsaaliuinnerlut aningasartuutit qaffasinnerusimapput 2017-imit 13,7 mio. koruuninik. Siaruarternermut aq-qutit 4,7 mio. koruuninik ukiumit siulianit amerlanerusut atorlut iluarsaanneqarput, IT-mut tunngasut 5 mio. koruuninut missaannik amerlanerusunik aningasartuuteqarfiupput, ilaatigut IT-mut atorlut hardware taarsersorneqarnerannut aamma pitsannorsarneqarnerannut. Qorlortorsuarmi imermit nukissioffiit allineqarsinnaanerannut misissueqqaarnerlut 18,3 mio. koruuninut ingerlatsinerlut aningasartuutitut ilanngunneqarput, tassa misissueqqaarnerit paasinarsisimmassuk suliniunni sanaartornissamat tunngasut ajornartorsioffiitussasut, tamanna pissutigalugu suliniut eqqarsaatigeqqittariaqalerluni.

Iluarsaanerlut aamma aserfallatsaaliuinnerlut 2018-imi ingerlatsinerlut aningaasartuunut allanut 38 %-imik annertussuseqarput 2017-imi 36 %, allaffissorneq 20 %, 2017-imi 24 %-imik annertussuseqarluni kiisalu sillimasiinerit 8 %-imik 2017-imi 10 %-iullutik. Tamakku saniatigut eqqartuusissuserisunut, kukkunerisuisunut, uuttuutitut allanullu aningaasartuuteqarpoq.

Nalikillilinerit aamma nalinik appartitsinerit 2018-imi 127,0 mio. koruuninik annertussuseqarput tamatumala assigaa 115 mio. koruuninik ikilinerat

2017-imut naleqqiussilluni affaannangorlutik. Ikileriarnerannut pissutaaneruvoq 1. januaari 2018 sanaartukkat naliliutit nalingisa appartinneqarnerat assigiimmik akeqartitsinermik aqqiussuseqqinnermut atatilugu nalinik appartitsinissamik misissuisoqarnera. Nalinik appartitsinissamik misissuinerup kinguneraa sumiiffinni naliliutit 1,6 mia. koruunit nalingannik appartitsineq, taakkua akigitinneqartut nutaat appasinnerusut tunngavigalugit imminnut akilersinnaanngimmata. Nalinik appartitsineq namminerisamik aningaasaatinut attuumassuteqartillugu allanneqarpoq 2018-imilu nalikilliliinerit ikilinerannut 106 mio. koruunit missaannik suniuteqarluni.

Ernianut aningaasartuutit 2018-imi 85,4 mio. koruuninik naleqarput 2017-imut naleqqiussilluni 7,5 mio. koruuninik ikinnerulerlutik, assigaat 8 %. Ikilinerannut pissutaavoq taarsigassarsianik pisoqqanik, taarsigassarsianut nutaanut sanilliussilluni, qaffasinnerusunik ernialinnik akilersuineq aamma taarsigassarsiat pisoqqat erniaannit appartitsineq.

Akiitsoqartut katillugit 2018-imi 129,6 mio. koruuninik naleqarput 2017-imut naleqqiussilluni 19,9 mio. koruuninik ikileriarlutik, tamatuma assigaa

13,3 %-imik ikilinerat. Ikilinerannut ilaatigut pissutaavoq 2018-imi kaavii-aartinneqartut 2017-imut (7 %) naleqqiussilluni ikinnerunerat tamannalu akigitinneqartut appartinneqarnerannit pissuteqarpoq. Pisassareriikkat ullormi kisitsiffiusumi 22,9 mio. koruuninik 2018-imi amerlipput 2017-imi 12,7 mio. koruuniullutik. Amerlissutaasoq sullittakkani angisuuni ataasiakkaaniippoq taakkualu sulii akiliisnaassuseqarput.

Aningaaserivimmi uninngasuutit 2018-imi 8,6 mio. koruuniupput 2017-imi 15,1 mio. koruuniullutik. 2018-imi aningaasanik tigusinnaanermut pisinnaatitaaffik 24,8 mio. kr. 2017-imi tassaalluni 25,6 mio. kr. Taamaallilluni katillugit aningaasat tigorianaanaat 7,3 mio. koruuninik apparput.

Oqimaaqatigiissitsineq 2018 naanerani ataatsimut 3,0 mia. koruuninik anertussuseqarpoq ukiumi siuliani 4,6 mia. kr. Nunatta Karsianut ilanngaa-seereerluni akiitsut 1,5 mia. kr. 2017-imi aamma taamaappoq, kiisalu namminerisamik aningaasaatit 1,4 mia., kr. 2017-ip naanerani 3,0 mia. kr. anertussuseralugu. Namminerisamik aningaatit ikilerinerannut tunngaviuvoq sanaartukkat naliliutit namminerisamik aningaasaatitigut nalingisa appartinneqarnerat, soorlu tamanna matuma siuliani taaneqareersoq.

Qaqortumi
innaallagissiorfik
kiassaateqar-
fiutaatigisoq

Naatsorsuusiortnermi periuseq atorineqartooq

Ukiuoorutimik naatsorsuutit saqqummiunneqarput Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfutaasa nammineertit naatsorsuusiortarnerat pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 24, 22. december 2017-imeersoq naapertorlugu. Taamaattumik naatsorsuusiortnermi periuseq atorineqartooq ukiunut siuliunut naleqqiussilluni allanngorpoq, kiisalu nalunaarutip nutaap Nukissioffiit pisussaaffilerpaat danskit Ukiuoorutimik Naatsorsuusiortarnek pillugu inatsisaat naapertorlugu naatsorsuuti-minik saqqummiussisallissasoq, tamatumunnga ilanngullugu naatsorsuusiortnermi inissisimaffimmi suliffeqarfiit C-mit inissisimasutut aalajangersakkat naapertorlugit, tamatumani mianeralugit, Nukissioffiit tassaasut pisortat suliffeqarfutaattut pilersuinerimik ingerlatsisoq akigitinneqartu-nik politikikkut aalajangersaasarnermut attuumassuteqartooq.

INUIAQATIGIINNUT AKISUSSAAQATAANEQ PILLUGU NALUNAARUSIORTARNEQ

Ukiuoorutimik naatsorsuusiortarnek pillugu inatsimmut ikaarsaariarnerup kinguneraa, Nukissioffiit inuiaqatigiinnut akisussaaqataaneq pillugu, CSR-imik aamma taaneqartartooq, nalunaarusiortarnerimik annertusisitsinera.

NAATSORSUUSIORTNERMI PERIUTSIP ATORINEQARTUP ALLANNGORNERA

Naatsorsuusiortarnermi periutsip nutaap pigisat nalillit nalilerneqartarnerannut tunngatillugu piumasaqaatit annertusitippai, "Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfutaasa nammineertit naatsorsuusiortarnerat pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 24, 22. december 2017-imeersumut" naleqqiussilluni. Suliffeqarfiup naatsorsuusiortnermini periuseq atugaa allanngorpoq, tassa sanaartukkat pigisat nalingisa nalilerneqartarnerannut tunngatillugu. Taamaattumik Nukissioffiit sanaartukkani ataasiakkaanik sumiiffiit ataasiakkaarlugit naliliutit nalingisa qanoq naleqarnerat pillugu nalilersuitsivoq, tamanna uunga attuumassuteqarpoq sanaartukkat aningaasanik isertitsissutaasinnaanerant annikillisinneqarnerant assigiimmik akeqartitsinerimik aqqiussusseqqinnermut atasumik, soorlu immikkoortumi Assigiimmik akeqartitsinissamut aqqiussusseqqinnerup kinguneri pillugit nassuaatigineqartooq qupp. 30-31-imi. Allannguut taanna naatsorsuusiortnermi periutsimi atorineqartumi naatsorsuutinut sunnuteqarnerpaajuvoq, allannguutillu kingunerisimavaa sanaartukkani naliliutit pigisat 1,6 mia. koruuninik nalingisa appartinneqarnerat, kiisalu nalikilliliinerit 106 mio. koruuninik ikinnerulerlutik. Tamatuma saniatigut takuuk immikkoortooq Naleqqussaalluni iliuuseqarneq, siunissami periusisamut tunngatillugu.

PIGISAT NALILLIT PILLUGIT 1. JANUAARI 2018-IP KINGORNA ILIUUSEQARNEQ

Naatsorsuusiortarnermi periutsimi atorineqartumi Ukiuoorutimik naatsorsuusiortarnermut inatsimmi aalajangersakkanut nuunnermi allannguutit allap kingunerisaa tassaavoq, sanaartornermut aningaasaliissutit qaammanni tassani naliliutit atorineqalerfigisaani piviusunngortinneqartussanngornerat, tamatumalu kingornatigut nalikilliliinerit qaammammi tulliuuttumi aallartissallutik. Manna tikillugu sanaartukkanut aningaasartuutit ukiumi atorineqalerfianni ukiup naanerani piviusunngortinneqartar-lutik, nalikilliliinerillu aallartittarlutik ukiup tulliuuttup aallartinnerani. Ta-

matuma saniatigut takuuk immikkoortooq qupp. 52-imiittoq sanaartukkani naliliutit aamma naliliutit sanaartugaanngitsut.

NALEQQUSSAALLUNI ILIUUSEQARNEQ

Ukiumi pineqartumi ilanngaaseereerluni kaaviaartitanit angusat +/- 2,5 procentiuppata, taava tamatumani piumasaqaataavoq pigisat nalillit nalingisa apparnernit misissuinissaq tassa suliffeqarfiup sanaartukkani pigisaanik tamanik sumiiffiit ataasiakkaarlugit aamma sanaartukkat immikkoortillu-git ataasiakkaarlugit, tassani paasinianeqassaaq sanaartukkat sorliit naleq-qussaalluni iliuuseqarnermut pissutissaqartitsinersut. Naatsorsuinermi sulif-feqarfiup aningasartuutai aamma suliffeqarfiup kaaviaartitsinera tamak-kerlugit ilanngunneqassapput. Taamaallaat iluarsivigineqassapput sana-neqarsimanermikkut allanngorsimasinnaasut aammattaq pisut immikkut iluinnartut, piffissarlu tamakkerlugu atuutussaannngitsutut isigineqartut.

Naleqqussaalluni naatsorsuinermi aallaavigalugu malinneqartooq tassaavoq "Innaallagissamut, imermut ataatsimoorumillu kiassarnermut il.il. akigitit aalajangersaasarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 22, 22. december 2017-imeersoq", tassani kapitalit 3-mit 7-imut Nukissioffiit nioqqutissiornermut aningaasartuutaanut aamma ag-guaassinerimut naatsorsuutaanut tunngatillugu naatsorsuineq. Nioqqutis-siornermut aningaasartuutit ukiuni 3-ni kingullerni agguaqatigiissillugit naatsorsorneqassapput.

Sanaartukkani nioqqutissiornermut atorineqartumi ataasiakkaani nioqqutissiornermut aningaasartuutit aamma nioqqutissiat immikkoortitkat agguaqatigiissitsilluni akigitinneqartut piviusut aallaavigalugit sanaartukkat nioqqutissiornermut atorineqartup kaaviaartitsinnaassusianut sannillunneqartarput. Taamatuttaaq agguaqatigiissitsilluni akigitinneqartut aqqiussuussinerim allanngortoqarsinnaanerant naleqqussarneqartarput, soorlu sullissinissamut isumaqatigiissummut tunngasumik akiliutit allanngornerant, taanna akigitinneqartut qaffannerattut ilanngunneqartarpoq.

Suliffeqarfiup sanaartugaatai nioqqutissiornermut atorineqartut sinneqartooruteqarfusartut tamarmik sanaartukkanut nioqqutissiornermut atorineqartunut amigartooruteqarfusunut tapiissutit isigineqartarput. Tamatumani pineqarpoq ukiuni kingullerni 3-ni agguaqatigiissitsineq matuma siuliani periuseq nioqqutissiornermut aningaasartuutit tunngatillugu atorineqartooq nikingatinngagu assigalugu.

Taamaaliornikkut naatsorsuutit saqqummiunneqassapput sumiiffinnut ataasiakkaanut aalajangersarneqartut aamma tassani nioqqutigisat suusutsimikkut agguarneqarsimallutik, tamatuma takutippaa Nukissioffiit sumi sinneqartooruteqarnerisut imaluunniit amigartooruteqarnerisut, ukiumi pineqartumi naatsorsuutit aamma ukiuni siuliini marlunni naatsorsuutit tunngavigalugit. Agguassinerimut naatsorsuutit ilanngussatut ilanngunneqarput.

Imaattoqarpat ukiut pingasut ingerlanerini ingerlatsinerit sinneqartooruteqarfusut aamma amigartooruteqarfusut akornanni oqimaqatigiittoqarluni, ukiumi naatsorsuutit angusat +/-2,5 %-ip iluaniittutut paasil-lugu, tassani agguaqatigiissitsilluni ilanngaaseereerluni kaaviaartitsiner-mi, taava naliliutit nalingisa apparsimanerat pillugu misissuisoqassanngilaq imaluunniit sanaartukkat naliliutit naleqqussarneqassanngillat.

Taamaaliornikkut suliffeqarfiup sanaartukkat nioqqutissiornerminut atu-gai qitiutinneqassapput suliffeqarfiup aaqqissuusaaanikkut aningaasanik isertitaqarnissamut piginnaasaanut aamma aaqqissuusaaanikkut aningaa-sartuutaasa qaffasissusianut.

NALINIK APPARTITSINERIT ILIUSEQARFIGINEQARNERAT

Amigartoorutit matuma siuliani taaneqartutut amerlaneruppata tamatu-ma kingunerissavaa sumiiffinni amigartooruteqarfiusuni sanaartukkanik pigisanik nalilinnik appartitsineq tamannalu naatsorsuutitigut angusanut sunniuteqassaaq.

NALINIK QAFFATSITSINERIT ILIUSEQARFIGINEQARNERAT

Sinneqartoornep matuma siuliani naatsorsuutitigut angusat inissisimaf-fiannit annertunerup kingunerissavaa, pigisat nalillit nalingannik misissui-neq 2018-ip aallartinnerani naleqqussarneqartut aamma naatsorsuutitunut allanneqarsimanagerat tunngavigalugu naleqarnerusutut paasinarsimasut, taakua nalingat qaffatsinneqassaaq pisiarineranni nalingat tikillugu. Nalinik qaffatsitsineq ingerlanneqassaaq nalikilliliinerup sunniutaata katillugit amigartooruteqarnissamik kinguneqannginnissaa angutserlugu, aamma 2018-ip aallartinnerani nalinik appartitsineq tamatuma qaangissanngilaa.

Sanaartukkanut aningaasaliissuteqarnerit siusinnerusukkut appartinne-qarsimasunik nalinik qaffatsitsinerit aamma utertitsinerit ingerlanneqas-sapput nalinik appartitsinerit ingerlanneqarsimasunik naleqqussaarner-tut, taakkualu naatsorsuutitigut angusat nalunaarsorneqarnerannut sun-niuteqassanngillat.

NAATSORSUUTINUT ILANNGUSSISARNEQ NALILIISARNERLU ATAATSIMUT ISIGALUGIT

Isertitat naatsorsuutitigut angusat nalunaarsornerannut ilanngunne-qartarput isertitarineqarnerannut ilutigitiillugu. Taamatuttaaq aningaasaar-tuutit, ukiumi pineqartumi isertitarisassat anguniarlugit atorneqarsimasut, taakkununga ilanngullugit nalikilliliinerit aamma nalinik appartitsinerit aammattaq utertitat kisitsisinik naatsorsuutitigut missingiinerit allan-gornerisa malitsigisaanik pisuusut, siusinnerusukkut naatsorsuutitigut angusat nalunaarsornerannut ilanngunneqartartut maleruaqqusat matu-maniittut atuuttut naapertorlugit.

Pigisat nalillit oqimaatigiissitsinerit ilanngunneqartarput ilimagine-qarsinnaappat siunissami pisussat kingunerisaanik aningaasaqarnikkut suliffeqarfimmu iluaqutaasinnaanerit, aammalu pigisap nalillip nalinga tutsuiginartumik nalilerneqarsinnaappat.

Pisussaaffiit oqimaatigiissitsinerit ilanngunneqartarput ilimagineqar-sinnaappat siunissami tamanna suliffeqarfiup aningaasaqarniarnermigut iluaqutigisassai ilanngarneqassasut, aamma pisussaaffiup nalinga tutsui-ginartumik nalilerneqarsinnaappat.

Ilanngussinermit siullermi pigisat nalillit aamma pisussaaffiit pisiarineqar-neranni akiviit tunngavigalugu nalilerneqartarput. Ilanngussinerup siullip kingornatigut naliliutit aamma pisussaaffiit nalilerneqartarput naatsorsu-

tini kisitsisit ataasiakkaat pillugit matuma kingulianiittuni nassuiaatigine-qartutut.

Ilanngussinermit aamma naliliinermit annaasaqaatit aamma nalorninar-tor-siorfiusinnaasut siumut takorloorneqarsinnaasut isiginiarneqartarput, uki-umoortumik nalunaarusiap suliarineqannginnerani takuneqarsinnaasut, kiisalu pissutsit taamaannerat imaluunniit taamaannginnerat ullormi oqi-maaqatigiissitsinerup suliarineqarfiani tamanna uppersisimappassuk.

Pigisat nalillit sanaartugaanngitsut aamma sanaartukkanik pigisat nalillit tigussaasut naatsorsuutitigut nalingi ukiut tamaasa misissorneqartarput, taamaaliornikkut aalajangerniarlugu nalingisa apparnissaannut ilimanar-toqarnerisooq, tassa nalinginnaasumik nalikilliliinerup ersersinneqartarput saniatigut.

ILANNGAASEEREERLUNI KAAVIAARTITAT

Ilanngaaseereerluni kaaviaartitanut ilaapput tunisat pisisartunut akiligas-siissutitigineqarsimasut, aammattaq kaaviaartitsinerit pingaarnermut at-tuumassuteqanngitsut, tassaasut sullissinissamik isumaqatigiissut tunngavi-galugu akilerneqartut, akitsuutit aamma kaaviaartitsinermit allameersut.

IMMIKKUT ITTUMIK INISSITAT

Immikkut ittumik inissitanut ilaapput isertitat aamma aningaasartuutit tassaasut pisut suliffeqarfiup nalinginnaasumik ingerlatsineranut attuu-massuteqanngitsumik pilersimasut, taamaattumillu uteqqiattumik pisa-rnissaat naatsorsuutitigineqarsinnaanatik.

SANAARTUKKANIK PIGISAT NALILLIT AAMMA PIGISAT NALILLIT SANAARTUGAANNGITSUT

Sanaartukkanik atortuulersitsinermit ileqqooq pingaarneq tassaavoq, sa-naartukkat atulerneqartut isigineqassapput qaammammi tassani ator-neqalerfiini, tamatumalu kingornatigut nalikilliliineq aallartittarpoq.

Sanaartukkat misilittaalluni suliniutit isigineqartut, sanaartukkat aningaasaliiffiusut piffissami atorneqalerfimminni imminnut akilersinnaa-sumik ingerlanngitsut, aningaartuutit ilanngunneqartarput.

Atortut assakaasullit aamma pequtit nalikillilerneqarnerat aallartittarpoq pisaarineqarnerannit qaammatip tullianit.

Iluutit aamma sanaartukkat qanoq sivisutigisumik atorneqarsinnaanerannut ilimagisat naapertorlugit nalikillilerneqartarput.

Atortut IT-mut tunngasut pisiarineqartut nalinginnaasumik aningaasartuu-tinut ilanngunneqartarput, imaanngippat takku IT-mi suliniummot ataatsi-moortumut annertunerusumut ilanngunneqarsimallutik ilimagineqarsin-naappallu ukiuni arlaqarnerusuni atorneqarnissaat, taamaattoqartillugu pigisanut nalilinnut sanaartugaanngitsunut ilanngunneqartarput.

Ukiut tamaasa assigiimmik nalikilliliisoqartarpoq tamatumunnga tunnga-viusarpoq pigisat nalillit piffissami qanoq sivisutigisumik atorneqarsinna-

anerat tunngavigalugu nalileereerq:

Illuutit aamma

sanaartukkat siaruarternermut aqquutit ilanngullugit:

Angallannermut atortut aamma maskiinat:

IT-mi suliniutit aamma ERP-software:

ukiut 5 - 80

ukiut 4 - 10

ukiut 3 - 5

Pigisat naliliutit 50.000 koruunit ataallugit pisiarineranni nalillit ukiumi pisiarineqarfianni naatsorsuutit tamakkerlugit aningaasartuutit ilanngunneqartarput.

NIOQQUTISSAT NIOQQUTISSIORNERMUT ATUGASSAT UNINNGASUUTIT

Nioqqutissat nioqqutissiornermut atugassat uninngasuutit pisiarineqarnerini akiviati tunngavigalugit nalilerneqartarput, tassani atorineqartarpoq agguaqatigiissitseriaaseq tikisinnissaannullu aningaasartuutit ilanngunneqartarlutik, taamaattoorli orsussa q uningasuutigineqartoq ilanngunnagu. Tamakku pisiarinerini akiviati tunngavigalugu nalilerneqartarput. Akinik appartitsinerini tunineqarnerani ilanngaaseereerluni nalinga tunngavigineqartarpoq, taanna pisiarinerani akianit appsinnerugaangat.

Orsussa q aamma kingoraartissamaatit uninngasuutit toqqortat nalilerneqarneranni ilaatinneqarput, tak. nioqqutissiornermut atugassat uninngasuutit pillugit nassuiaat.

NIOQQUTEQARNERMI PISASSARERIIKKAT

Nioqquteqarnermi pisassareriikkat nalingat aalajangerneqartarpoq nalianni inissillugu tassannga ilanngaatigineqartarpoq annaasaqaateqarsinnaanermut sillimmatit illuartitat. Annaasaqaateqarsinnaanermut iluartitat nalunaarsorneqartarput pisassareriikkanik ataasiakkaanik imikkut nalilersuineq tunngavigalugu.

ANINGAASAT KAAVIAARNERISA NALUNAARSORNEQARNERAT

Aningaasat kaaviiarnerisa nalunaarsornerat saqqummiunneqarpoq periuseq toqqaannangitsoq naapertorlugu aningasallu kaaviiarnerannit takutinneqarput ingerlatsiner-mut, aningasaliissuteqarnermut aamma aningaasalersuiner-mut tunngasut, aammattaaq suliffeqarfiup ukiup aallartinnerani aamma naanerani aningaasaatai tigorianaat.

Aningaasat kaaviiarnerat ingerlatsiner-mut tunngasut naatsorsorneqarput ingerlatsiner-mi naatsorsuutit angusat ingerlatsiner-mut allatat aningaasaanngitsut, ingerlatsiner-mut aningaasatit allannguutaat aammattaaq Namminersorlutik Oqartussanit ingerlatsiner-mut tapiissutit naatsorsuutit inernerannit ilanngunneqarsimannngitsut iluarsiisutigalugit.

Aningaasat kaaviiarnerat ingerlatsiner-mut aningaasalersuiner-mut tunngasunut ilaapput naliliutinik sanaartukkanik aamma naliliutinik sanaartugaanngitsunik pisiner-mut aamma tunisaqarner-mut atatillugu akiliutigineqartut.

Aningaasat kaaviiarnerat ingerlatsiner-mut aningaasalersuiner-mut tunngasunut ilaapput taarsigassarsiat, taarsigassarsianut ernialersukkanut naafferartumik akiliutit aamma Namminersorlutik Oqartussani aningaasani tigusinnaanermik piginnaatitaaffiup allannguutaa.

Aningaasat tigorianaat tassaapput suliffeqarfiup aningaaserivimmi uninngasuutai aamma aningaasat karsiniittut.

KISITSISIT NAJOQQUTASSAT

Kisitsisit najoqqutassat Den Danske Finansanalytikerforeningip "Anbefalinger og Nøgletal" ilitersuutai tunngavigalugit suliarineqarput. Innersuusutigineqarpoq kisitsisit pingaarnerit aamma najoqqutassat allattorsimaffiat kisitsisinik najoqqutassanik ataasiakkaanik naatsorsueriaatsimut tunngatillugu.

Kisitsisinut najoqqutassanut kisitsiner-mut atorineqartartut (formelit):

Aningaasaatit : Ingerlatsiner-mi angusat kaaviiartitsinerup sinneqartoortit katinnerata agguaqatigiissinnera %-nngorlugu sunniutaat

Akisiisinaas- : Namminersamik aningaasaatit kaaviiartitsinerup suseqarneq katinnerata agguaqatigiissinnera %-nngorlugu

Naatsorsuutitigut angusat nalunaarsorneqarnerat

(1.000 kr.)	2018	2017
Ilanngaaseereerluni kaaviiartitat		
Innaallagissamik nioqquteqarneq	433.897	547.937
Imerk nioqquteqarneq	71.372	88.975
Kiassaanermik nioqquteqarneq	168.379	160.068
Kiammik sinneruttumik nioqquteqarneq	317	430
Ilanngaaseereerluni kaaviiartitsineq alla	107.936	38.716
Ilanngaaseereerluni kaaviiartitat katillugit	781.901	836.126
Nioqqutissat nioqqutissiornermi atukkat	(196.159)	(204.457)
Matusissutissat	585.742	631.669
Aningaasartuutit aalajangersimasut		
1 Sulisoqarnermut aningaasartuutit	(174.927)	(162.076)
Aningaasartuutit aalajangersimasut allat	(193.842)	(147.674)
Aningaasartuutit aalajangersimasut katillugit	(368.769)	(309.750)
Erniat nalikilliliinerillu pitinnagit angusat	216.973	321.919
Naliliutinik nalikilliliinerit nalinillu appartitsineq	(126.987)	(241.944)
Erniat il.il. pwinnagit angusat	89.986	79.975
Erniat		
Sanaartukkanut akiitsunut erniat	(85.308)	(93.038)
2 Erniat allat, ilanngaaseereerluni	(87)	173
Erniat katillugit	(85.395)	(92.865)
Immikkut inissitat pinnagit angusat	4.591	(12.890)
3 Immikkut inissitat, ilanngaaseereerluni	0	0
Ukiumi pineqartumi angusat	4.591	(12.890)
Naatsorsuutitigut angusat nuunneqartut	4.591	(12.890)

Oqimaaqatigiissitsineq

Pigisat nalillit

(1.000 kr.)	2018	2017	
Sanaartukkanik pigisat nalillit			
Sanaartukkanik pigisat tigussaangitsut			
4	Qarasaasiani programmit (software)	1.451	16.025
5	Software ineriartortinneqartut	0	0
	Naliliutit tigussaangitsut katillugit	1.451	16.025
Sanaartukkanik pigisat tigussaasut			
6	Illuutit aamma sanaartukkat	2.681.542	4.214.121
7	Sanaartukkat sulii sanaartorneqartut	69.998	88.733
8	Assartuinermit atortut aamma pequtit	21.761	17.649
	Sanaartukkanik pigisat tigussaasut katillugit	2.773.301	4.320.503
	Sanaartukkanik pigisat nalillit katillugit	2.774.752	4.336.528
Kaaviiartitsinermit naliliutit			
Nioqutissat nioqutissiornermit atugassat			
9	Quersuarni uningasuutit	83.297	75.752
	Nioqutissat uningasuutit katillugit	83.297	75.752
Pisassareriikkat			
10	Tunisaqarnermit aamma sullissinermit pisassareriikkat	129.606	149.493
	Landskarsimit pisassareriikkat	24.766	25.553
11	Pisassareriikkat allat	324	584
	Piffissamut killilerlugit inissitat	0	0
	Pisassareriikkat katillugit	154.696	175.630
Aningaasat tigoriaannaat			
	Pigisat tigoriaannaat	8.603	15.086
	Kaaviiartitsinermit naliliutit katillugit	246.596	266.468
	Pigisat nalillit katillugit	3.021.348	4.602.996

Oqimaaqatigiissitsineq

Akiitsut

(1.000 kr.)	2018	2017
Namminerisamik aningaasaatit		
Aningaasaliissutit aalajangersimasut	37.160	37.160
12 Sanaartukkanik pigisat nalinginik iluarsiiissutit	905.940	2.530.974
13 Angusat nuunneqartut	433.084	428.494
Namminerisamik aningaasaatit katillugit	1.376.184	2.996.628
Akiitsut akisussaaffigisat		
Akiitsut sivisuumi akilersugassat		
14 Akiitsut sivisuumi akilersugassat	1.479.960	1.466.439
Akiitsut sivisuumi akilersugassat katillugit	1.479.960	1.466.439
Akiitsut sivikitsumi akilersugassat		
14 Akiitsut sivisuumi akilersugaat ilaat sivikitsumi akilersugaat	64.880	60.480
Nunatta Karsianut akiitsut allat	0	0
Sulinngiffeqarnersiutit aamma aningaasarsiat akiligassat	20.246	21.182
Nioqqutissanik aamma sullissinernik pisisarfiit	58.288	43.616
Akiitsut allat	21.790	14.651
Piffissamut aalajangersimasumut inissitat	0	0
Akiitsut sivikitsumi akilersugassat katillugit	165.204	139.929
Akiitsut katillugit	3.021.348	4.602.996
15 Pisussaaffiusinnaasut aamma isumaqatigiissuteqarnikkut pisussaaffiit		

Aningaasat kaaviiarnerisa nalunaarsornerat

	(1.000 kr.)	2018	2017
	Ukiumi pineqartumi angusat	4.591	(12.890)
	Sanaartukkanik nalilinni nalikilliliinerit nalinillu appartitsinerit	126.987	241.944
	Ingerlatsinermut aningaasaatit allannguutaat	33.475	1.635
16	Ukiumi pineqartumi ilanngaaseereerluni	0	13.712
	Ingerlatsinerup aningaasanut tigorianaannut sunniutaa	165.053	244.401
	Sanaartukkanik nalilinnik pisineq	(190.466)	(141.517)
	Sanaartukkanik nalilinnik tunisaqarneq	222	233
	Aningaasaliissuteqarnerup aningaasanut tigorianaannut sunniutaa	(190.244)	(141.284)
16	Taarsigassarsiat piffissami sivilu akilersugassat pissarsiarineqartut	78.400	60.000
16	Taarsigassarsianut sivilu akilersugassanut akilerneqartut	(60.479)	(129.821)
16	Aningaasanik tiguisinnaatitaanerup allannguutaat	787	(54.851)
	Aningaasaliissuteqarnerup aningaasanut tigorianaannut suniutaa	18.708	(124.672)
	Ukiumi pineqartumi aningaasanut tigorianaannut katillugit sunniutaasoq	(6.483)	(21.555)
	Aningaasat tigorianaanaat 1. Januaari	15.086	36.641
	Aningaasat tigorianaanaat 31. Decembari	8.603	15.086
	Aningaasanut tigorianaannut ilaapput:		
	Karsimi uninngasuutit	1	1
	Aningaaserivimmi uninngasuutit	8.602	15.085
	Aningaasat tigorianaanaat katillugit	8.603	15.086

Nassuiaatit

(1.000 kr.)

2018

2017

1	Sulisoqarnermut aningaasartuutit		
	Nukissiorfiit ingerlaavartumik pensionisianik akilersuinissaminut pisussaaffeqanngilaq.		
	Sulisoqarnermut aningaasartuutit imatut immikkoortiterneqarsinnaapput:		
	Qaammammusiat aamma aningaasarsiat	161.811	155.448
	Sulisoqarnermut aningaasartuutit allat	17.483	12.154
	Sanaartornermi suliassanik nammineq suliaqarneq	(4.367)	(5.526)
	Sulisoqarnermut aningaasartuutit katillugit	174.927	162.076

Direktionimut akissarsiat sooraarnerussutisiassat il. il. ilanngullugit

1.209

1.061

Nukissiorfiit 2018-imi qaammammusiallit aamma nalunaaquttap akunnermusiallit 388-it piffissaq tamaat sulisuusutut (ukiumut suliffiusumut naatsorsorlugit) sulisorivai, 2017-imili 374-iullutik.

2	Erniat allat, ilanngaaseereerluni		
	Erniat isertitat aningaaseriviit	0	0
	Erniat akilikkat Landskarsi	0	420
	Erniat akilikkat aningaaseriviit	(32)	(181)
	Erniat akilikkat assigiinngitsut	(55)	(66)
	Immikkut ittumik inissitat, ilanngaaseereerluni	(87)	173

3	Immikkut ittumik inissitat, ilanngaaseereerluni		
	Ukioq 2018 aamma 2017-imi immikkut ittumik inissitaqanngilaq. 2016-imi 2,3 mio. koruuninik aningaasartuuteqarpoq		
	Immikkut ittumik isertitat	0	0
	Immikkut ittumik aningaasartuutit	0	0
	Immikkut ittumik inissitat katillugit	0	0

(1.000 kr.)

2018

2017

4	Pigisat naliliutit sanaartugaangitsut		
	Pisierineranni nalingat		
	Ukiup aallartinnerani	44.317	39.723
	Ukiup aallartinnerani iluarsissut	0	(550)
	Ukiumi pineqartumi ilassutit	0	5.144
	Ukiumi pineqartumi ilanngaaitit	0	0
	Pisierinerini nalingi ukiup naanerani	44.317	44.317
	Nalikilliliinerit aamma nalinik appartitsinerit		
	Ukiup aallartinnerani nalikilliliinerit	(28.291)	(15.591)
	Ukiumi pineqartumik nalikilliliinerit	(14.575)	(12.701)
	Nalikilliliinerit utertitat ukiumi ilanngaataasunit	0	0
	Ukiup naanerani nalikilliliinerit aamma nalinik appartitsinerit	(42.866)	(28.292)
	Naliliussatut allanneqartut 31. decembari killigalugu	1.451	16.025

5	Pigisat nalillit sanaartugaangitsut ineriartortinneqartut		
	Ukiumi pineqartumi nammineq suliaqarnermut ilanngunneqartut 0 kr. 2017-imi nammineq suliarineqartut 0 korduuniupput, katillugit ilanngunneqartunit 3,2 mio. korduuninit.		
	Pisierineranni nalingat		
	Ukiup aallartinnerani	0	1.950
	Ukiumi pineqartumi ilassutit	0	3.194
	Sanaartukkat suliaralugit naammassineqartut	0	(5.144)
	Naliliussatut allanneqartut 31. decembari killigalugu	0	0

Nassuiaatit

(1.000 kr.)	2018	2017
6 Illuutit aamma sanaartukkat		
Pisierinerini nalingi katillugit		
Ukiup aallartinnerani	7.073.059	7.044.428
Ukiup aallartinnerani iluarsiissut	0	(1.908)
Ukiumi pineqartumi ilassutit	199.684	82.273
Ukiumi pineqartumi ilanngaait	(15.401)	(51.735)
Ukiup naanerani pisierinerini nalingi katillugit	7.257.342	7.073.058
Nalikilliliinerit aamma nalinik appartitsinerit		
Ukiup aallartinnerani nalikilliliinerit	(2.858.937)	(2.685.228)
Nalinik appartitsineq, ukiup aallartinnerani iluarsiissut	(1.625.034)	0
Ukiumi pineqartumik nalikilliliinerit	(106.103)	(216.832)
Nalikilliliinerit nalinik appartitsinerit utertitat ukiumi ilanngaataasunit	14.274	43.123
Ukiup naanerani nalikilliliinerit aamma nalinik appartitsinerit	(4.575.800)	(2.858.937)
Naliliussatut allanneqartut 31. decembari killigalugu	2.681.542	4.214.121
7 Sanaartukkat suli sanaartorneqartut		
Ukiumi pineqartut ilassut 207,5 mio. kr. nammineq suliarisanut ilaavoq 4,4 mio. kr. 2017-imi nammineq suliarisat naleqarput 5,5 mio. kr. katillugit ilassutaasunit 144,0 mio. koruuniusunit.		
Pisierinerini nalingi katillugit		
Ukiup aallartinnerani	88.733	37.619
Ukiup aallartinnerani iluarsiissut	0	(34)
Ukiumi pineqartumi ilassutit	207.475	143.979
Sanaartukkat naammassineqartut	(199.684)	(81.530)
Sanaartukkat naammassineqartut ingerlatsinermut ilanngunneqartut	(26.526)	(11.301)
Naliliussatut allanneqartut 31. decembari killigalugu	69.998	88.733

(1.000 kr.)	2018	2017
8 Assartuinnermi atortut aamma pequtit		
Pisiarinerini nalingi katillugit		
Ukiup aallartinnerani	76.526	71.487
Ukiup aallartinnerani iluarsiissut	0	0
Ukiumi pineqartumi ilassutit	9.517	7.393
Ukiumi pineqartumi ilanngaaitit	(3.348)	(2.354)
Ukiup naanerani pisiarinerini nalingi katillugit	82.695	76.526
Nalikilliliinerit aamma nalinik appartitsinerit		
Ukiup aallartinnerani nalikilliliinerit	(58.877)	(57.201)
Ukiumi pineqartumi nalikilliliinerit	(5.405)	(4.030)
Nalikilliliinerit utertitat ukiumi ilanngaataasunit	3.348	2.354
Ukiup naanerani nalikilliliinerit aamma nalinik appartitsinerit	(60.934)	(58.877)
Naliliussatut allanneqartut 31. decembari killigalugu	21.761	17.649
9 Nioqutissat nioqutissiornermut atugassat uninngasuutit		
Orsussaq	26.987	26.999
Uulia perrassaat	4.030	4.025
Kingoraartissat aamma atortussiat iluaqutissat	52.280	44.728
Katillugit	83.297	75.752
10 Tunisaqarnermi aamma sullissinermi pisassareriikkat		
<p>Ilanngaaseereernani kisitsit 136,6 mio. koruunit 7,0 mio. koruuninik aaqqiivigineqarput akiligassallit akiligassaminnik akiliinissamut ilimananngitsut annaasaqarfiginissaannut matusissutissanut.</p> <p>Iluarsiissut akiligassallit akiligassaa pisoqaanerpaat kisitsisitaasa katinnerannit ilanngaatigineqarpoq.</p>		
Pisoqaassusiisa immikkoortiterneqarnerat		
Ullut 0 - 30	106.648	136.795
Ullut 30 - ukiup affaanut	14.780	5.708
Ukiup affaanit - ukiumut ataatsimut	3.534	2.867
Pisoqaanerit	4.644	4.123
Katillugit	129.606	149.493
11 Pisassareriikkat allat		
<p>Allanneqartoq "Pisassareriikkat allat" taakku tassaanerupput qularnaveequsiissutit akilerneqarsimasut.</p>		

Nassuiaatit

(1.000 kr.)	2018	2017
12 Sanaartugaatit nalinginik iluarsissuteqarneq		
1998	1.831.067	1.831.067
2004	742.294	742.294
2005	(36.438)	(36.438)
2006	7.851	7.851
2007	(14.594)	(14.594)
2008	4.682	4.682
2009	2.882	2.882
2011	(6.770)	(6.770)
2018	(1.625.034)	0
Katillugit	905.940	2.530.974

13 Naatsorsuutitigut angusat nuunneqartut		
Ukiuni siuliini nuunneqartut	428.493	427.672
Ukiumi pineqartumi angusat nuunneqartut	4.591	(12.890)
Landskarsimit aningaasaliissutit		
Ukiumi pineqartumi sanaartornermut tapiissutit	0	0
Ukiumi pineqartumi ilanngaaseereerluni aningaasaliissutit	0	13.712
Katillugit	433.084	428.494

14 Akiitsut sivisuumi akilersugassat ukiut 5-it qaangiunnerini akiligassanngortussat	
Akiitsut sivisuumi akilersugassat ukiut 5-it qaangiunnerini akiligassanngortussat 1.230 mio. kr. annertussuseqarput. 2017-imi aningaasat 1.251 mio. koruuninik amerlassuseqarput	

15 Pisussaaffinngorsinnaasut/pisassareriikkat aamma isumaqatigiissuteqarsimanikkut pisussaaffiit
Sulisut suliinnaarnerannut atatillugu pequtit assartorneqarnissaannut pisussaaffiit nalunaarsorneqanngillat.

Isumaqatigiissuteqarsimanikkut pisussaaffiit malunnaateqarluartut:

Ingerlaavartumik isumaqatigiissuteqarsimanikkut pisussaaffiit sanaartornermi suliniutinut tunngasut isumaqatigiissutigineqartarput, tamakku Aningaasaqarnermut Inatsit aqqutigalugu aningaasalersorneqartarput, imaluunniit Namminersorlutik Oqartussanit sanaartornermut suliniutinik nammeneq aningaasalersuinissamut akuersissuteqartoqarsimatillugu.

(1.000 kr.)	2018	2017
16 Landskarsimut tassangaanniillu akilersukkat		
Nukissiorfinnit Landskarsimut akilikkat		
Taarsigassarsianut sivisuumi akilersugassanut taarsikkat	60.479	129.821
Sanaartornermut taarisagassarsianut erniat	85.308	93.038
Aningaasanik tiguisinnaatitaanermut erniat	0	(420)
Landskarsimi DAU-mut pitsaasumik sunniutaasut	145.787	222.439
Aningaasanik tiguisinnaatitaanerup allannguutaata katinnera	0	54.851
Landskarsimi aningaasanut tigorianaannut pitsaasumik sunniutaasut	145.787	277.290
Landskarsimit Nukissiorfinnut akilikkat		
Ukiumi pineqartumi ilanngaaseereerluni tapiissutit	(72.730)	(13.712)
Sanaartornermi suliniutinut tapiissutit	0	0
Piffissami sivisuumi akilersugassat taarsigassarsiarineqartut	(78.400)	(60.000)
Aqqusinermi qullernut Landskarsimit akiliutit	(4.258)	(5.616)
Landskarsimi DAU-mut pitsaanngitsumik sunniutai	(155.388)	(79.328)
Aningaasanik tiguisinnaatitaanerup allannguutaata katinnera	(787)	0
Landskarsimi aningaasanut tigorianaannut pitsaanngitsumik sunniutaasut	(156.175)	(79.328)
Nukissiorfiit Landskarsimi ilanngaaseereerluni DAU-mut sunniutaat	(9.601)	143.111
Nukissiorfiit Landskarsimi ilanngaaseereerluni aningaasanut tigorianaannut sunniutaat	(10.388)	197.962
Ingerlatsinermi naatsorsuutitigut angusat Landskarsimi najoqqutassat malillugit		
Angusat naatsorsuutitigut nalunaarsornerat malillugit angusat	4.591	(12.890)
Nammineq aningaasalersuilluni pigilikkanut tunngatillugu iluarsiiissutit	(112.066)	(80.815)
Nalikilliliinerit aamma sanaartornermut taarsigassarsianik taarsersukkat assigiinngissutaannut iluarsiiissut	65.604	103.742
Naatsorsuutitigut angusat Landskarsimi najoqqutassat malillugit	(41.871)	10.037
Ukiumi pineqartumi ilanngaaseereerluni aningaasaliissutit	0	13.712
Ukiumi pineqartumi atuinikinneruneq atuinernerluunniit	(41.871)	23.749
Ukiup naanerani illuartitat	22.721	64.592

Nassuiaatit

(1.000 kr.)

17 Sumiiffit ataasiakkaarlugit angusat kiisalu innaallagissap, erngup aamma kiassaanerup illoqarfikkaartumik/nunaqarfikkaartumik immikkoortiterlugit nioqqutaanerat

ILLOQARFIK/ NUNAQARFIK	Sinneqartoorut		Amigartoorut	
	INNAALLAGIAQ	IMEQ	KIASSAANEQ	KATILLUGIT
Nuuk	103.854	6.245	24.233	134.332
Narsaq	4.666	-238	-74	4.354
Tasiilaq	1.053	-241	5	818
Naajaat	100	0	0	100
Moriusaq	0	0	0	0
Qorlortorsuaq	-7	0	0	-7
Illorsuit	-17	0	0	-17
Nuugaatsiaq	-68	0	0	-68
Maniitsoq	-5.618	1.800	3.656	-161
Qeqertat	-236	37	0	-199
Savissivik	-342	-57	0	-399
Tiilerilaaq	-507	42	0	-465
Kangerluk	-508	-30	0	-538
Igaliku	-355	-191	0	-546
Nutaarmiut	-554	0	0	-554
Isertoq	-580	6	0	-573
Akunnaaq	-338	-272	0	-610
Sermiligaaq	-649	1	0	-648
Qassimiut	-613	-55	0	-668
Itilleq	-592	-80	0	-672
Saarloq	-608	-115	0	-723
Iginniarfik	-513	-234	0	-747
Niaqornat	-639	-114	0	-753
Ukkusissat	-581	-208	0	-789
Ikamiut	-615	-176	0	-791
Kapisillit	-689	-125	0	-814
Aappilattoq	-747	-94	0	-841
Narsarmijit	-775	-112	0	-887
Kitsissuarsuit	-796	-105	0	-901
Siorapaluk	-569	-363	0	-932
Nuussuaq	-810	-165	0	-976
Kulusuk	-922	-57	0	-979
Tasiusaq	-647	-359	0	-1.006
Qassiarsuk	-887	-121	0	-1.008
Oqaatsut	-786	-268	0	-1.054
Saqqaq	-813	-247	0	-1.060
Ikerasaarsuk	-953	-113	0	-1.067

(1.000 kr.)

Nanginnera

**ILLOQARFIK/
NUNAQARFIK**

	INNAALLAGIAQ	IMEQ	KIASSAANEQ	KATILLUGIT
Eqalugaarsuit	-777	-297	0	-1.074
Paamiut	-3.452	-556	2.934	-1.075
Ilimanaq	-1.006	-73	0	-1.079
Innaarsuit	-1.044	-103	0	-1.147
Qeqertaq	-794	-369	0	-1.163
Attu	-915	-274	0	-1.189
Ikerasak	-1.025	-210	0	-1.235
Qeqertarsuatsiaat	-1.417	12	132	-1.273
Kangersuatsiaq	-1.203	-93	0	-1.296
Napasq	-883	-497	0	-1.380
Ammassivik	-1.045	-349	0	-1.394
Kuummiut	-1.263	-151	0	-1.413
Qaarsut	-1.355	-90	0	-1.446
Aappilattoq	-1.413	-74	0	-1.487
Arsuk	-1.343	-172	0	-1.515
Saattut	-1.274	-300	0	-1.574
Atammik	-1.399	-385	0	-1.784
Upernavik Kujalleq	-1.578	-218	0	-1.797
Kullorsuaq	-1.000	-854	0	-1.854
Sarfannugit	-1.602	-263	0	-1.865
Tasiusaq	-1.424	-493	0	-1.917
Niaqornaarsuk	-1.482	-581	0	-2.063
Kangaamiut	-1.891	-366	0	-2.257
Alluitsup Paa	-1.964	-576	0	-2.540
Sisimiut	9.687	303	-12.606	-2.616
Ittoqqortoormiit	-2.533	-306	0	-2.840
Kangaatsiaq	-3.107	-155	0	-3.262
Qasigiannugit	-4.169	28	782	-3.358
Nanortalik	-3.604	-43	-283	-3.931
Ilulissat	17.697	1.119	-23.079	-4.264
Qeqertarsuaq	-3.296	-1.015	0	-4.311
Qaanaaq	-4.724	-3.387	12	-8.099
Uummannaq	-7.841	-1.696	648	-8.888
Upernavik	-6.191	-2.744	-70	-9.005
Qaqortoq	-15.497	1.876	2.687	-10.934
Aasiaat	-17.397	255	1.909	-15.232
Katillugit	12.815	-9.109	885	4.591

Agguaassinermut naatsorsuutit

**Nukissiorfiit ukiumoortumik
naatsorsuutaannut ilaan-
ngillat aamma kukkuner-
siorneqarsimangillat.**

Nukissiorfiit ukiumoortumik agguassinermut naatsorsuutaani takuneqarsinnaavoq Nukissiorfiit innaallagissamik, imermik aamma kiassaanermik sumiiffinni ataasiakkaani sunik aningaasartuuteqartarneris. Innaallagissamat, imermut aamma kiassaanermut nioqutissiornermut aningaasartuutini takuneqarsinnaavoq imermut m³-imut ataatsimut, innaallagissamat kWh-mut ataatsimut aamma kiassaanermut MWh-mut ataatsimut qanoq aningaasartuuteqartarnek. Nioqutissiornermut aningaasartuutini ilaapput nioqutissiornermut atugassanut aningaasartuutit, sulisoqarnermut aningaasartuutit aamma ingerlatsinermut aningaasartuutit, nalikilliliinerit aamma erniat.

Aningaasartuutit sumiiffimmit sumiiffimmut assigiinngitsorujussuupput tamatumunnga ilaatigut patsisaavoq qanoq nioqutissiornermut assigiinngitsuummat, kiisalu sumiiffiit ilaanni tunisaqartarnerup assut appasinera, tamanna pissutaalluni nioqutissiornermut aningaasartuutit qaffasitartup. 2018-imi 1,6 mia. koruuninik appartitsinerup soorunami agguassinermut naatsorsuutinik annertuumik allannqortitsissaq. Aningaasartuutit sanaartukkanut aningaasartuutaasimasunut ataatqigiinnerat atatiin-

narniarlugu taamaaliornikkullu sumiiffinni ataasiakkaani nioqutissiornermut aningaasartuutiviiit ersissinniarlugit, nioqutissiornermut aningaasartuutit naatsorsorneqarput naliliusut appartinneqarsimangitsut tunngavigalugit, taamaalillutik aallaqqaataanit nalikilliliinerit nioqutissiornermut aningaasartuutini takutinneqartuni ilaapput.

Oqaatigineqassaaq aningaasartuutitut misikkarissuseq qaffasissuq sumiiffinni nioqutissiornermut aningaasartuutit naatsorsorneqarneranni, nukissiamik aamma imermik nioquteqarnerup annikiffii tassaammata nunaqarfiit.

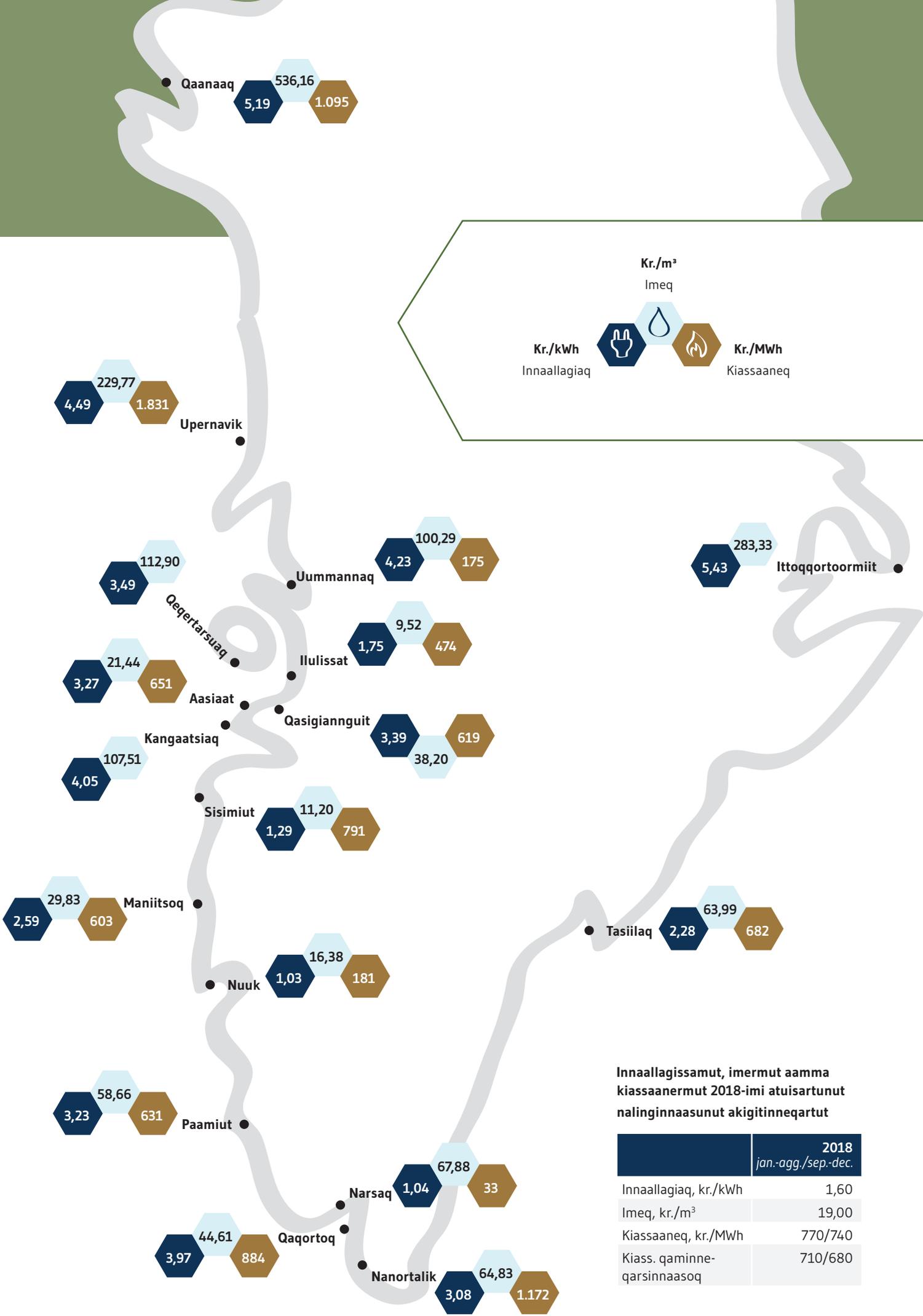
Nunap assingani illoqarfinni 2018-imi nioqutissiornermut aningaasartuutit takutinneqarput, tabelimi takutinneqarput sumiiffinni tamani nioqutissiornermut aningaasartuutit, tassa Nukissiorfiit pilersugaanni.

Agguaassinermut naatsorsuutit Nukissiorfiit ukiumoortumik naatsorsuutaannut ilaangillat aamma kukkuner-siorneqarsimangillat.

PAASISAQARNERUGIT

Paasissutissat allat
Nukissiorfiit nittartagaani
aaneqarsinnaapput
[www.nukissiorfiit.gl/
kundeservice/priser](http://www.nukissiorfiit.gl/kundeservice/priser)

Narsami imertartarfik

Kr./m³
 Imeq
 Kr./kWh
 Innaallagiaq
 Kr./MWh
 Kiassaaneq

Innaallagissamut, imermut aamma kiassaanermut 2018-imi atuisartunut nalinginnaasunut akigitinneqartut

	2018 jan.-agg./sep.-dec.
Innaallagiaq, kr./kWh	1,60
Imeq, kr./m ³	19,00
Kiassaaneq, kr./MWh	770/740
Kiass. qaminneqarsinnaasoq	710/680

INNAALLAGIAQ

Kr./kWh

IMEQKr./m³**KIASAANEQ**

Kr./MWh

	Kr./kWh	Kr./m ³	Kr./MWh
Nanortalik	3,08	64,83	1.172,00
Aappilattoq	10,01	220,94	
Narsaq Kujalleq	7,81	1.287,20	
Tasiusaq	11,39	1.495,21	
Ammassivik	15,00	1.541,58	
Alluitsup Paa	7,80	643,81	
Qaqortoq	3,97	44,61	884,00
Saarloq	12,27	1.037,31	
Egalugaarsuit	7,76	583,20	
Qassimiut	13,14	170,02	
Narsaq	1,04	67,88	33,00
Igaliku	9,78	273,98	
Qassiarsuk	11,49	518,07	
Paamiut	3,23	58,66	631,00
Arsuk	6,75	344,28	
Nuuk	1,03	16,38	181,00
Qeqertarsuatsiaat	4,57	170,54	
Kapisillit	6,61	542,97	
Maniitsoq	2,59	29,83	603,00
Atammik	5,32	245,38	
Napasoaq	9,07	1.029,63	
Kangaamiut	4,97	178,73	
Sisimiut	1,29	11,20	791,00
Itilleq	6,92	335,46	
Sarfannuguit	5,21	464,17	
Kangaatsiaq	4,05	107,51	
Attu	5,23	244,97	
Iginniarfik	7,37	808,43	
Niaqornaarsuk	6,51	543,28	
Ikerasaarsuk	7,49	185,62	
Aasiaat	3,27	21,44	651,00
Akunnaaq	4,98	278,96	
Kitsissuarsuit	9,35	891,70	
Qasigiannuguit	3,39	38,20	619,00
Ikamiut	7,82	650,43	

Ilulissat	1,75	9,52	474,00
Oqaatsut	11,56	1.074,14	
Qeqertaq	3,73	337,28	
Saqqaq	3,92	119,97	
Ilimanaq	5,53	229,06	
Qeqertarsuaq	3,49	112,90	
Kangerluk	14,07	522,95	
Uummannaq	4,23	100,29	175,00
Niaqornat	8,37	434,85	
Qaarsut	7,59	122,76	
Ikerasak	3,58	71,97	
Saattut	3,99	200,88	
Ukkusissat	4,92	228,21	
Illorsuit	-	-	
Nuugaatsiaq	-	-	
Upernavik	4,49	229,77	1.831,00
Upernavik Kujalleq	6,08	150,57	
Kangersuatsiaq	10,84	546,19	
Aappilattoq	4,15	73,82	
Nutaarmiut	20,71	-	
Tasiusaq	3,50	197,34	
Nuussuaq	5,20	557,87	
Kullorsuaq	3,69	629,51	
Naajaat	4,36	-	
Innaarsuit	3,60	192,02	
Qaanaaq	5,19	536,16	1.095,00
Savissivik	9,96	3.811,03	
Siorapaluk	9,21	2.152,12	
Tasiilaq	2,28	63,99	682,00
Sermiligaaq	5,48	324,89	
Isortoq	8,35	304,90	
Kulusuk	4,62	99,66	
Tiniteqilaaq	6,37	51,37	
Kuummiut	3,63	95,19	
Ittoqqortoormiit	5,43	283,33	

Sumiiffinnut paasissutis-
sartaqanngitsunut pissutaavoq
Nukissiorfiit nioqqutissiamik pineqartumik
sumiiffimmi tassani nioqquteqannginnera.

